

Українському Народному Союзові – 110 років!

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXI

П'ЯТНИЦЯ, 20 ЛЮТОГО 2004 РОКУ

ЧИСЛО 8

VOL. CXI

FRIDAY, FEBRUARY 20, 2004

No. 8

Промовисті слова, подані в „Свободі“ восени 1893 року (вони наведені на цій сторінці), палко закликали громаду з'єднатися в одну центральну організацію, яка пригорне всіх українців на чужій землі Америки. Велика справа наших мудрих і далекоглядних піонерів повною мірою є живою і актуальною сьогодні.

22 лютого 1894 року, 110 літ тому, об'єдналися 10 братств, які нараховували 439 членів та володіли майном вартістю 229 дол.! Від тих скромних та важких початків УНСоюз доклав величезних зусиль з метою полегшити життя українського іммігранта та загальну долю братів і сестер в Україні, віддано працюючи для всієї української спільноти в межах свого братства. У висліді тих спільних і послідовних зусиль організація розвинулася до тієї міри, що сьогодні УНСоюз налічує 50,000 членів і має 64 млн. дол в активах. Можна справді пишатися цим досягненням.

Напрявні засновників УНСоюзу полягали: в допомозі немічним; в забезпеченні майбутності родин у випадку непередбаченої смерті голови родини; в просвіті українського іммігранта; у переданні молодшим поколінням культурної і духовної спадщини, народних і релігійних традицій, мови та історичних знань; в репрезентуванні української громади в американському політичному житті. Ці засади й сьогодні відіграють важливу роль в нашій спільноті.

110 літ! Довга і славна дорога досягнень, розвитку, успіхів. Але хоч як приємно повертатися до нашої історії, ще важливішим завданням є роздумувати про майбутність нашої організації і громади. Тим більше, що в минулому були не тільки успіхи, але й невдачі. Останні роки особливо важкі. Але УНСоюз стійко тримається, наше братство існує і готове розвиватися.

Для нас, членів Екзекутивного Комітету, 110-ліття дає можливість проаналізувати минуле і розпланувати наше майбутнє. Отже, виникає низка питань. Як ми сьогодні стоїмо в спільноті як громадська установа? Який шлях треба простелити для нашого братства? Чи УНСоюз існуватиме ще 100 літ? Чи ми зможе-

Многая Літа! Привітання Екзекутивного Комітету УНС з нагоди відзначення 110-ліття Українського Народного Союзу

„... Як є потрібна для риби вода, як для птаха – крила, як спраглому – криниця, як голодному – хліб, як, нарешті, кожному з нас – повітря, так само для нас, тут розсіяних русинів, потрібно народної організації, тобто такого братства, такого всенародного товариства, до котрого кожний українець, де б він не був, де б далеко не жив, повинен до цього братства, до цієї великої української родини, фамілії, належати“

„Свобода“, 1 листопада 1893 року.

мо сміливо прийняти різні фінансові та громадські виклики? Склад традиційної родини змінюється, триває і набирає пришвидшених обертів асиміляція, сили добровольців не зростають, громада розпорошена по всіх кутках Америки – ось явища та умови, до яких належить з успіхом пристосуватися.

Нащадки наших піонерів-засновників вже не знають, що собою УНСоюз представляє, а ново-прибулі ще не знають. Як до них підійти? Як їх ознайомити з УСоюзом і заохотити до членства?

Так, правда, УНСоюз продає забезпечення. В цьому ми подібні до інших американських забезпечувальних компаній. Але тут ми і розходимось. УНСоюз існує для громади – для свого членства, для служіння всій діаспорі та Україні.

На відміну від чистого підприємництва, ми не використовуємо наш капітал для свого збагачення – навпаки, віддаємо велику частину назад громаді – як допомогу студентам українського походження, як сприяння навчальним закладам України, особливо тим, котрі готують до активного суспільного життя патріотичну молодь, наприклад, Києво-Могилянська та Острозька академії; видаємо україномовний і англійськомовний часописи; утримуємо відпочинкову оселю Союзівку – легендарне місце зустрічей і свят українців США; здійснюємо багато інших добродійних проєктів.

Як нові провідники цієї організації, ми усвідомлюємо наш обов'язок зміцнити роль УНСоюзу як провідної громадської організації, і водночас з добрими результатами провадити її як професійну фінансову установу.

Можливості на розбудову існують. В 1990 році перепис населення показав приблизно 450,000 американців українського походження, а десять літ пізніше ця цифра зросла до 850,000! В такій великій країні, як наша, природним є розпорошення, і все ж ми віримо, що пересічний українець має бажання і потребу почувати себе складовою частиною якоїсь громади, навіть коли вона пов'язана лише електронними нитками.

Наша унікальна структура дає нам нагоду з'єднати громаду, розсіяну по цілій Америці, а наші підставові принципи – спілкування, плекання братських взаємин, збереження культури і спадщини, добродійство – відповідають потребам сьогодення. Нам потрібно тісної співпраці з громадою і членством. Нам потрібен кожний із вас, дорогі українці. Разом, з Божою поміччю, ми досягнемо нашої мети.

Многая Літа!

Теодосій Талнаш, перший Предсідник УНСоюзу

о. Іван Констанкевич,
перший Головний секретар УНСоюзу

Іван Глова, перший Головний касир УНСоюзу

Росія знову стріляла ракетами, але невдало

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 16-17 лютого на півночі Росії відбулися військові навчання – найбільші за останні 20 років. У них взяли участь 6 підводних човнів, десять кораблів Північної флотії, стратегічні літаки-бомбардувальники. Востаннє навчання подібного масштабу проходили у 1982 році, коли СРСР демонстрував військові дії на випадок можливої ядерної війни з країнами НАТО. Цього разу на навчання прибув Верховний головнокомандувач Збройних сил Росії, президент В. Путін.

І ось центральний момент навчань: пуск міжконтинентальних ракет, націлених на об'єкт, розташований на відстані майже 6 тисяч кілометрів. В. Путін піднявся на борт атомного підводного човна „Архангельськ“ в чорній куртці і чорній хутряній шапці, але в білих рукавичках, як установлено за морським статутом. Старт! Але ракети не вийшли. В. Путін марно чекав 20 хвилин, поки з води вийде ракета, пущена з борту підводного човна „Новомосковськ“, що перебував під водою. Масштабні маневри в Баренцевому морі, які, за задумами міністерства оборони, повинні були продемонструвати президентові і світові, що Росія продовжує залишатися великою ядерною державою, опинилися на межі провалу. Ракета РСМ-54, що мала урадити ціль на полігоні Кура на півострові Камчатка, не вийшла у небо.

Того ж дня, 17 лютого, російські інформаційні агентства передали, з посиланням на військове командування, що дві міжконтинентальні балістичні ракети не вийшли з пускових шахт, оскільки штучний супутник заблокував сигнал на пуск.

Але увечері представники Північної флотії заявили російським агентствам, що непередбачених ситуацій в ході навчань не виникало, а пуск ракет мав бути...умовним.

Міжнародні спостерігачі відзначили, що нинішні навчання нагадують масштабні демонстрації сили, характерні для часів „холодної війни“. Великі навчання проходять в країні, де збройні сили постійно недофінансовуються, де призовників залишають на сибірському морозі без теплого одягу, і вони вмирають, де офіцери живуть в „трущобах“. Один з провідних американських експертів щодо російської армії Дейл Герспрінг заявив, що особовий склад і системи озброєнь у ній баянсує на межі катастрофи. „Російські генерали і адмірали продовжують жити минулим, – сказав експерт. – Вони не хочуть визнати, що Росія вже не є супердержавою і вважають „холодну війну“ такою ж реальністю, як 20 років тому“.

Російські військовики заперечують, що навчання пов'язані з виборами президента, які відбудуться 14 березня. Мовляв, підтримка В. Путіна виборцями перевищує 80 відсотків, і він не потребує додаткової демонстрації. Але опоненти В. Путіна звинуватили його у використанні службового становища для агітації на власну користь.

Тим часом розчарований невдалим пуском ракети В. Путін переїхав на космодром Плесецьк, де йому мали показати вдалий пуск. І в цей час над Баренцевим морем вибухнула балістична ракета, запущена 18 лютого з атомного підводного човна „Карелія“, що брав участь у навчаннях. Помічник головнокомандувача Військово-морської флотії Росії, начальник пресової служби Ігор Дигало повідомив, що пуск ракети було виконано в нормальном режимі і 98 секунд параметри лету ракети відповідали нормі, але потім почалося відхилення ракети від заданої траєкторії і ракета була ліквідована. Добре, що хоч ліквідація ракети виявилася вдалою і вона не пішла далі за „відхиленою траєкторією“.

За матеріалами ЗМІ

БЮТ і „Наша Україна“ не підпишуть угоду

Юлія Тимошенко закликає провести теледебати з питання конституційної реформи в Україні.
Фото УНІАН

На хвилях несвободи

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Всі, хто переймається долею демократії в Україні, сприйняли з розчаруванням, що від 17 лютого вже не можна слухати Радіо „Свобода“ на середніх хвилях. Дотепер, протягом п'яти років, програми „Свободи“ йшли в етер через київську радіокомпанію „Довіра“ – й раптом, порушуючи угоду, генеральний директор „Довіри“ Сергій Кичигін повідомив про своє рішення припинити ретранслявання програм Радіо „Свобода“. При цьому він подав „творчу“ причину: мовляв, ми випрацюємо нову концепцію, і в ній „Свободі“ не знайдеться місця.

Першим на це рішення zareагувало Посольство США в Україні. В оприлюдненій 13 лютого заяві американські дипломати підкреслюють, що йдеться „про спробу зробити Радіо „Свобода“ недоступним для слухачів“. Президент корпорації „Вільна Європа“ – Радіо „Свобода“ Томас Дайн вважає цю саму подію „політичною акцією проти ліберальної демократії, проти свободи слова і преси“. Швидше за все, Т. Дайн не помиляється, особливо коли врахувати, що керівництво радіокомпанії „Довіра“ неприховано зангажоване у пропагуванні політичної лінії медведчуківської СДПУ(о).

Подібну оцінку висловила у своїй заяві 17 лютого Соціалістична партія України: „Здійснюючи тиск на незалежні ЗМІ, владний режим послідовно вилучає з обігу в Україні демократію, свободу слова, право людей на краще життя, на вільне волевиявлення і свободу висловлювання думок, знищує утверджуваний нашою Конституцією політичний плюралізм як запоруку здорового розвитку держави і суспільства... Пам'ятаючи про те, що Радіо „Свобода“ є одним з небагатьох незалежних від влади джерел інформації в Україні, вимагаємо збереження трансляції програм „Свободи“ для українського слухача“.

Політична партія „Молода Україна“ у своїй заяві також характеризує рішення компанії „Довіра“, як бажання „позбутися невідконтрольного виробника новин“.

За дивним збігом обставин, керівництво інформаційної служби „Голос Америки“ повідо-

мило про зменшення своїх україномовних програм до однієї години на добу. Пресовий секретар служби Джов О'Конел запевнив, що в цьому випадку подіяли лише фінансові міркування, тобто менший, ніж в попередні роки, бюджет. Українська громада США не схильна вірити цьому поясненню. Наприклад, президент Українсько-Американської Координаційної Ради Ігор Гавдяк назвав рішення керівників „Голосу Америки“ „помилковим, особливо враховуючи проблеми зі свободою слова в Україні“. І. Гавдяк припускає, що рішення зменшити години україномовних програм в „Голосі Америки“ свідчить про неналежне ставлення Адміністрації Дж. Буша до України. „Я певний, що якщо Уряд Джорджа Буша висловився в тому сенсі, що потрібно не обмежувати, а навпаки – збільшувати україномовні програми, то так і було б зроблено. Попри усі гарні декларації, їхні практичні кроки свідчать про байдужість до України“, – сказав президент УАКРаді.

А ось думка провідника „Нашої України“ Віктора Ющенка: „Це рішення може належати тим людям, які не знають, що таке „Голос Америки“ і наскільки важлива позиція цієї радіостанції для об'єктивного, своєчасного інформування слухачів в Україні. У рік президентських виборів, коли об'єктивне інформування є найактуальнішим, таке рішення викликає здивування у громадськості і в політичних колах. Воно помилкове, якщо взагалі не було навмисним“. Щодо виведення програм Радіо „Свобода“ з доступних для слухачів середніх хвиль В. Ющенко сказав: „Мені прикро, що 6-8 мільйонів українців, які через радіо „Свобода“ спілкуються зі світом, довідуються про новини, будуть позбавлені такої можливості. Безумовно, це політичне рішення. Щоб припинити транслявання Радіо „Свобода“, мала бути ухвалена лише на найвищому рівні“.

Сумно це усвідомлювати, сумно запитувати один одного, коли ж уже „найвищий рівень“ в Україні перестане асоціюватися з ворожістю до об'єктивної, нецензурованої інформації.

КИЇВ. – 16 лютого у Верховній Раді України було вирішено підписати політичну угоду про висунення єдиного кандидата на президентських виборах 2004 року, а також парламентську угоду між депутатськими фракціями і групами у ВР про проведення конституційної реформи і законодавчого забезпечення її реалізації. Блок Юлії Тимошенко і „Наша Україна“ відмовилися підписувати угоду.

Один з провідників фракції БЮТ Олександр Турчинов повідомив, що підписання цієї угоди по суті означало б легітимізацію голосування від 24 грудня 2003 року та 3 лютого 2004 року зі законопроекту „Про внесення змін до Конституції України“. Він зазначив, що „фракція БЮТ добивається не тільки зміни системи влади, але й зміни тих, хто сьогодні при владі“. За його словами, для України нічого не зміниться у тому випадку, коли „злочинний центр влади буде переміщено з вулиці Банкової на вулицю Грушевського“ (на Банковій розміщена адміністрація Президента, а на вулиці Грушевського – Будинки уряду).

Провідник фракції БЮТ Юлія Тимошенко звернулася 16 лютого до голови Президентської адміністрації України Віктора Медведчука, а також до власників усіх телевізійних каналів з проханням провести теледебати щодо конституційної реформи в Україні. У цих теледебатах мали б взяти участь, „як мінімум“, керівник фракції КПУ Петро Симоненко та провідник фракції СПУ Олександр Мороз. Вона висловила переконання, що і О.Мороз, і П.Симоненко є щирими політиками, які чесно хочуть працювати на Україну.

За її словами, різні позиції щодо проведення конституційної реформи дають усі підстави для обговорення. На думку провідника БЮТ, на такі теледебати мав би бути запрошений і координатор парламентської більшості Степан Гавриш, інші представники більшості. Вона зазначила, що якщо й надалі на телеканалах буде „однобока позиція“, то суспільство буде дезінформоване щодо мети проведення конституційної реформи.

П. Ч.

УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Нова перемога Джона Кері

МИЛВОКІ, Висконсин. – 17 лютого Джон Кері, головний претендент від Демократичної партії США на право стати офіційним партійним кандидатом на президентських виборах у листопаді, випередив усіх конкурентів і здобув чергову перемогу на передвиборах у штаті Висконсин. Все ж ця остання його перемога не виглядає ефектною, оскільки несподівано потужно виступив його головний конкурент Джон Едвардс. Третім, зі значним відривом, був Говард Дін. Передвиборні голосування відбулися вже у 17 штатах, і Дж. Кері переміг у 15 з них. Ключовим вважається наступне голосування 2 березня у десяти штатах, які надішлють понад третину делегатів на з'їзд партії, що формально визначить офіційного кандидата, який кине виклик Президенту Джорджу Бушу.

Дж. Буш – за жорсткішу контролю над озброєннями

ВАШІНГТОН. – Президент Джордж Буш у виступі в Національному університеті безпеки 12 лютого заявив про можливість постачати паливо для цивільних реакторів у країнах, які відмовилися від перероблювання ядерних матеріалів. Президент закликав поглибити глобальну співпрацю, щоб зупинити поширення технологій ядерних і біологічних озброєнь. Дж. Буш сказав, що ООН повинна заборонити таке поширення і вимагати від країн жорстких заходів безпеки, аби не допустити передачу небезпечних матеріалів за кордон. Він запропонував також надавати допомогу у вигляді палива для цивільних реакторів тим країнам, які відмовилися від програм збагачення і перероблювання ядерних матеріалів. Ці заходи, за словами Дж. Буша, не дозволять країнам на кшталт Ірану та Північної Кореї прикриватися цивільними програмами, виготовляючи матеріяли для бомб. Президент Дж. Буш попередив, що країнам, які не припинять спроб отримати нелегальні ядерні технології, загрожуватимуть ізоляція та економічні санкції.

Компроміси можливі, але вибори – ні

БАГДАД, Ірак. – США 16 лютого заявили про готовність погодитися на деякі зміни механізму передавання влади іракцям, але знову наголосили на відданості ідеї створення тимчасової асамблеї до кінця червня. Американський адміністратор Іраку Пол Бремер заявив про можливість дещо змінити теперішній план призначення членів асамблеї на регіональних зібраннях. Він не виключив можливості призначення урядовців на національній конференції, що сам П. Бремер назвав частковими виборами. Посланець ООН Лахдар Брахімі також визнав складність ситуації, натякнувши, що в ООН теж немає конкретних планів. Вашингтон міг би погодитися на проведення загальних виборів на місяць чи два раніше попередньо планованого терміну, орієнтовно – у грудні. Водночас П. Бремер наголосив, що

для організації загальних виборів до 30 червня, як того вимагає шіїтська більшість, залишилося замало часу. Представник провідника шіїтів аятоли Сістани заявив, що у разі рішення ООН про неможливість проведення загальних виборів шіїти запропонують альтернативний план.

Аварія в аквапарку

МОСКВА. – 14 лютого, коли обвалилися дах московського аквапарку в районі Ясенево, загинули 25 осіб, а 64 постраждалих, серед яких 24 дитини, залишаються в лікарнях. Близько тисячі рятувальників продовжують шукати тіла загиблих і розбирають завали. До робіт позмінно залучають по 150 рятувальників, застосовується спеціальна техніка. Усі тіла впізнані.

В Іраку здійснено напад на американського генерала

ФАЛУДЖА, Ірак. – Один з чільних командувачів американської армії, генерал Джон Абізаїд, вцілів в результаті нападу іракських повстанців 13 лютого. Генерал Дж. Абізаїд, який є начальником центрального командування США, під'їздив до штаб-квартири служб безпеки міста Фалуджі, коли його автоколона була обстріляна з гранатометів. Нападники стріляли тричі з дахів будинків поблизу. Американський речник сказав, що ніхто не зазнав поранень.

Антисемітизм в Європі зростає

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Посол США у Європейському Союзі Роквел Шнейбел заявив, що антисемітизм у Європі зараз досяг майже такого самого рівня, як за часів становлення нацизму у 30-их роках. Р. Шнейбел, який зробив цю заяву на урочистому прийнятті Американського єврейського комітету в Брюсселі, сказав, що Європа і США повинні спільними зусиллями боротися з цією проблемою. Багато єврейських організацій висловлюють стурбованість тим, що вони окреслюють як похвалення в Європі антисемітистських настроїв. За останні кілька років у Франції здійснено низку нападів на синагоги і єврейські школи. У своєму виступі на брюссельському прийнятті чільний представник ЄС зі закордонної політики Гав'єр Солана сказав, що Євросоюз не є ні антисемітистським, ні антисемітським, ані антисемітським, ані антисемітським, але європейці, за його словами, більш, ніж будь-хто інший, мають усвідомлювати небезпеку цих явищ.

Залізнична катастрофа в Ірані

ТЕГРАН, Іран. – В Ірані 18 лютого 60 осіб загинули і біля 400 зазнали поранень в результаті пожежі і вибуху залізничного потягу на північному сході країни. Подробиці ще надходять, але у повідомленнях мовиться, що понад 50 вагонів зайнялися полум'ям і відірвалися, помчавши залізничною гілкою біля міста Нейшабур. Вагони були навантажені бензином, мазутом, сіркою та бавовною. Величезний вибух пролунав якраз тоді, коли пожежники намагалися зупинити

вагони. Серед загиблих – окрім пожежників – також місцеві мешканці. Повідомляють, що п'ять селищ уздовж залізничної лінії були зруйновані, коли охоплені полум'ям вагони походили з рейок і позносили будинки. Шкоди зазнали навіть будинки за десять кілометрів від місця вибуху.

„Гремі“ – за участь у новій версії казки „Петрик і вовк“

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Михайло Горбачов став музичною знаменитістю. Перший і останній президент СССР одержав „Гремі“ – нагороду американської академії звукозапису. Він розділив „Гремі“ з колишнім американським президентом Білом Клінтоном і італійською кінозіркою Софією Лорен. Журі оцінило їхню участь у створенні нової версії музичної казки Сергія Прокоф'єва „Петрик і вовк“. Лавреатами „Гремі“ також стали Мстислав Ростропович і Максим Венгеров. 46-та церемонія не обійшлася без скандалу. До Америки не пустили музикантів з Куби. На думку американських спецслужб, всесвітньо відомі співаки становили загрозу національній безпеці США.

США налагоджують співпрацю боротьби з тероризмом

ВАШІНГТОН. – Федеральне бюро розвідувань (ФБР) Сполучених Штатів встановлює з арабськими та мусульманськими країнами співпрацю у боротьбі з тероризмом. Заявляючи про це 18 лютого, директор ФБР Роберт Мюлер не назвав цих країн. Він лише зазначив, що найактивніше проводяться спільні пошуки джерел фінансування терористів.

Створено найбільшу в світі летунську компанію

СТРАСБУРГ, Франція. – Європейська комісія 12 лютого схвалила злиття двох летунських фірм – французької „Ейр Франс“ та голландської „Кей-Ел-Ем“. Таким чином, буде створена найбільша у світі летунська компанія. Остаточна угода буде підписана літом. Для пасажирів таке об'єднання залишиться майже непомітним – обидві компанії працюватимуть самостійно і не міняючи назви.

До зникнення І. Рибкіна причетне ФСБ

КИЇВ. – Іван Рибкін 10 лютого „зайшовся“ в Києві, але незрозуміло, що він там робив. Російський кандидат на президентські вибори І. Рибкін пояснив у радіоінтерв'ю своє п'ятиденне зникнення з Москви тим, що втомився від постійного стеження з боку Федеральної служби безпеки Росії. Він сказав, що ФСБ завжди знало, де він був, коли поїхав потягом до Києва, і натякнув, що спецслужба була причетна до його зникнення і що він перебував під загрозою смерті. І. Рибкін оголосив про те, що не братиме участі у теледебатах з іншими кандидатами у президенти і за тиждень вирішить, чи не зняти йому кандидатуру взагалі. Такий крок є дивним для людини, яка досі гостро критикувала Кремль.

Російські правоохоронці почали розшуки кандидата в президенти, відомого критиком В. Путіна, після звернення 5 лютого до міліції дружини І. Рибкіна і керівника його передвиборного штабу. У російській пресі поширилися припущення про його можливе викрадення чи навіть убивство.

Корейські вчені клонували ембріон людини

СЕУЛ, Південна Корея. – Вчені 12 лютого повідомили про успішне клонування людського ембріону. Вони сподіваються, що отриманий клон можна буде застосовувати для лікування хвороб. Учений Во Сук Хуань із Сеульського національного університету взяв одну зі звичайних клітин жінки та поєднав її з яйцеклітиною. З ембріону, що вийшов у результаті, було виділено так звані стовбурні клітини, з яких можна виростити будь-які клітини організму. Науковці сподіваються, що такі клітини допоможуть пацієнтам із такими діагнозами, як діабет та хвороба Альцгеймера. Це повідомлення викликає більше довіри, ніж подібні повідомлення раніше, оскільки воно було оприлюднене у солідному науковому журналі „Сайєнс“. Науковці твердять, що не мають наміру проходити від теперішнього досягнення до клонування людини, проте опоненти клонування кажуть, що у світлі нового успішного клонування ембріону цей крок тепер виглядає набагато реальнішим, аніж раніше.

Відзначили 25-річчя революції

ТЕГРАН, Іран. – 11 лютого в країні відзначили 25-ту річницю Ісламської революції, внаслідок якої правління шаха було скинуто, а до влади прийшов нинішній ісламський режим. Революцію очолив аятола Хомейні, повернення якого в Теграні вітали три мільйони іранців. У столиці Ірану відбулося віче, на якому виступив президент Мохамед Хатамі. Проте ісламська республіка охоплена найсерйознішою політичною кризою за 25 років свого існування. Після того, як виборна Рада вартів дискваліфікувала понад дві тисячі кандидатів-реформаторів на парламентських виборах цього місяця, ніхто не знає, в якому напрямку Іран розвиватиметься.

Реєструють шлюби гомосексуалістів

САН-ФРАНСІСКО. – Міська влада 13 лютого почала реєструвати гомосексуальні шлюби, порушивши законодавство штату Каліфорнія, яке визначає шлюб як союз між чоловіком і жінкою. Сан-Франсіско є містом, де живе найбільша у США громада гомосексуалістів, і новий посадинок заявив, що видаватиме свідоцтва про одруження парам однієї статі – мовляв, це є спробою подолати дискримінацію. Це рішення міської ради Сан-Франсіско викличе хвилю судових оскаржень. Нещодавно Верховний суд Масачусетсу ухвалив рішення, що гомосексуальні пари повинні отримувати такі самі права, як гетеросексуальні подружжя.

За матеріалами ЗМІ

Ідеологічне прасування „нетипових” життєписів

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – Коли до редакції „Свободи” надійшов бібліографічний довідник „Журналісти Черкащини” (упорядники Г. Суховершко і С. Томіленко, Черкаси, „Брама”, 2003), я відкрив його з цікавістю: з Шевченкового краю походить багато відомих постатей сучасної

Упорядники довідника переконані, що вчителі і студенти не дізнаються про те, як комуністична влада переслідувала тих, хто відстоював людські права у поневоленій режимом Україні

української журналістики, а упорядники в „Слові до читачів” запевнили мене в „об’єктивному вивченні і науковому осмисленні діяльності засобів масової інформації”, у якій „визрівали і формувалися вагомні елементи справжньої української національної публіцистики”.

Читаю з довідника про В. Чорновола: закінчив університет, був відзначений урядовими нагородами, на журналістській роботі – літературний працівник, редактор, старший редактор, громадський кореспондент... Головні теми – проблеми державотворення, розвитку незалежності української держави, побудови в Україні громадянського суспільства... Отже, гладеньке творче життя, не затмарене жодними негараздами.

Читаю про В. Чорновола в довіднику „Хто є хто в Україні?” (Київ, КІС, 1997): в 1965 році звільнений з роботи за участь в правозахисному русі, в 1966 році вигнаний з роботи за відмову да-

вати свідчення в політичному процесі у Львові, в 1967 році заарештований і засуджений, в 1972 і 1980 роках знову заарештований і засуджений. Його посади в часи переслідувань – землекзоп, кочегар, тесля, слюсар, залізничний вагар, метеоспостерігач, доглядач парників.

Шкода, думаю, що Г. Суховершко і С. Томіленко не знали „об’єктивної” правди про В. Чорновола, коли складали довідник. Може тому, що він давно виїхав з рідного села на Черкащині? Важке у нього було життя, проте неухильно спрямоване проти комуністичного устрою. Але місцевих журналістів, думаю, упорядники знають краще.

Ось, наприклад, Богдан Чорномаз, головний редактор уманських газет „Червона калина” і „Вулик”. Біографія в довіднику: університет. Головні теми – історико-філософська аналіза сучасної політичної ситуації в Україні, дослідження раніше невідомих сторінок з історії національно-визвольної боротьби українського народу... Що за мара: знову безпроблемне благополуччя? Я ж бо знаю Богдана Чорномаза відтоді, як він повернувся з ув’язнення. Читаю про нього в київському довіднику: у 1972 році заарештований разом з батьком та братом і засуджений за поширення самвидавної літератури.

Цікаво мені стало, що пишуть упорядники про інших колег, яких тепер називають „відсидентами”, тобто репресованих комуністичним режимом за боротьбу проти нього. Виявилось, що жодної згадки про репресії і пережиті страждання немає у біографіях лавреата національної нагороди

ім. Шевченка письменника Василя Захарченка, журналіста Михайла Ліхцова, педагога Григорія Храбана. Їхні страдницькі біографії зрівняні зі справді безтурботними біографіями численних випускників вищих партійних шкіл при ЦК КПРС у Москві і ЦК Компартії України в Києві (невже там вчили журналістів, а не комуністичних догматиків?), котрі були передовсім причетні до, як говориться у довіднику, „негативного впливу командно-адміністративної системи” (упорядники чомусь уникають згадки про недавню комуністичну диктатуру, вдаючись до таких неутраально-опосереднених визначень).

У книжці є також довідки про ті особи, чиї прізвища з’являлися в газетах, але самі вони своїх статей не писали, оскільки в комуністичній пресі процвітало так зване „заавторство”, коли за людей з номенклатури писали статті професійні журналісти. Я, наприклад, готував виступи у пресі полковника Федора Зінченка, який був причетний до встановлення червоного прапора на райхстазі в Берліні, тому з відчуттям особистої причетності до його статей прочитав, що Ф. Зінченко був „автором багатьох публікацій у пресі України”. Загалом, Федір Матвійович був доброю людиною, але української мови не знав, до писання не мав хисту, а зазначену в довіднику книжку „Вони штурмували райхстаг” з його слів написав журналіст Іван Голубничий.

В подібній ситуації перебували також кавалер трьох орденів Слави, слюсар-машинобудівник Максим Величко зі Сміли, голова колгоспу Галина Буркацька, механізатор з вирощування буряків Омелян Парубок. Думаю, що вони не наполягали б на згадуванні їхніх прізвищ в довіднику.

Ідеологічна праска упорядників довідника „впорядкувала” й життя поета Василя Симоненка,

про якого говориться: „Широкою була тематика його публікацій. Чільне місце в ній займало висвітлення участі жителів Черкащини в економічному і соціально-культурному розвитку краю, аналіз проблем трудового, морального, естетичного, патріотичного виховання підрастаючого покоління, пропаганда і збереження кращих національних традицій, посилення боротьби з негативними явищами у сфері духовності, мистецтві і у відносинах між людьми. Ці життєві реалії хвилювали Василя Симоненка і як поета”.

Тепер стало мені зрозуміло, що Симоненкові вірш „Злодій” („Чому він злодій? З якої речі? Чому він красти пішов своє?”) був проявом „боротьби з негативними явищами” і не більше. Тим часом „Універсальний словник-енциклопедія” (Вид. „Ірина”, Київ, 1999) пише про В. Симоненка: „Один з чільних представників шістдесятництва, звинувачений у націоналістичних тенденціях, зазнав переслідувань властей”. І це – правда.

Навіщо ж треба було замовчувати в довіднику непокору обдарованих людей і подавати їх як слухняних до режиму працівників преси? Відповідь на це моє запитання є у вихідній анотації довідника, де зазначено, що видання розраховане зокрема на викладачів навчальних закладів, фахівців культосвітньої роботи, студентів та учнів.

Вочевидь, упорядники довідника переконані, що вчителі і студенти не дізнаються про те, як комуністична влада переслідувала тих, хто відстоював людські права у поневоленій режимом Україні. Адже писав Василь Симоненко про осуд нової думки: „Була у суддів логіка залізна: вона (нова думка – прим. ред.) ні в які рамочки не лізла”. Проте часи змінилися, і вчителі та студенти тепер, на щастя, читають не тільки довідники, але й твори донедавна заборонених авторів.

Левко Хмельковський

Спільний злочин Гітлера і Сталіна

КИЇВ. – 27 січня в російському місті Санкт-Петербурзі відзначено 60-річчя зняття облоги тодішнього Ленінграду, яка тривала майже 900 днів – з вересня 1941 року по січень 1944-го. Ця трагедія забрала життя близько мільйона людей, серед яких було чимало українців. Дмитро Сочихин, науковий співробітник Музею оборони й облоги Ленінграду, розповідає, що радянська статистика причисляла до загиблих лише корінних мешканців міста, хоч тоді, перед облогою, в місті було дуже багато біженців, які не були зареєстровані, не мали права на хлібні картки і стали першими жертвами облоги. Вони помирали від голоду, замерзали на вулицях, їхні тіла заповнювали анонімні могили на цвинтарях міста. Ніхто не дбав про населення. З Москви передавалася неправдива інформація про становище на фронті, з якої у людей з’являлася упевненість, що війну з німцями буде переможно завершено за кілька тижнів.

Облозі присвячено дослідження Йорґа Ганценмюлера, історика з міста Фрайбурґу, який тривалий час працював у російських і німецьких архівах. „Ленінградська трагедія була від початку не військовою операцією, а свідомим і цілеспрямованим геноцидом, спрямованим на знищення людей”, – вважає Й. Ганценмюлер. Ця страшна правда суперечить радянському мітові про „героїчну оборону” міста.

В західній історіографії поширена думка, що облога Ленінграду була спровокована радянською стороною, зокрема закликом К. Ворошилова до повстання на випадок, якщо до міста ввійдуть німецькі війська. Ці заклики відповідали намірам нацистів. Гельбелс писав в своєму щоденнику, що тепер він знає, як виправдати облогу перед світовою спільнотою.

Й. Ганценмюлер стверджує, що радянська сторона відмовлялася розглядати ленінградську трагедію з позиції її жертв. Наголошуючи на міті про героїчний захист міста, вона цілковито відкидала можливість розглядати всю ситуацію, як геноцид. З боку німців, від першої директиви Гітлера у вересні 1941 року й до останніх днів облоги, вся стратегія була спрямована на знищення жителів міста. Командуванню було заборонено приймати капітуляцію міста, навіть якщо таку запропонують. Існував наказ заганяти ленінградців назад до міста, якщо вони намагатимуться його залишити. Вермахт не було „зупинено радянськими військами”, він сам навмисно розташувався на позиціях навколо міста, щоб заморити його голодом. Вермахт не мав намірів брати Ленінград, а Москва не поспішала рятувати людей, які вмирали голодною смертю в місті, яке здавна не злюбив Сталін.

Леся Юрченко,
Київ

Товариство Українсько-Американських
Професіоналістів і Підприємців
Нью Йорк і Нью Джерзі

www.brama.com/uapba-ny-nj

ЗАПРОШУЄ НА ДОПОВІДЬ

МИКОЛИ МЕЛЬНИЧЕНКА

Колишнього члена охорони президента
Леоніда Кучми

Тема:

**КАСЕТНІ ЗАПИСИ Л. КУЧМИ
і
НИНІШНЯ СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ**

Субота, 6 березня 2004 р.

о год. 7:30 веч.

RAMADA INN

130 Rte 10W., East Hanover, NJ

Ювілей, котрий викликає гордість

22 лютого виповнюється 110 років від дня заснування Українського Народного Союзу. Неможливо не схвилюватися, подумавши, що ця подія сталася ще в XIX сторіччі, бо ж тепер ми живемо вже в XXI! І не випадково вона припала саме на цей день, а не на інший: дата 22 лютого має подвійне ідейне звучання, адже це день народження першого Президента Америки Джорджа Вашингтона, з іменем якого пов'язані засади людських прав і свобод, на котрих засноване американське суспільство. Водночас ці демократичні засади відкривали перед першими емігрантами з України можливість об'єднати зусилля, розпочати організоване і надзвичайно важливе за змістом громадське життя, передусім в ділянці матеріальної і духовної взаємодопомоги. „Як є потрібна для риби вода, для птаха – крила, як спраглому – криниця, як голодному – хліб, як, нарешті, кожному треба повітря, так само і для нас, розсіяних тут українців, треба народної організації, тобто такого братства, такого всенародного товариства, до котрого кожен українець, де б він не був, де б далеко не жив, повинен до цього братства, до цієї великої української родини, фамілії, належати“, – писав наприкінці 1893 року перший головний редактор „Свободи“ о. Григорій Грушка. І коли 1 березня 1894 року газета повідомила про установчі збори у Шамокіні 22 лютого і про їхній історичний результат – заснування української допомогово-братської організації, то цей небуденний заголовок газетної статті – „Совершилася!“ – означав матеріалізування на вільній землі Вашингтона найдорожчої з усіх українських ідей – ідеї загальнонаціональної і загальнохристиянської солідарності.

Потрапивши в умови свободи, наші люди не тільки перемогли всі імігрантські труднощі і встояли на ногах, але при цьому виявили надзвичайно цінні прикмети – здатність до об'єднання, до взаємодопомоги, до активного культурного і духовного життя, до свідомого і відповідального збереження своєї національної ідентичності, рідної культури, і водночас – до свідомого і відповідального засвоєння культури країни, котра їх прийняла. Ріст і розвиток УНСоюзу – це невпинний і послідовний ріст і розвиток нашої людини і нашої громади.

110 років діяльності УНСоюзу – це довга дорога, вимощена суспільно-корисними справами. „Єдина українська установа породила, виплекала і пустила в люди, стільки зорганізованого доробку, що його годі навіть перелічити. А тому, коли хтось із нас появлявся вперше в цьому вавилонському граді, Нью-Йорку, негайно квапився побувати за Гудзоном, сподіваючись знайти там і торкнутися власними руками тієї Мекки української – УНС... Можливо, в цілості планетарного засягу ці три літери, УНС, займають непомітне місце, їх не знайдете у популярних енциклопедіях, але з якоїсь іншої, інтимнішої точки зору ця інституція таїть в собі великий, шляхетно-повчальний зміст чи не найскладніших людських проблем нашого збентеженого світу“, – писав ще 30 років тому Улас Самчук.

Життя людське ніколи не обходиться без проблем, тим більше – життя емігрантське, як тепер кажуть, діаспорне. Тут важливо мати на щось спертися, і УНСоюз був саме такою надійною опорою у фінансовому і національно-громадському, людсько-братському розумінні. Були легші, успішніші часи, були й тяжчі, були й дуже тяжкі, якщо згадати повоєнну нагілку всіх лівацько-проросійських сил Америки на американське українство і конкретно на УНСоюз як провідну його організацію, але ця опора, фінансово-забезпечена і моральна, не впала і навіть не захиталася, на демократичних принципах гуртуючи громаду і в той самий час твердо виступаючи в обороні українського народу та його невід'ємного права на волю і незалежність. Предметом нашої гордості є, що ця праця не лише історія – вона продовжує бути щоденною дійсністю.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про запозичені свята

Якось минулого тижня, а конкретно – 14 лютого, в день св. Валентина, мене застало привітання „з причини Дня серденька“, яке я застала на телефоні: „Щоправда, це не наше свято, але воно таке гарне, що можна його „запозичити“, тому вітаю з Днем серденька і бажаю...“.

Застановившись над цим, справді запитую себе, чи не можемо ми прийняти це свято за наше і увести його у загальний ужиток серед української спільноти? Та ж воно справді вже доволі прийняте нами на терені Північної Америки з причини такого гарного звичаю, без ніяких патріотичних чи політичних забарвлень, приваблює тільки людськими почуваннями, які окреслені таким популярним словом: любов.

Походження цього свята в США пояснюють у різний спосіб. Найбільш відомий пов'язаний із іменем св. Валентина, римського священика, якого у 300 років після Христа стратили на вимогу римського імператора. Правдоподібно, як, до речі, пояснюють в американських інформативних книжках, поєднання св. Валентина з пізнішим Днем серденька було випадковим, але ми живемо вже у часі, коли День серденька є віддавна незвичайно популярним святом в США, і його відзначають саме 14 лютого. Однак, незалежно від причин історичних, як це сталося, що день св. Валентина американське населення відзначає також як день усіх гарних серцевих почувань, і так вже є багато-багато років – це свято виїнято гарне, тепле і прisme?

Отож чому нам не запозичити його повною мірою і не „святкувати“ разом з усім американським населенням? Чому нам не дарувати в цей день квітів близьким нам особам, чому їм не давати можливос-

ти почути, що ми їх любимо, чому не післати їм карточки зі серденьком, чи хоча б зателефонувати на доказ наших теплих почувань? Отож голосую за „запозиченням“ цього гарного свята у нашій спільноті, хоча б коштом одної з сумних історичних наших річниць поєднаних з Панахидою і академією.

Але поруч із Днем серденька ми вже успіли „запозичити“ також інші свята, які в Північній Америці загальноприйняті. От хоча б День праці, який відзначається тим, що ніхто в цей день не працює, День подяки, що має глибше значення для корінних американців, але й ми маємо за що, принаймні в цей один день у році, дякувати, Геловін, який призначений для дітей, але наші діти бажають „так, як усі“ ходити у „страшних“ костюмах на відвідини до сусідів та знайомих та діставати солодощі, День пам'яті (чи згадки про тих, які вже не тут). Усе це „запозичені“ нами свята в країні, що їх урочисто дотримується і святкує, стали також у значній мірі і нашими святами.

Немає чого дивуватися – це природне явище, яке бачимо після довшого перебування в чужому краї, який насправді вже перестав бути чужим. Це, однак, не може ні в якому випадку дозволяти українським родинам призабути чи зовсім покинути святкування наших традиційних церковних чи народних торжеств. Берегти їх – це вимога належності до релігії, народу, місця народження – це щось, що має єднати нас нині і пісню.

Тож не забуваймо про це, коли краса і гарний настрій „запозичених“ свят забирає нашу спільноту у щораз тісніші обійми.

О-КА

Помер письменник Іларіон Чолган

Редколегія журналу „Сучасність“ та Асоціація українських письменників з глибоким сумом повідомляють про смерть відомого автора і колеги, прозаїка і драматурга Іларіона Чолгана (1918–2004). Його драматична творчість, співпраця з Йосипом Гірняком та іншими визначними діячами української театральної еміграції, зокрема в таборах „ді-пі“, стала яскравою сторінкою в історії української культури, доказом її плідності та живучості навіть за найнесприятливіших умов. Ця сторінка заслуговує ще свого докладнішого дослідження й поцінування, так само, як і скромніша за обсягом, проте не менш вагома за якістю новелістична творчість Іларіона Чолгана. Його збірка „Дванадцять львівських оповідань“, випущена 1993 року в Києві видавництвом „Сучасність“, здобула прихильну читачську увагу і доброзичливу критику. „Без кількох новел із цієї книги, – захоплено написав один із її перших рецензентів, – неможливо вже уявити жодної антології української прози XX століття“.

Історія української літератури XX століття не буде повною без імені Іларіона Чолгана, а наше уявлення про долю української повоєнної еміграції, її боріння й вагання, радощі і знегоди буде емоційно збагачено і поєднано. Своєю мужньою й мудрою творчістю та гідною поведінкою він заслужив нашу щирі вдячність і сердечну повагу.

Св. п. Іларіон Чолган

Вічна пам'ять нашому другові, колезі, вчителю і співвітчизникові!

Іван Дзюба, Микола Рябчук, Наталка Білоцерківська, Ігор Ринарук, Тарас Федюк, Ніла Зборовська, Софія Саваневська, Микола Кумановський

Київ, 15 лютого 2004 р.

Редакція „Свободи“ поділяє сум авторів листа з приводу смерті св. п. Іларіона Чолгана і висловлює співчуття близьким і друзям Покійного.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожен зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Головний редактор — Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмівич, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Частю.

Адміністрація „Свободи“

Адміністратор Володимир Гончарик

Керівник відділу оголошень

Марійка Осціславська

Передплата — Марійка Пенджола

(973) 292-9800 (доп. 3041)

(973) 292-9800 (доп. 3040)

(973) 292-9800 (доп. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Треба знати правду про мільйонерів

За такий короткий час самостійності України мільйонери повиростали, як гриби після дощу. Звичайно, мільйонери є по всьому світі, як і в Америці, але вони є різні: є добрі, а є погані.

Дзвони вже є...

Я походжу із села Зариванців Тернопільської області. Ми учотирьох – я, Іван Бекерський, Василь Антонюк і Стефан Михайлецький – закупили дзвони до церкви у Рухоміші, але Петро Ковальчук, котрий був промотором усього, що відбулося із перебудовою колишнього костелу на церкву, відійшов у вічність. Тепер дзвони є, а нема дзвіниці. Я одержав листа від Стефана Ковальчука, котра просить нас допомогти, чим зможемо, збудувати дзвіницю, бо, як нам відомо, наші люди не мають змоги докінчити це діло. Я підтримую це прохання і закликаю інших до жертв. Моя адреса: Mykola Watral, 22 The West Way, Etobicoke, ONT, M9R 1E8, Canada.

Микола Ватраль,
Канада

Є одні, котрі почали з нічого, але завдяки їхнім науковим, технічним та іншим здібностям досягли великих успіхів. Вони затруднюють тисячі працівників, фінансово підтримують різні добродійні установи.

Але є й такі, котрі розбагатіли, грабуючи в той чи інший спосіб свій власний народ. В Америці за такими пильно слідкує федеральний уряд. Їх викривають, судять, карають. При тому велику роль відіграє вільна преса, котра описує, в який спосіб вони розбагатіли.

А що діється в Україні? Мільйонери пограбували і далі грабують український народ й усю Україну. Де ж тоді уряд та відповідальні урядові чинники, що не карають за такі злочини? Де є вільна, патріотична преса, котра б повинна точно висвітлювати правду про спосіб, у який вони так розбагатіли?

Український народ повинен про це все знати. Може б, тоді і життя кожного українця змінилось на краще?

Стефан Палилик,
Глен Спей, Н. Й.

Ще про Людмилу Старицьку-Черняхівську

Часопис „Культура і життя” від 20 серпня 2003 року подав статтю Юрія Хорунжого „Гомін епох” – про відому українську письменницю, драматурга, театрального критика та громадську діячку Людмилу Старицьку-Черняхівську, з нагоди 135-річчя від дня її народження. Це друга поважна згадка про неї (перша була в появі „Вибраних творів”, вид. „Наукова думка”, 2000 р.) – після того, коли її ім'я в Україні було заборонене. Ю. Хорунжий підкреслює, що протягом всього її життя вона інформувала сталістю своїх переконань і непристосованістю до змін в совєтському середовищі. Він детально зупиняється на трагічній долі її єдиної дочки Вероніки і подає її літературний доробок.

Однак недостатньо подана діяльність Л. Старицької-Черняхівської як театрального критика. Згадано лише чотири її статті про Миколу Садовського (1907), „Украдене щастя” І. Франка (1909), „Українську оперу і драму” (1910) та про „Камінного господаря” Л. Українки (1914), а з її спадщини як драматурга згадано лише її драму „Іван Мазепа” (1927). Оминуті драматизовані поеми „Сапфо” та „Думи мої, думи”, за Шевченком, та драми „Гетьман Дорошенко” (1908), „Апій Клавдій” (1909), „Жага (1912), „Крила” (1913), пристосовану до сучасного глядача драму XVIII століття „Милість Бога” та драму Осипа Барвінського „Павло Полуботок” (обидві 1917 р.), „Останній сніг” (1917) та „Розбійник Кармелюк” (1926). Не згадано її великої театрознавчої праці („25 років українського театру”, Україна, Х-ХІІ, 1907), її перекладів опер в українській мові „Аїди” та „Ріголетто” Дж. Верді, „Чіо-Чіо-Сан” Дж. Пуччіні, „Золотий півник” М. Римського-Корсакова.

Відносно драми „Розбійник Кармелюк” Л. Старицької-Черняхівської, то дозволю собі лише навести подію, що яскраво свідчить про ставлення совєтської критики до її драматургії. 1927 року відомий режисер Олександр Захаров поставив цю драму Л. Старицької-Черняхівської в Червонозаводському театрі в Харкові. Критика визнала виставу „націоналістичною”. Більше того, ця вистава вирішила і долю самого режисера Захарова. Його було звільнено 1 травня 1928 року з посади мистецького керівника театру і цілковито втрачено надаль для українського театру.

Однак, якщо Ю. Хорунжий в своїй статті про Л. Старицьку-Черняхівську подає факти з її конфліктів з НКВД, то він все ж таки недоговорив і „лібералізував” діяльність совєтських репресивних органів. Він говорить про арешт її та сестри Оксани Стешенко 20 липня 1941 року і подає, що „її допитують, але засудити не встигають, бо німці наступають на Харків, а тому везуть до Валуєв, далі у „телячому вагоні” до Акмолінська. Як згадував очевидець, „пасажир” цього ж потягу лікар Олексій Іванович Вилегжанин, письменниця не витримала наруги і дорогою померла”.

Так подано вістку про смерть визначної письменниці. Дивно, що нічого не сказано в цій версії про долю її сестри Оксани Стешенко. Насправді ж в біографії останньої (Енциклопедія Українознавства, том 8, вид. „Молоде життя”, Мюнхен, 1976, стр. 305) подано, що її „разом з сестрою Л. Старицькою-Черняхівською розстріляно більшовиками 1941 року в Дарниці (передмістя Києва) просто на пероні станції”.

Валеріян Ревуцький,
Канада

Чому така байдужість до книги?

29 січня 1991 року був скликаний з'їзд громадських організацій та організацій, які займалися допомогою Україні. Метою з'їзду було створення комітету, який координував би допомогу Україні. Так постав Координаційний комітет допомоги Україні (ККДУ), який активно включився в процеси відбудови України. Надано значну допомогу Рухові, на підтримку демократичним і національно свідомим організаціям у та проведенні референдуму 1991 року.

У вересні того року при ККДУ був створений Фонд допомоги школам України (ФДШУ). Завданням фонду було видання підручників, написаних у національно свідомому дусі для школярів та студентів України. У 1992 році, в порозумінні з міністерством освіти України, великим тиражем були видані „Буквар”, „Читанки” для молодших класів і „Літня читанка”. Пізніше ККДУ фінансував перевидання „Історії України” Д. Дорошенка та видання чотиритомної хрестоматії української літератури ХХ століття „Українське слово” (у двох накладах), двотомної хрестоматії літератури Київської Русі й доби середньовіччя „Золоте Слово”. Увесь наклад цих видань передано безкоштовно бібліотекам шкіл і університетів, міським бібліотекам. Загальний тираж – понад 2.6 мільйона книжок.

В 2003 році, на пропозицію ККДУ, літературознавці України почали готувати заплановану третю серію хрестоматії української літератури доби Ренесансу і Бароко (від половини XV по кінець XVIII століття). Для

здійснення цього проєкту ексекютива ККДУ звернулася листовно у вересні 2003 році до українських фінансових інституцій з проханням стати фундаторами цього видання і присвятити його 12-й річниці Незалежності України. Ще перед цим зверненням Українська Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч” у Нью-Йорку погодилася фінансувати це видання сумою 40 тисяч доларів. Цей щедрий внесок скріпив нашу віру і надію на дальшу поміч наших кооператив. Та, на жаль, так не сталося. Тільки 5 із 20 фінансових інституцій відгукнулись. Їх з вдячністю подаємо – Фундація „Спадщина” при Першому Українському федеральному щадному банку „Певність” в Чикаго (10 тисяч доларів), СУМА (Йонкерс) Федеральна кредитова кооператива (15 тисяч доларів), Українсько-Американська федеральна кредитова кооператива „Самопоміч” в Чикаго (5 тис. доларів), Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч” Пасейк (2.5 тис. доларів), Українська Національна федеральна кредитова кооператива в Нью-Йорку (250 доларів).

29 грудня 2003 року ККДУ повторно вислав листи до інституцій, які не відгукнулись. На жаль, на нього відповіла тільки Українська Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч” з Філадельфії (1 тис. доларів). А де решта? Як пояснити це, насправді сумне явище, що українські фінансові інституції, як цілість, не можуть фінансувати одного видання, тим більше, що, як зазначено у вищезгаданому листі, список фундаторів буде поміщений на початку тому (хрестоматія матиме 4 томи)?

Цим листом у пресі ККДУ звертається ще раз до тих інституцій, які з різних причин не відгукнулись на наші попередні заклики скласти свої пожертви на цю ціль, і тих, які вже склали, а бажали б підвищити внесок, просимо зробити це якнайшвидше. Пожертви просимо висилати на адресу: „Coordinating Committee To Aid Ukraine” 66 Susan Drive, Chatham, NJ 07928-1050. Повний список жертв буде поміщений у „Свободі” в кінці березня.

Богдан Ковальчин,
Дрогобич

Володимир Воловодюк,
голова ККДУ

Веб-сторінка „Свободи” – цікава

Після прочитання в Інтернеті сайту „Свободи” вирішив написати вам листа. Дуже добре, що за морями-океанами, за сотні кілометрів від України, є така газета як ваша, і надзвичайно великий плюс, що вона має свою веб-сторінку. Завдяки цьому читачка аудиторія охоплює цілий світ. Інформація подана у тижневику – цікава.

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доларах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	45.00	30.00
Не член УНСоюзу	55.00	35.00

☐ Передплата включена ☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English):

Name _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: () _____

☐ Член УНСоюзу, _____ Відділ _____

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

Наша українська Маланка на Карибському морі!

Учасники Пластової Маланки на морському кораблі

Десь на заході Карибського моря – у вівторок, 13 січня 2004 року, 145 мандрівників провели український Новий Рік зовсім особливим способом: на кораблі морських подорожей „Тріумф“,

фірми „Карнавал“. Надзвичайна пластова Забава-Маланка відбулася в елегантному клубі корабля „Club Rio“, з оркестрою і спеціальним виступом Ерка Палидовича, Юрія Попеля і Юрія

Грабця. Прогулянку організувала Зеня Брожина, власник „Zenja's Travel Club“, спонзорував Пласт США, а учасниками були довголітні члени Пласту, їхні родини і приятелі, яких приваблювало тепле Карибське море. Зупинками цієї семиденної прогулянки були: Козумель у Мексико та Гренд Кеймен і Очо Ріос у Джамайці. У той час, як пасажери насолоджувалися звичайним порядком прогулянки, причаленням до порту, „Zenja's Travel Club“ запропонував додаткову довільну екскурсію тільки для нашої групи. Поромом ми переправилися з Козумель до Плая дель Кармен у Канкуні. Тут двома охолоджуваними автобусами ми попрямували вздовж мальовничого узбережжя до Тулуму, однієї з найвідоміших археологічних пам'яток півострова Юкатан. Після приватно проведеної мандрівки до руїн Маями наша група мала велику приємність освіжитися в неповторно блакитних водах Чель-Га у Мексико, в природному лагун-водному парку.

Прекрасний острів Гренд Кеймен був нашою наступною зупинкою, де ми з допомогою пристроїв підводного дихання плавали понад коралевими рифами, плавали поряд зі скатами, оглядали острів і робили закупи у численних чудових крамницях, розташованих на вулицях Джорджтауну.

На жаль, останній порт причалення був Очо Ріос на Джамайці, де ми мали нагоду переправлятися через ріку на поромі, каяках, підніматися до водопаду Дунн, плавати з дельфінами і, звичайно, мали ще досить часу походити по крамницях з екзотичним товаром.

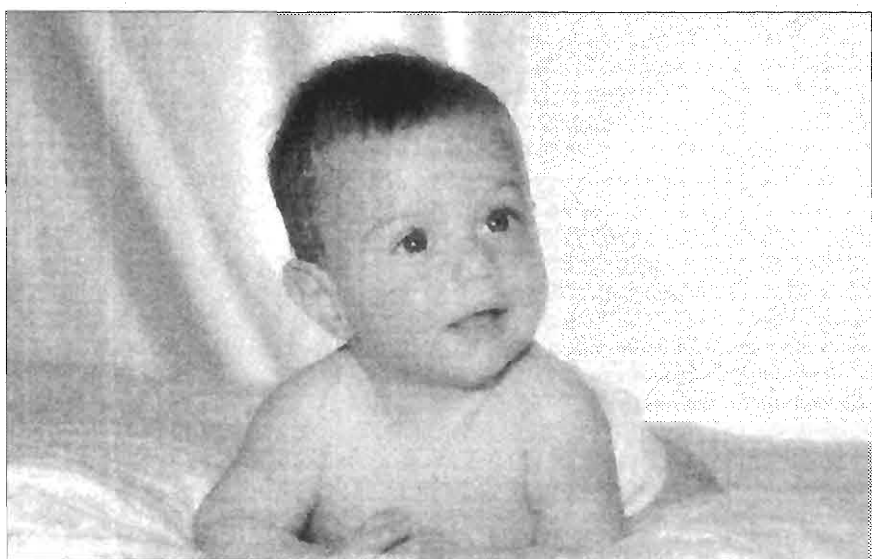
Ми повернулись на корабель – і знову залунали українські пісні,

продовжилося жартівливе спілкування з людьми інших етнічних груп. Але, на наше велике здивування, ми не були самотніми українцями на кораблі. Карнавал „Тріумф“ zatrudнює понад 1100 працівників, з яких 90 осіб – це молоді люди з різних частин України. Багато з цих працівників енергійно включалися у розмову з нами, щасливі зустріти земляків – українців, які хоч частинно полегшили їм тугу за батьківщиною. Вони також зі задоволенням переконувалися, як гордо ми зберігали українську спадщину, коли одного вечора усі члени нашої групи одягнули кольоритні вишивані українські сорочки.

Крім усіх туристичних атракцій морської подорожі, як харчування, джазовий клуб, казино, розваги у стилі „Лас Вегас“, особливим (унікальним) аспектом цієї морської подорожі був дух товарищескості та відчуття, що ми були поміж друзями. Це була велика група українців, які втішались взаємним товариством; це була наче б родина, яка створювала нові дружні зв'язки або відновлювала давні знайомства. Іноді ви мали враження, що цілий корабель заповнений українцями, і це було дуже приємне відчуття. Наша група на „Тріумфі“ у віковому розумінні сягала від 8 місяців до 85 років.

Ця морська подорож приваблювала членів з околиць Нью-Йорку, Пасейку, Чикаго, Дітройту, Клівленду, Бафало, Фініксу, Філадельфії, Нор-Порту, і усі були певні, що цю подорож ми завжди будемо зберігати у пам'яті та очікувати повідомлення, що Зеня організує наступну групову подорож у далекі морські країни.

Христина Е. Козак

**Моя мама, тато,
братчик і сестричка та усі рідні
мають життєве забезпечення.**

А Я?

**Ставки є низькі.
Для дальших інформацій
прошу переглянути
схему на наступній сторінці.**

3 РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Насправді це є нехтуванням українською спадщиною

Неможливо залишитись байдухою до допису „Український банк: арифметика майбутнього” („Свобода”, 23 січня 2004 р.). Прикро вразили мене коментарі і оцінки автора відносно тієї неординарної ситуації, яка склалась в громаді міста Чикаго на початку року, а саме: під майбутність української громади застосували „аритметику” – науку простих математичних дій.

Хотілося б пригадати, що майбутнє громади – це продовження „плекання українських традицій, української мови, сприйняття розвитку української науки, літератури і мистецтва, творіння своїх підприємств і торгівлі... Попередні покоління створили надійні основи нашої громади, на яких буде процвітати праця для збереження спадщини”... Ці слова звучали 13 грудня 2003 р. на святкуванні 55-річчя української радіопрограми „Українська хвиля”. А вже через кілька тижнів довідуємось про „непопулярний” для української громади крок: втрату однієї з наших спадщин – банку „Певність”. Для багатьох із нас створився прецедент непевненості в майбутньому.

В той час, коли серце стискалось від жалю, в „Арифметиці майбутнього” дзвеніло: „зроблене є чи не першим кроком для всього прогресивного в українському фінансовому секторі, оскільки доведено реальність виходу українського бізнесу на ринок великого капіталу”. Відомо, що „вихід українського бізнесу на ринок великого капіталу” відбувся в жовтні 1997 року, коли установа стала акційним товариством („First Security Federal Financial”). Тоді ж були і запевнення, що ніколи „Певність” не

буде продана. Протримавшись на ринку все того ж капіталу трохи більше шести років, „український бізнес” відкрив дорогу до ринку капіталу вже іншій фінансовій установі. Тепер „американський бізнес” рішучим і впевненим кроком попрямує до вершин великого капіталу, щоб, мабуть, в майбутньому повторити долю свого попередника.

Такі процеси є цілком закономірні, а часом і неминучі для американських установ, компаній, корпорацій, як великих, так і малих. Це характеризується, як нормальне і прогресивне явище для приватних підприємств і є рушійною силою капіталістичної економіки. Це реалії форм управління і накопичення капіталу, без яких неможливий прогрес і розвиток країни.

Але чи то є приклад для наслідування громаді, яка прагне всіма силами зберегти і примножити свою українську спадщину на чужині? Спадщину, як матеріальну, так і духовну, яка будувалась і створювалась минулою еміграцією українців на засадах патріотизму? Скромні, працьовиті, віддані своїм ідеалам та ідеям вихідці з України свято зберігали цінності і надбання попередніх поколінь.

Ось чому не маємо права приміряти нашу майбутність „під арифметику рахунків” – до нашої спадщини. Не нами вона створювалась, не нам її зрікатись. З чим ми тоді залишимося, який приклад покажемо нашим дітям і яка українська майбутність буде у них?

Дарія Василик,
Чикаго

Відкличте цю злуку!

Члени управи 24-го Відділу ООЧСУ в Чикаго-Південь, управи осередку СУМ ім. Крут – Чикаго-Далекий Південь та „Українська громада Далекого Півдня” почули дуже сумну вістку, що Перший Український банк „Певність” в Чикаго перестав бути українським через деяких провідних людей, які продали банк, а нас, перших піонерів, навіть не повідомили про продаж.

Ми, перші засновники, маємо великий жаль до тих людей, які це зробили. Це був наш Український банк, наше серце, ми його розбудували, це була наша велика гордість у Чикаго і в цілому світі.

Ми працювали у різних підприємствах і наші зароблені гроші присилали чи особисто вкладали на ощадностві рахунки, щоб наш банк діяв і розвивався. Будь ласка, якщо не є пізно, відкличте цю злуку.

Осип Бурдяк, Олекса Зрада,
Туля Грод,
Чикаго

Чекаю на статті про космос

Я є постійним читачем тижневика „Свобода” і радо читаю всі новини і статті, які інформують наше суспільство про різні події у світі, а зокрема про події, які відбуваються в Україні. Мене дуже цікавлять новини про Космос.

В 2001 році „Свобода”, 6 квітня, з рамени Наукового товариства ім. Шевченка, опублікувала докладну статтю д-ра Лева Чировського „Чи унікальна наша земля серед мільйонів галактик?”.

Це надзвичайно цікавий опис, але, на жаль, від того часу більше не появляються статті з цієї теми. Було б дуже корисно і цікаво знову прочитати публікації д-ра Л. Чировського чи інших науковців, за що ми, читачі „Свободи”, будемо вдячні.

Михайло Фурда,
Нью-Йорк

Славний ювілей – 75-ліття ОУН

Цього року патріоти України і діаспори, всі свідомі українці відзначають знаменну дату – 75-ті роковини Організації Українських Націоналістів.

28 січня – 3 лютого 1929 року у Відні відбувся I Конгрес українських націоналістів, який

об’єднав провідні націоналістичні організації і створив єдину націоналістичну формацію – ОУН, яка стала рушійною силою та символом національно-визвольної боротьби українського народу у ХХ столітті.

Поява у 1900 році брошури Миколи Міхновського „Самостійна Україна” започаткувала добу українського націоналізму в нашій історії. Ідеї націоналізму, національно-визвольної боротьби підхопили і підтримали Іван Франко, Леся Українка, інші видатні сини і дочки українського народу. Завдяки їм соціальна і національна революція 1917–1918 років привела до створення Української Народної Республіки на всіх етнографічних землях.

У нерівній боротьбі з численними ворогами, в якій головною силою були свідомі націоналісти на чолі зі Симоном Петлюрою, наша держава впала, поділена між сусідніми державами, але ідеї українського націоналізму міцніли і розвивалися.

Ідеї національного відродження, національно-визвольної боротьби, віра у створення Української національної держави об’єднали як ветеранів Першої світової війни і боротьби за незалежність, так і революційну молодь в Україні та за її межами.

Провід Київської ОУН

Яйце

„...Розбите яйце на відкритому просторі землі негайно замерзло і робило у телебаченні враження, ніби воно смажилось”.

О-КА, „Свобода”, ч. 4

Морозний дощ –
і вірш тому холодний...
Холодний вірш –
це взагалі не вірш.
Морозний стан стає
тепер вселюдний,
Бо цілий світ зимнішає все більш.

Я чула навіть, ніби на морозі,
Розбившись, засмажиться яйце!
Тому не дивно, що часом в дорозі
Закрижаниють руки і лице...
Але терпять!

Хто в стужі не заплаче,
До нас прийдуть відплатою за це
Весна і літо, ще й таке гаряче,
Що як розбити, звариться яйце.

Ганна Черінь,
Фльорида

В УНСоюзі Ви можете придбати Вашій дитині забезпечення з одноразовою вкладкою на ціле життя на 5,000 доларів за одну низьку вплату.

Прошу порівняти вік Вашої дитини зі схемою поданою внизу.

Це одноразова сума, яку треба заплатити. У справі аплікацій телефонуйте сьогодні:

1-800-253-9862

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 5,000 ДОЛЯРІВ

Вік	Вкладка	
0	300.00	дол.
1	300.00	дол.
2	310.00	дол.
3	310.00	дол.
4	320.00	дол.
5	330.00	дол.
6	340.00	дол.
7	355.00	дол.
8	365.00	дол.
9	380.00	дол.
10	395.00	дол.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

М. Бойсюкові вручено нагороди
Святішого Отця Івана Павла II

М. Бойсюк в церемоніальній шапці „Шрайнерс“ з папською медаллю „Berementi“ на грудях.

НОРТ-ПОРТ, Фла. – На урочистому полуденку 4 грудня 2003 року з нагоди Дня подяки, о. Северин Ковалишин, парох Українського Католицького Собору Входу в Храм Пресвятої Богородиці вручив медалю „Benemerenti“ і грамоту Маріянові Бойсюкові та Катерині Барабан, котрим Папа Іван Павло II відзначив їх за особливі заслуги для Церкви.

Катерина Барабан, віддана і працююча парафіянка та член Церковної ради, є завідувачою парафіяльної їдальні „Наша кухня“. Маріян Бойсюк, колишній підприємець в Нью-Йорку, відомий громадський активіст, командир 40-ої станиці ім. вістуна Романа Г. Лазора Українсько-американських ветеранів у Норт-Порті, один із мужів довіря парафії, колишній президент місцевої масонської лжжі „Шрайнерс“ і активний член інших організацій, заступник командира почесної легії і капітан прапороносців масонської організації повіту Сарасота. Воєнна хуртовина Другої світової війни вирвала родину Бойсюків з рідної землі на скитальщину – Австрія, Німеччина, а звідти 1949 року – в Америку, де він здобув середню та професійну освіту, котру завершив, відбуваючи військову службу в морській піхоті США.

Згодом, з уваги на здоров'я, переїхав до Флориди, де активно включився в життя американської та української громад, а зокрема в життя місцевої парафії української католицької церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці.

Атанас Кобрин

Програма Т-ва „Самопоміч“

НЬЮ-ЙОРК. – Після різдвяної перерви знову розпочався у Товаристві „Самопоміч“ період суботніх доповідей, які завжди позначені численною участю зацікавлених. В суботу, 31 січня, відбулася цікава доповідь д-ра Марка Луцького про загальні дентистичні проблеми. У залі привітала присутніх від управи товариства „Самопоміч“ Надія Савчук і передала слово постійному організаторові медичних доповідей д-рові І. Магуну, який представив присутнім д-ра Марка Луцького, дентиста з практикою в Нью-Йорку. Присутні пильно слухали пояснення про зубні проблеми, задавали багато запитань, шукаючи відповіді на власні болі та їх лікування. Зустріч, як завжди у „Самопоміч“, закінчилася розмовою при каві та солодкому, при яких запитання до доповідача не вгадали. На фото (зліва): д-р М. Луцький, Н. Савчук і д-р І. Магун

О.К.

„Поезіє, я завжди був з тобою...”

ЛОС-АНДЖЕЛЕС, Каліф. – Ці рядки з вірша визначного українського поета Абрама Кацнельсона стали назвою літературного вечора, присвяченого 90-річчю з дня його народження.

Вечір відбувся 25 січня. Його підготувало літературне об'єднання при Центрі єврейської сім'ї Західного Голівуду. Любителі поезії, шанувальники творчості поета, майстри поетичного слова, його рідні та друзі зустрілися в переповненому концертному залі Fiesta Hall (Plummer Park).

Вечір вів син поета, відомий художник Леонід Кацнельсон. Хвилиною мовчання присутні пошанували пам'ять поета, який недавно пішов з життя. У відеозапису прозвучали його вірші в авторському виконанні.

„Слово про поета” виголосив член літературного об'єднання Леонід Вайсман, присутніх привітав віце-президент Асоціації ветеранів Другої світової війни Володимир Баркон. Зі спогадами про спільну з поетом університетську молодість поділилася Любов Шаргородська, а про спільне життя в Києві, в письменницькому оточенні, розповіла вдова письменника Анатолія Хорунжого – Ліза.

Тепло зустріли присутніх онучок – Олену, Світлану і Тамару, що прочитали вірші свого діда. Хвилюючими були виступи родичів поета – Елли Пугачевської, що розповіла про фронтові вірші поета, які на війні стали народними піснями, та Маргарити Борисової, яка прочитала вірші про одне велике кохання.

Члени літературного об'єднання ознайомили присутніх з віршами Абрама Кацнельсона

на різних мовах. Ольга Данилевич – українською мовою, Інна Саніна – білоруською, Аркадій Гурович – російською, Рахіль Штерн – мовою їдиш, Аркадій Єлізаров – англійською.

У чудовому виконанні співака Анатолія Миколайчука звучали українські пісні. Романси на слова Абрама Кацнельсона виконав автор – Леонід Вайсман, партію фортепіано – Раїса Геніна. У супроводі скрипача Семена Конвєсера, під мелодію з фільму „Список Шиндлера”, з глибоким почуттям прочитав „Баладу про струни” та „Життя прожив, та я ще живу” Яків Фаєрман.

Затамувавши подих, слухали присутні у виконанні дочки поета Ірини „Останні акорди”, вірші, які написав Абрам Кацнельсон уже будучи тяжко хворим. Члени літературного об'єднання Мілена Рад, Вілен Черняк, Віталій Буйдаков та Леонід Вайсман прочитали свої вірші-присвяти поетові.

Присутнім на вечорі була презентована книга Абрама Кацнельсона „Здалека і зблизька”, в яку увійшли щоденникові записи поета, статті сучасників про його творчість, листи від колег і друзів з України та діаспори.

Заключне слово-подяку сказала вдова А. Кацнельсона, що завершила словами поета:

Не згорять душі твоєї атоми
І довго в людських душах
ще палатиме
Твій для добра запалений вогонь!

На вечорі царювала поезія, царювала українська мова, що було особливо приємно присутнім, вихідцям з України.

Ольга Данилевич

Фундація Голодомору призначила
стипендії кращим студентам

ЧИКАГО. – Український громадський комітет Чикаго і околиць поставив в 1993 році, до 60-річчя Великого голоду в Україні, гідний пам'ятник жертвам штучно створеного російсько-комуністичною владою Кремля голоду, від якого вмерло понад сім мільйонів українського селянства.

Спадкоємцем громадського комітету в Чикаго стала Фундація українського Голодомору в США, яку офіційно зареєстровано в кінці 2002 року в штаті Іліной, як неприбуткову, звільнену від федеральних податків, українську суспільно-громадську фундацію.

Ціллю Фундації є вшановувати щорічно пам'ять жертв Голодомору та пригадувати українцям в Україні та в діаспорі, людям інших національностей про цю трагедію українського народу. В плянах

Фундації є приготувати матеріали, щоб про український Голод вивчали учні американських та українських шкіл, влаштовувати імпрези, виставки, конференції, показувати фільми, давати дописи до преси, радіо, телебачення, в Інтернет та інші засоби інформації.

Фундацію Голодомору тепер очолює Микола Міщенко. До членства зголосилося кілька сот осіб та організацій.

Управа Фундації призначила 1,500 дол. на дві стипендії студентам Острозької академії в Україні, які у своїх студіях зацікавляються українським Голодомором 1932–33 років та опрацюють цю тему. Гроші переслано проф. Мирославу Куропасеві, який є науковим співробітником і викладачем в Острозькій академії.

О. Коновал

Користуйтеся
веб-сайтами „СВОБОДИ”
www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА”
www.ukrweekly.com
УНІОЮЗУ
www.unamember.com

Корпус Миру та УКУ продовжують співпрацю

Львів. – Директор Корпусу Миру в Україні Карл Бек відвідав 6 лютого Український Католицький університет (УКУ). Метою його візиту була участь у відкритті виставки фотографій, автором яких є недавній доброволець корпусу в Україні Ричард Кравз. На виставці „Україна очима добровольця Американського Корпусу Миру” представлено 53 світлин з 17000 світ-

лин, зроблених Р. Кравзом під час його перебування в Україні в 2000-2001 роках.

Основним заняттям Р. Кравза було викладання розвитку бізнесу в Рівненській області. Проте він також відвідував сусідній Львів протягом двох років перебування в Україні. „Рич фотографував Папу Івана Павла Другого, коли Його Святість зупинявся на короткий час в Сент Луїзі в 90-их роках”, – розповідає віце-ректор УКУ професор Джефрі Вилз. Довідково-інформаційне бюро УКУ відповідало за діяльність прес-центру, який висвітлював приїзд Папи до Львова, і Р. Кравз допомагав фотографувати момент освячення Святішим Отцем нових будівель УКУ.

Співробітництво між корпусом і університетом тривало в 2002-2003 роках, коли інший доброволець викладав англійську мову для підготованих студентів. Зараз в Україні служить 170 добровольців Корпусу Миру, з них 8 – у Львові, а з часу впровадження програми в 1992 році в країні побувало 650 добровольців корпусу.

Двоє добровольців Корпусу Миру, Томас і Крістіна Окіф, що тепер служать у Львові, допомагають у численних проєктах Українського Католицького університету. Подружжя Окіф прибуло в Україну в березні 2003 року. Т. Окіф працював в інвестиційному банку „Голдман Сакс” (Goldman Sachs) у Нью-Йорку, а тепер допомагає Львівському кредитному союзові випрацьовувати довготермінову підприємницьку стратегію. Крім того, він активно працює з молоддю в бібліотеці Вільяма Петрача в Добротворі, що за 60 кілометрів від Львова. УКУ здійснював нагляд за будівництвом бі-

бліотеки, яке було завершено в 2003 році. УКУ „організовує програми для залучення студентів до діяльності нової бібліотеки, зокрема до „Англійського клубу””, – каже Т. Окіф. Тим часом Крістіна Окіф допомагає в діяльності центру правління молоді у Львові. Водночас читає лекції про форми і методи зв'язків з громадськістю для студентів Інституту керування неприбуткових організацій УКУ і допомагає університетові створити власний кредитний союз.

„Мені легко працювати тут з людьми, оскільки вони вільно володіють англійською мовою, приязні та відкриті до нових ідей. Сподіваюся, що матиму ще більше можливостей допомагати іншим”, сказала К. Окіф.

За докладнішою інформацією про Український Католицький університет звертайтеся до Української Католицької Освітньої Фундації за адресою Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Avenue, Chicago, IL 60622; тел. (773) 235-8462; факс, (773) 235-8464; e-mail, ucef@ucef.org; website, <http://www.ucef.org>.

Матвій Матушак

На святі Водохрещення

ПАРМА, Огайо. – Духовенство Українського православного собору св. Володимира під час освячення льодового Хреста перед собором, що його кожного року споруджують члени парафії, в неділю, 18 січня 2004 року, на свято Богоявлення.
о. Іван Наконечний

Зліва: Карл Бек, Томас Окіф і віце-ректор УКУ М. Маринович

Весілля на Союзівці ...

Спомини на ціле життя

**Ми бажаємо сердечно привітати
усі подружні пари з їхніми
близькими весіллями
та з ними пов'язаними святкуваннями.**

**Ми спеціалізуємося у традиційних
весіллях, у святах для наречених,
передвесільних вечерях
і недільних сніданках.**

**Тепер ще можна вибирати
дату весілля на 2004 і 2005 рр.**

**Приймаємо оголошення на весілля,
що мають відбутися цього літа.**

**216 Fordmore Road • P.O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446 • (845) 626-5641
E-mail: Soyuzivka@aol.com
www.Soyuzivka.com • (845)**

Управа Фондації Українського Вільного Університету (УВУ) в США з осідком у Нью-Йорку з приємністю проголошує черговий список ЖЕРТВОДАВЦІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІІВ та ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, висловлюючи щиро подяку за зрозуміння потреби тим, які студіюють в УВУ в Мюнхені і взагалі на потреби УВУ на всіх відтинках його діяльності.

УВУ сповнив велику роль, як по Першій, так і по Другій світових війнах у Празі і Мюнхені, даючи можливість для великого числа української молоді набутти високу професійну освіту, даючи кваліфіковані кадри для еміграції, які понад 55 років ведуть громадську працю на всіх відтинках громадського життя нашого поселення, в той час, коли Україна була поневоленою, а також коли Україна стала вільною.

З відновленням вільної України УВУ відгукнувся на нові потреби, широко відкриваючи свої двері для тих, хто бажає поширити своє знання правдивої історії і культури про Україну, на що не було змоги в поневоленій Україні.

Управа Фондації УВУ ще раз просить прийняти нашу щиро подяку в першу чергу за моральну підтримку, як також за ВАШІ ЩЕДРІ ПОЖЕРТВИ, без яких ми не могли б зреалізувати завдань, які ставить перед нами УВУ, діаспора і Україна.

Нам приємно поінформувати нашу жертвенну громаду, що Фондація УВУ в США при ВАШІЙ ЩЕДРІЙ ДОПОМОЗІ в 2003 році змогла уділити для УВУ на стипендії та на ведення їх діяльності 168,425 доларів.

Фондація УВУ далі висилає книжки і журнали в Україну. Просимо надсилати Ваші книжки до Фондації УВУ, за що будемо дуже вдячні.

СПИСОК ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ ФУНДАЦІЇ УВУ

(за час від 1-го липня до 31-го грудня 2003 року)

д-р Фільварків Оксана із спадку	70,702.00
інж. Чорний Анатоль на Л.С.Фонд	30,000.00
Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч“ в Нью-Йорку	25,000.00
Дужий Ярослав і Оля	20,000.00
Пирський Михайло і Анастасія зі спадку	15,000.00
проф. Ратич Іванна	15,000.00
1-ий Укр. Фед. щадничий банк „Певність“ в Чикаго	10,000.00
Муляк-Яцківський Аркадій	5,000.00
Укр. Фед. Кред. Коопр. СУМА Йонкерс, Н.Й.	5,000.00
Микитин Василь	6,000.00
Білянчик Іван	2,000.00
Укр. Фед. Кред. Коопр. „Самопоміч“ в Н.Дж.	2,000.00
Інж. Кульчицький Богдан і Христя	1,500.00
Проф. Рудницький Леонід і проф. Ірена	1,500.00

По 1,000.00 дол. зложили:

Балабан Володимир, д-р Гайда Ігор і Рома, Укр.Фед. Кред. Коопр. у Філадельфії, Кий Лідія.

По 600 дол. зложили:

інж. Слизовський Стефан і Володимира, Укр.Фед. Кред. Коопр. СУМА Йонкерс, Н.Й.

По 500.00 дол. зложили:

Балабан Василь і Оля, д-р Глинський Борис і Уляна,

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ з ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ у ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ

Список охоплює від 1-го липня до 31-го грудня 2003

Укр. Фед. Кред. Спілка в Рочестері, Н.Й. 300.00
д-р Куляс Юліан 250.00

По 200.00 дол. зложили:

Балабан Василь і Оля, Головка Софія, Іванчук Адріан і Ліліяна, мгр Калинич Михайло і Надія, Макар Іван і Татіяна, Озарків Катерина, д-р Очеретько Аркадій, Пилипів Михайло, мгр Савчук Марта, Шипиляві Тарас і Юлія, підполковник Голутяк-Галик Стефан мол. і Анна 185.00
Андрусак Марія 150.00

По 100.00 дол. зложили:

Андрушко Марія, Антипів Ксеня, інж. Бараник (фірма) в Чикаго, Бацвин-Головінська Віра, проф. Біланюк Олекса і Лариса, Брунук Володимир і Марія, Булавка Константин, Бурда Микола і Тамара, д-р Веселий Орест, Галаган Борис, Гішинський Стефан і Євгенія, д-р Глинський Борис і Уляна, інж. Гончаренко Юрій і Марія, проф. Данчук Павліна, Ільчишин Василь і Ольга, Камінські Анна, Козак Ярослав і Калина, Кудрик Софія, Лилак Микола і Марія, Лисий Ігор і Дарія, Мельник Люба, Мельник Едвард і Олена, д-р Михайлів Стефан і Мерилин, д-р Моцюк Ярослав, Небеш Орест і Марія, Недовіз Дмитро, мгр Оберишин Ярослав і Галя, д-р Пшик Петро, Пятка Марія, д-р Салая Василь, д-р Сєрант Іван і Стефанія, Союз укр. католиків Америки „Провидіння“, д-р Стецьків Євген, д-р Темницький Юрій і Софія, Чернявський Іван, д-р Чубатий Володимир і Анна, Шуст Ігор і Дарія, Яровенко Вадим і Марія.

По 50.00 дол. зложили:

Бакалець Марія, Бекерські Іван і Оксана, Боївка Михайло і Ксеня, мгр Борковська Марія, Венгерчук Остап, Гаврилів Адріан, проф. Головінський Іван і Наталія, д-р Грицак Петро і Рія, Галан Орест і Мирослава, д-р Джуль Павло і Ірена, Іванчук Іван, Іллюк Олександр і Зіна, Казимирів Стефан, Ковальчук Роман і Анісія, д-р Копинець Василь і Сусана, Левицький Лев, д-р Леві Ніл і Люба, Лехіцький Іван, Луцька Ксеня, інж. Магун Володимир і Лідія, Максимович Роман і Вікторія, Масловський Зенон, д-р Мотика Володимир і Анна, Мудрак Василь і Марія, д-р Очеретько Аркадій і Глорія, Пашеснік Ірена, мгр Рудик Марта, д-р Сидорак Ярослав і Оксана, Сілецький Любомира, д-р Стахів Денис, д-р Стромєцький Остап і Гарріє Анн, Тенюх Яким і Алісія, д-р Футей Богдан і Мирослава, Чаплій Володимир і Ярослава, інж. Цмігель Мирослав і мгр Надія Старосольська Юліанна 40.00

По 30.00 дол. зложили:

Васильків Йосиф, Гординський Ірена, Шульга Андрій і Теда, Колодчин Василь і Лідія 26.00

По 25.00 дол. зложили:

Ардиковський Володимир, Басько Дмитро, Бездух Дмитро, Безсонів Володимир і Любомира, Боднарєнко Павло і Дуня, Бойко Олена, Висоцький Роман і Дарія, Вітюк Іван, інж. Вольчук Володимир і Катруся, Гайда Ярослав і Анна, Гайдук Галина, інж. Галів Микола, Гафтович Надія, Гомзяк Галина, Городиський Орест і Дарія, Гнатюк Анна, Гнатюк Петро, Грицишин Тарас і Вірджінія, Гу-

сак Петро і Марія, Гац Станлей і Марія, д-р Гелета Ярослав і Богданна, Геча Дам'ян, Добрянський Мирон, Журавський Богдан, Іваськів Володимир і Неоніла, Качмар Меланія, Кобилицький Стефанія, д-р Когут Нестор, Колінко Оксана, Колічинський Григорій і Людмила, Корлятович Стефан і Павліна, Коцелко Нестор, Кухта Нестор, Кузик Володимир, д-р Лизогуб Володимир, Лисак Теодозій, Майко Йосиф, Марущак Василь і Анастасія, Маслович Мирон, Медюк Василь і Марія, Менцінський Зенон і Дарія, Меуш Михайло, Миколєнко Нік і Кей, Мирка Сусана, Недозірний Віктор і Арета, Ніньовський Михайло і Ольга, Олексин Елфрієда, Осадчук Іван і Дженис, Паньків Софія, Рабарський Василь і Розалія, Рокіцький Едвард, Савка Лариса, Садковий Богдан і Стефанія, Сахарук Сергій і Ева, д-р Серафим Олександр і Зіновія, Сидоренко Ярослав, Стасюк Іван, Стець Марія, д-р Тершаковець Андрій і Таня, Ткачук Василь і Оксана, Фолтин Зджеслав і Оксана, Фурда Михайло і Лідія, Чапельські Орест і Любомира, Чолган Мирон і Люба, Шкарупа Іванна, Штойко Володимир і Джорджета, Тренза Михайло, Юрчик Іреней і Оленка, Яворські Іван і Анна, Якіма Володимир і Пірл, Ярема Стефан, Яросевич Мирон і Дарія, Гайдук Ольга 23.00

По 20.00 дол. зложили:

Гайовий Федір і Марія, Галайдіда Мирон, Дитиняк Володимир і Юлія, Коваль Ольга, Палійчук Василь і Оксана, Підгірний Іван, Сененко Яків і Таня, Яковенко Валентина.

По 15.00 дол. зложили:

Антохи Ольга, д-р Бурбело Григорій і Люба, Буцак Дарія, Восьний Володимир і Іванна, д-р Волянський Олег, Галізів Надія, Тедд Гемптон і Маргарета, Гомко Петро і Долоріс, Добрянські Іван і Марія, Іванчишин Василь і мгр Ірена, Казанівський Богдан, Коваль Павліна, Копійчук Роман і Маргарета, Кохановський Іван і Тіна, Кук Зенон, Мікутовський Станіслав, Ортинський Михайло і Алісія, Пасічник Наталія, Пастушок Василь, Пахолок Ігор і Бріджет, Поповський Станлей і Софія, Роббінс Антоній і Елена, Садовський Євген і Стефанія, Семушак Стефанія, Стандник Іван, Струк Йосиф, Тарчанин Ольга, Тарапєцький Михайло і Оксана, Ткачук Тарас, Черешня Іван, Шафран Євген, Шашкевич Софія, Шийка Антоніна.

По 10.00 дол. зложили:

Бачинський Володимир і Ізабеля, Бурка Тарас і Ірена, Васильченко Катерина, Весоловські Олег і Джосефа, Вінич Віктор і Надія, Вітрик Євгенія, Гнатю Катерина, Гриньків Володимир і Оля, Ельнік Марія, Євтушенко Раїса, Журавель Лариса, Іванко Анна, мгр. Колтунюк Орест і Анастасія, Кос Анна, Кунік Лев, д-р Кусма Богдан, Мартинюк Олександр і Стефанія, Мачай Іванна, Мілс Сем, Неприцький Борис, Питляр Дарія, Присяжний Павло і Марія, Салдан Софія, Слота Стефан і Марія, Сороколів Микола, д-р Трач Роман і Надія. Чотири особи зложили менше, як 10.00 на суму 17.00

У св. п. своїх найдорожчих зложили:

Сарахмон Ірена в св. п.

мужа Дмитра	1,800.00
Кравчук Наталія в св. п.	
мужа д-ра Романа	1,000.00
мгр Савчук Марта в св. п.	
мужа д-ра Константина	200.00
Ходновський Нестор в св. п.	
дружини Марії	50.00
Чорний Стефанія в св. п. сина	
Олега Венгріновича	50.00
Крупська Наталія в св. п.	
мужа Корнеля	25.00
Сенькович Петро і Марійка в св. п. вуйка проф. Петра Гоя	25.00

В св. п. проф. Мирослава Лабуньки, ректора Українського Вільного Університету, зложили наступні особи:

Карпишин Володимир і Оленка	100.00
д-р Когутяк Всеволод і д-р Лідія	100.00
проф. Рудницький Леонід і проф. Ірена	100.00
проф. Стойко Володимир і мгр Мирослава	100.00
проф. Головінський Іван і Наталія	50.00
Гурський Петро і Оля	50.00
Кушнір Лев і Ірена	50.00
Федун Ярослав і Любова	50.00
Гой Леся	25.00
Михалюк Олександр і Ірена	25.00
Сьокало Петро і Зоряна	25.00

Управа Фондації УВУ щиро дякує шановним жертводавцям, які щедро відзиваються на наші заклики. УВУ при ВАШІЙ ЩЕДРІЙ ДОПОМОЗІ сповняв і буде сповняти обов'язки, які накладає на нього Батьківщина.

З проголошенням ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ УВУ став НАУКОВИМ ВІКНОМ УКРАЇНИ В ЗАХІДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СВІТ, сповняючи важливу роль в сучасному розвитку і закріпленні МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Фондація УВУ в США продовжує розбудову „Бібліотек і архівів української діаспори“ при університетах України.

Завдяки Вашій щедрій допомозі Фондація УВУ уділила від 1990 року до 2003 року включно 2,233,655.00 доларів на стипендії в УВУ, а в тому самому часі біля 45 тисяч на стипендії прямо в Україну.

ВАША пожертва сьогодні на студії в УВУ і в Україні – це національний обов'язок і національний „капіталовклад“ у формуванні професійних кадрів для України.

Доложим всіх зусиль, щоб ми всі вклали свою цеголку в розбудову нашої держави.

Ваша пожертва менша чи більша по Вашій спроможності є оцінена. Всі Ваші пожертви і датки на різні проєкти при Фондації УВУ, чи на Постійні Стипендійні Фонди у Вашому імені, Фондація УВУ додасть до Ваших попередніх пожертв і ви можете відтягнути їх від податку.

Чеки просимо виписувати на Ukrainian Free University Foundation, Inc. і висилати на адресу Фондації УВУ в Нью-Йорку.

Управа Фондації УВУ

Mailing Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY
FOUNDATION, Inc.
P.O. Box 1028
New York, NY 10276

Office Address:
UKRAINIAN FREE UNIVERSITY
FOUNDATION, Inc.
43 St. Marks Place
New York, NY 10003

В пам'ять жертв Великого голоду 1932-33 років

За п'ять качанів - три роки тюрми

Моя дядина, Ольга - вже зовсім стара жінка, їй 96-ий рік, але вона ще добрий український борщ варить, пече смачні книші з кропом і пампушки з часником. Охоче пригадує своє довге життя, хоча говорити їй тяжко, задиха перешкоджає... Живе вона самотньою в полтавському селі Кишеньки, частина якого залишилась по-під горою, що називається Мечет, низина села залита водами Дніпра і Ворскли понад 40 років тому, коли будувалась на Дніпрі Кременчуцька гідроелектростанція. Я відвідую свою дядину, з цікавістю і великою увагою слухаю її розповіді про минулі часи, що стали вже історією. Якось запитала, чому гора, з якої так добре видніються села, називається Мечетом? Через ріки Дніпро і Ворсклу, розповіла дядина, проходив шлях, яким йшли на Русь татари, вони й побудували на цій горі для молитви мечеть. Храму вже давно немає, а назва гори залишилась. Ось що розповіла дядина Ольга про Голодомор 1932-1933 років.

Восени 1932 року в нашому селі провели повне „викачування” хліба і різних продуктів з кожного господарства, не минули нікого і нічого. В той період мені було 25 років, я була молода, здорова, жила зі своєю матір'ю. Селян охопив великий страх - безповоротно і швидко наступала голодна і холодна зима. Кожній людині, кожній сім'ї хотілось вижити, хотілось побороти страхіття голоду. Люди рушили у степ, у ліс, на річку і різні водоймища. Ми з матір'ю назбирали в степу кураю, потім його товкли в ступі, отримували зерно з по-

ловкою, з якого варили щось їстівне, з сушеного шавлю пекли млинці. У ріці Ворсклі ловили черепашок, з яких виколупували білу слизь, смажили на пательні і їли. За селом був високий, схожий на бурти, скотомогильник, куди звозили дохлу скотину, в основному коней. З раннього ранку до пізньої ночі на скотомогильнику сиділи і лежали змучені голодом люди, маючи надію знайти кісточку, щоб погризти, посмоктати її і хоча б трохи додати сили до ослабленого організму.

В зимовий і весняний період я пра-

цювала виконавцем при сільській раді. В мої обов'язки входило розносити різні повідомлення мешканцям села. У березні 1933 року я розносила податкові документи, в яких писали, скільки кожне господарство повинно виплатити державі грошей, віддати картоплі, зерна і т. д. Коли я принесла цей документ в сім'ю Юхима Сидоренка, то побачила страшну картину - на долівці, посередині кімнати лежали мертвими Юхим з дружиною Марією, а на них лазили троє їхніх дітей - голодних, холодних і навіть голих. Весною голодною смертю померла моя мати, а у мене були пухлі ноги і я не могла працювати виконавцем. Пішла працювати в колгоспну комору, де ми віяли і сушили залишки посівного, протруєного зерна. За коморою були вириті ями, куди привозили бричкою померлих від голоду людей і скидали їх у ці ями. На все життя запам'ятала, як привезли бричкою десь 12-15 мертвих, стали їх викидати в яму, а один із них - Гаврило Портянко, коли взяли його, щоб кинути у яму, розкрив очі і став просити слабим голосом їсти, хоча б шкуруночку хліба. Я не змогла більше там працювати і пішла у ланку. На полі нам давали для садження протравлену кукурудзу в торбинках.

Нас попереджували і слідкували за нами, щоб ми не їли кукурудзи. Кожний вихід на роботу записували в книгу обліку. Це були наші трудові, за які нічого не платили, але обіцяли за-платити в кінці року.

Восени 1934 року ми збирали кукурудзу і я заховала п'ять качанів у пазуху. Так я допомагала старенькій сусідці, бабі Саньці. Нас зустріла контрольна об'їзна бригада, знайшли у мене ті п'ять качанів. Незабаром був суд і я потрапила в трудову колонію на Харківщині, на три роки. Спала на нарах, два рази в день їла тюремну „похльобку”, з маленьким окрайцем чорного хліба. Повернувшись додому в кінці 1937 року. У 1938 році вийшла заміж, коли мені було вже 30 років, народила трьох дітей. Найстарша дочка тепер живе в Запоріжжі. Син - моряк далекого плавання, працював на риболовецьких судах в Клайпеді, в Литві, там і тепер живе і працює, хоча вже на пенсії. Наймолодша дочка працює в Італії. Я залишилась сама в своїй оселі, чекаю листів від дітей, пригадую своє минуле життя.

Наталія Кушнір,
с. Світлогірське,
Полтавської обл.

„В хаті зовсім не було чого їсти...”

Я народилася 1921 року в селі Лучки, Решетилівського району, Полтавської області, в родині працюючих хліборобів. Родина Гергелів не була з багатших дворів, але не була й останньою. Не пам'ятаю, скільки було землі в Гергелів, але знаю, що було багатенько. В господарстві були свої власні сівалка, віялка, сіножатка, вози і все потрібне для господарства. Пізніше я вже довідалася, що таким працюючим українським хліборобом дали ім'я „середняки”.

У грудні 1927 року відбувся XV з'їзд Комуністичної партії, який проголосив курс на колективізацію сільського господарства. Щоб просунути цю злочинську поставу поміж працюючим народом України, Москва вислала на Україну 25 тисяч політруків-агітаторів - комуністів не українського походження, які всякими способами заманювали українських хліборобів віддати все тяжко запрацьоване майно і записатися до колгоспу. Спочатку ті бідні люди, що нічого не мали, з радістю записувалися в колгоспи, а багатші відмовлялися добровільно віддати тяжко запрацьоване майно комуністичній владі. Політруки кожного дня обіцяли, що з колгоспами буде багато краще жити і все майно багатів - фабрики і заводи будуть власністю всіх.

Я дуже добре сьогодні пам'ятаю, як у наше село був призначений політрук, який завзято виконував накази Москви. Тим людям, які записалися до колгоспів, комуністична влада, спочатку, давала „соціальне забезпечення” - тобто вони мали доступ до місцевої клініки, а „неколгоспники” рахувалися чимсь гіршим. Навіть у школі дітваци поводилися інакше з „неколгоспниками”.

В 1932 році у нас був дуже вдалий і великий урожай, але через те, що мій тато не записався до колгоспу, комуністична влада почала насильне „розкуркулювання”, тобто забирали все до колгоспів, а обікрадену родину навіть виганяли з власної хати. До нашої хати часто приїжджали політруки-агітатори, які забрали все зерно, борошно і всю поживу, навіть забрали одяг і постіль. Мій тато змушений був тікати з рідної хати і йти „світ за очі”, щоб знайти десь крихтину хліба,

залишивши дома жінку з двома маленькими дітьми. Зимою 1932 року одна жінка попросилась до нашої хати, бо її вигнали з власної, і наша мама прийняла її, але тому, що в нашому дворі не було чого їсти, ця бідна жінка померла в нашої хаті, а я з мамою викопали яму в нашому дворі, загорнули небіжчицю у рядно і так її поховали.

В хаті зовсім не було чого їсти, навіть миші помиралі, але я завжди щось знаходила - чи то кропиву, чи якісь бруньки з дерева, чи вибрала щось з сміття і так ми продовжували наші терпіння голоду. На початку квітня 1933 року, вночі, прийшов до нас мій тато і приніс хлібину і трошечки цукру. Мама була вже опухла, а мій братик, як кистяк, сидів і вже нічого не говорив. Тато знайшов якимсь паливо і запалив піч, закип'ятив воду і заварив якийсь чай і нам всім дав хліба і цукру. Батько хотів, щоб ми всі виїхали з нашого рідного села, але мама не відважилася покидати рідну хату і так бідна в своїй хаті й померла з голоду, а мій братик ще трохи помучився і знайшли його опухлого під тинном. В нашій родині померли з голоду дід і баба, батьків брат і його три дочки - 5, 7 і 12 років. А в одній сільській родині, сталося найбільше страхіння - голод довів їх до божевілля - бо вони поїли своїх чотирьох дітей і самі з голоду померли.

У місяці квітні 1933 року батько та я були змушені покидати своє рідне село, щоб всяким способом захистити себе від неминучої смерті. Якось ми добралися до Харкова. Приблизно два місяці ми тинялися по вулицях Харкова у одній і тій же одежі. А спали, де ніч застане, чи просто на вулиці, чи в якомусь дворі.

Кожного ранку вулиці Харкова були засипані трупами і напівмертвими. Їх скидали на підводи і десь закопували у спільних могилах. Пам'ятаю один надзвичайно жахливий епізод, коли одна жінка впала і вмерла на дверях публічного туалету, а її донечка років три сидить і плаче: „Мамо, мамо”, та ніхто не звертає уваги. А по селах їздять підводи і збирають небіжчиків і навіть кладуть на підводу ще живу жінку, а хлопчики кричать: „Та ж вона ще жива”, а їм

відповідають: „Вона завтра вмере, то ж краще коли ми сьогодні її забере-мо, бо завтра може і ми не будемо сюди їхати та й коні голодні”.

В червні 1933 року ми з батьком вернулися до своєї рідної хати, яка стояла порожня і заросла бур'яном. НКВД прийшло і арештувало батька і засудили аж на Мурманськ, у ліси та тайгу. Мій батько тяжко працював на лісорубці, але Бог змилювався над ним, бо батька призначили конвоєм, тобто виводити засланих на роботу рі-

зання лісу.

Після одного року заслання мій батько дістав амністію і вернувся додому, а в між часі я - 12-літня дівчина-сиротина, цілий рік жебрала у своєму рідному селі. Я переконана, що все діється тільки з Божої волі і сьогодні я вдячна, що Господь Бог захистив мене від жахливої смерті з голоду.

Александра Медвіть,
Форт Лоудердайль, Флориди

SUMA (YONKERS) FEDERAL CREDIT UNION

125 CORPORATE BLVD
YONKERS, NY 10701-6841

Phone: 914-220-4900
Fax: 914-220-4095
Email: sumayonfcu@aol.com

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо Шановних Членів, що

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

нашої Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

відбудуться

в суботу, 13 березня 2004 р., о год. 7-й веч.

в залі Дому СУМА, 301 Palisade Ave., Yonkers, NY

за таким порядком нарад:

1. Відкриття Зборів і ствердження правосильності.
2. Відчитання і прийняття протоколу з останніх Загальних Зборів.
3. Звідолення: Дирекції, Кредитової комісії і Контрольної комісії.
4. Дискусія над звітами.
5. Прийняття звітів до відома Загальними Зборами.
6. Привіти.
7. Вибір членів Дирекції і Комісії на місце уступаючих.
8. Внески і побажання.
9. Закриття Загальних Зборів.

Згідно із статутом Кооперативи, члени організації беруть участь у Загальних Зборах через відпоручників з письмовою повновастю, за підписом голови, згідно заступника і секретаря.

В разі неprisутності вимаганої кількості членів на проголошений час, Загальні Збори відбудуться 15 хвилин пізніше, без огляду на кількість присутніх членів.

Після Загальних Зборів перекуса.

З кооперативним привітом

За дирекцію Фед. Кред. Кооперативи СУМА:

Володимир Козіцький
голова

Любомир Щур
секретар

11 лютого Гамільтон
Український
Культурний Центр
(905) 545-5645

12 лютого Віндзор
Аудиторія
св. Володимира
2000 Tecumseh Rd. East
(519) 258-5429,
п. Мицак

13 лютого Монреаль
Дім Української Молоді
3270 Beaubien East,
Montreal, QC
(514) 630-9858,
Богдан Тимець

14 лютого Торонто
Silverthorn Collegiate
Institute
291 Mill Rd.
Toronto, ON M9C 1Y5
(416) 587-1143

15 лютого Рочестер
Українська Православна
Церква Св. Покрови
3176 St. Paul Blvd.

18 лютого Вашингтон
місце проведення
узгоджується

20 лютого, 7 рп
Нью-Джерсі
Ukrainian Cultural Center
135 Davidson Ave.,
Somerset, NJ 08880
(908) 474-1100
(908) 474-1100

21 лютого, 7 рп
Філадельфія
Ukrainian Educational
& Cultural Center
700 Cedar Rd.,
Jenkintown, PA 19046
(215) 663-1166,
(215) 469-0910

22 лютого, 5 рп
Нью-Йорк
Fashion Institute of
Technology
Seventh Ave., at 27th Street
New York City, NY
www.fitnyc.edu
(908) 474-1100

25 лютого Сіракузи
місце проведення
узгоджується

26 лютого Баффало
місце проведення
узгоджується

27 лютого, 7 рп
Клівленд
Ukrainian Church
6812 Broadview Rd.,
Cleveland, OH

28 лютого, 7 рп
Чикаго
Clemente High School
Western Division
Довідки в агенції "Meest Media Chicago"
(773) 489-9225

Корпорація представляє:

виступи зірок української естради
НАРОДНІ АРТИСТИ УКРАЇНИ
Михайло Мацялко

та

Марія Шалайкевич
гурт "СОКОЛИ"

та шоу-балет "Едельвейс"
у програмі "Усі ми прагнемо любові"

СОКОЛИ

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

Надії українців на Далекому Сході

3 нагоди 120-річчя поселення українців на Далекому Сході Росії українські громади в Приморському краї, на Сахаліні і Камчатці відвідала делегація Української всесвітньої координаційної ради (УВКР) на чолі з її головою Михайлом Горинем („Свобода“, ч. 49, 2003 р.). Подаємо нотатки з цієї подорожі, які надіслала до редакції пресовий секретар УВКР Світлана Остапа.

Земля на чужині

У 2003 році виповнилося 120 років переселення українців на Далекий Схід. Ця дата відносна (тому що вже з середини XIX століття там почала формуватися українська діаспора), але пов'язана вона з конкретною подією – від'їздом у березні 1883 року з Одеси двох пароплавів з першою групою переселенців, яких налічувалося понад півтори тисячі осіб. Протягом наступних років через Константинополь, Сінгапур та Нагасакі здебільшого за казенний, а також і свій кошт на Далекий Схід перебралися десятки тисяч українців, яких приваблювала в першу чергу вільна земля. Найчастіше на кожну родину виділялося по 100 десятин, а хто хотів більше – міг придбати за невелику плату. Перші переселенці, які отримували пільги від царського уряду за освоєння нових земель, були переважно з Лівобережної України (Чернігівщина, Полтавщина), згодом до них приєдналися жителі Катеринославщини, Херсонщини тощо. Українці відразу утворювали поселення зі звичними назвами, що збереглися й досі: Переяславка, Верхній Моно-

мах, Чернігівка, Ракитно тощо. Уже напередодні Першої світової війни українці чисельністю переважали росіян. За останнім переписом на Далекому Сході тепер мешкає понад пів мільйона вихідців з України. А неофіційно ця цифра набагато більша. Українці та китайці, які ділять в списку національностей 3 і 4 місця, мігрують на територію РФ найбільшими темпами – по 100 тисяч осіб в рік, і більшість з них стає громадянами країни.

Влада не завжди розуміє прагнення українців зберегти свою мову й культуру: „Чи українці не розуміють російської, навіщо їм ще вчити українську?“. Далі, на доказ достатності знання однієї мови, подають офіційні і неофіційні числа змішаних шлюбів. Міністер культури Хабаровського краю Валерій Журомський походить з Житомирщини. Так, справді все змішалося на Далекому Сході, але українці складають все ж окрему гілку і мають здатність протистояти асиміляції.

Бездіяльна місцева влада

Як же місцева влада ставиться до української діаспори? На словах

– позитивно, на ділі – негативно або бездіяльно. Наприклад, на Сахаліні голова ради Сахалінської регіональної національно-культурної автономії українців „Київська Русь“ Микола Засенко торік, користуючись нагодою – Роком України в Росії – звернувся до обласної влади з пропозицією провести ряд заходів, присвячених цій події. Управління культури погодилося на проведення лише Дня України на Сахаліні. М. Засенко почав наполягати хоча б на Декаді української культури. Влада погодилася на декаду, але грошей не дала. Коли ж українці знайшли кошти й організували свято, то обласні ЗМІ перетворили його на таке собі Першотравневе.

Ще приклад: Микола Засенко не може відновити українську радіопрограму, яка діяла у Долинську. Віце-губернатор В. Гомілевський письмово роз'яснив, що у свідоцтвах про реєстрацію радіо та телебачення „Сахалін“ визначені мови російська, англійська, японська та корейська, але не українська. З цього приводу М. Засенко на обласному громадянському форумі заявив: „Це ж якими мудрими потрібно бути політиками, щоб потурбуватися про англійську та японську діаспори на Сахаліні?“

У Хабаровському краї виявилось, що для участі у крайових культурницьких заходах українським колективам треба тільки написати заяви. Але голова Хабаровського крайового центру української культури „Криниця“ Наталя Романенко повідомила, що її хорівий колектив

відомий далеко за межами краю, а на сцені міста пробитися вони фактично не можуть, хоча неодноразово писали заяви. Міністер культури відповів: „Почнуть тоді до мене ходити нанайці зі своїми бубнами, то що, їм також сцену давати? У нас є муніципальні колективи, які чудово виконують українські пісні і танці“.

У Владивостоці зволікають з виділенням земельної ділянки для будівництва Української православної церкви Київського патріархату.

Обнадійливі початки

У 1920-их роках минулого століття українці на півдні Далекого Сходу мали можливість відносно вільного національно-культурного розвитку. 24 українські райони об'єдналися у територіально велику „Зелену Україну“ (яка ще мала назву „Нова Україна“), з'явилися понад 10 українських газет та журналів, книговидавництво, національна кооперація, військові формування. Працювало понад 700 українських шкіл, українською мовою говорили в адміністративних закладах. Все це припинилося в 1923 році з приходом радянської влади, яка засудила українських патріотів за спробу відірвати Далекий Схід від Росії. Радянська влада зробила все можливе, щоб українці „Зеленого клину“ втратили свою ідентичність.

За останнє десятиріччя багато українців виїхало з Далекого Сходу. Залишилися ті, які вже називають себе далекосхідниками. В їхній

(Закінчення на стор. 20)

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС

очима Американського Колекціонера

із колекцій

ГРЕЙС КЕННАН ВАРНЕКЕ

та

колишнього посла США в Україні КАРЛОСА ПАСКУАЛЯ

25 лютого – 25 квітня, 2004 року

Урочисте відкриття виставки

у п'ятницю, 27 лютого від год. 6-ої до год. 9-ої веч.

Для резервацій та подальшої інформації просимо телефонувати:

(212) 288-8660

або

e-mail: programs@ukrainianinstitute.org

Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, NY 10021
Tel. (212) 288-8660
www.ukrainianinstitute.org

Години праці галереї:
від 12-ої пол. до 6-ої веч.
(зачинена по понеділках)

Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ - Нью Йорк
повідомляє все членство, що

53-і Річні Загальні Збори

відбудуться в неділю,
14-го березня 2004 р.

о год. 2:00 по полудні,
у великій залі Академії св. Юра,
при 215 схід 6-та вул. в Нью Йорку

Пропонований Порядок Зборів:

1. Відкриття
2. Відчитання протоколу з попередніх Річних Зборів
3. Звіти:
Управи
Кредитового Комітету
Контрольної Комісії
4. Обговорення і прийняття звітів
5. Вибір трьох членів Ради Директорів
6. Вільні внески
7. Закриття

Рада Директорів

Просимо членів принести зі собою членську книжечку.
Повідомляємо, що перед Загальними Зборами працює Номінаційна Комісія, у склад якої входять: п. Петро Шишка, п-і Наталія Дума та п. Марко Бах.
Пропозиції до Номінаційної Комісії належно пересилати на адресу:

SELF RELIANCE (NY) F.C.U.
108 Second Avenue
New York, NY 10003 Attn: Nominating Committee

110 років служіння українській громаді

Стефан Качарай

Сто десять років тому, 1 березня 1894 року, „Свобода“, вживши у заголовку церковнослов'янське слово, повідомила про заснування Українського Народного Союзу в Америці: „Совершишася!“. Тобто – здійснилося! 22 лютого того року, в день народження Джорджа Вашингтона, українські емігранти, висунувши з-поміж себе далекоглядних провідників, мудрим рішенням перевели себе з категорії поокремих заробітчан в категорію організованої української громади. З того часу вроджена здатність наших людей до згуртування дала рясні плоди в найголовніших ділянках суспільного буття на американському континенті. Під заголовком „Совершишася!“ був цей текст: „Хто б міг сподіватися, що українець, який втік з обіймів бід і нужди, з невільного гніту, розвин не так скоро придавлену силу українського духу! Хто б гадав, що під полатаною сірячиною або гунькою криється благородна душа, спосібна до всього доброго, гарного і корисного, якщо вона звільниться з кайданів гніту і рабства!“.

110-річчя – це вже історія, яку треба і варто досліджувати, бо, знов таки, вона особлива, особливо повчальна своїми паралелями: з кожним новим поколінням глибшали наші зв'язки з американським світом, і водночас близькою і рідною залишалася Україна, земля батьків, дідів і прадідів.

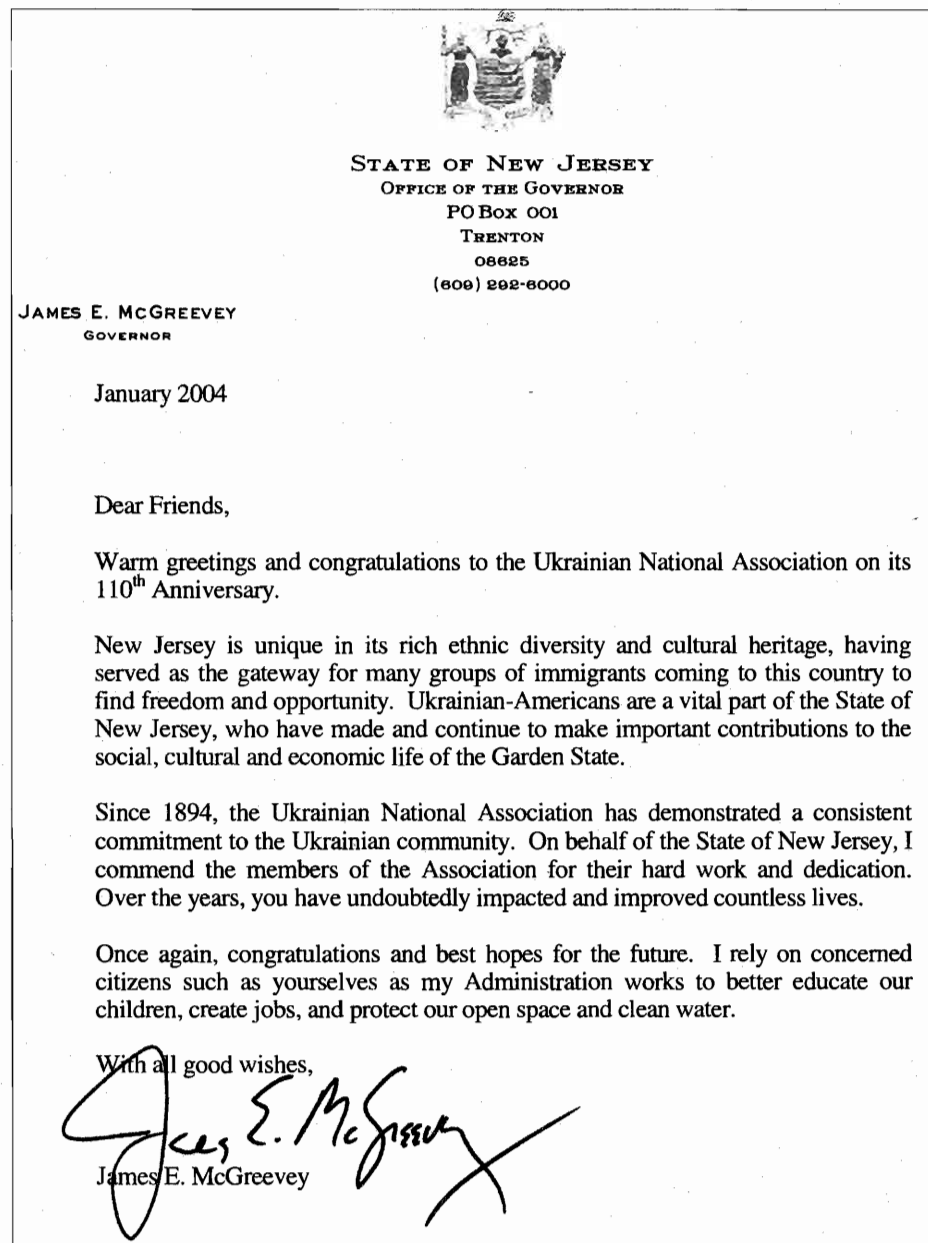
І я б хотів порадити майбутнім дослідникам нашої історії – передусім зверніть увагу на ці паралелі: з одного боку – такий символ, як день народження Вашингтона, батька американської нації, а з другого – природне, органічне соборництво засновників нашого союзу. Чотири „руські“ священники з Галичини – о. Григорій Грушка, о. Іван Констанкевич, о. Амвросій Полянський і о. Теофан Обушкевич в такій мірі усвідомлювали своє належання до великого українського народу, що епіграфом до „Совершишася!“ стояли слова Тараса Шевченка:

„І, о диво
трупи встали, і очі розкрили!
І брат з братом обнялися
І проговорили
Слово тихої любови...“.

І далі в повідомленні йшлося про управу, про склад радних, членів контрольної комісії, статут, і наприкінці – проїнятий вірою в розпочату справу висновок: „Тепер, дорогі брати, як уже зібралось нас дуже велике число і як заложено Союз, вступаєте до нього громадно, бо це тільки для вашого добра і на Вашу користь. Ви, яких досі оплакувала Україна-мати, як пропавших, дайте про себе знати світові, що Ви живете і що тут, в Америці, українське народне життя б'є живою струєю. Важливий крок вже зроблено, український народ воскрес із мертвих в Америці...“. Це останнє речення, швидше за все, треба розуміти в такий спосіб, що українські заробітчани, зокрема і передусім з так званої Угорської Русі, з Буковини і Галичини, ступили на американський берег задовго до 1894 року і встигли сповна випити гірку чашу кожен на своїй вузькій життєвій стежці, поки дійшло до потреби

Члени Екзекутиви УНСоюзу, обраної на 35-ій Конвенції, (зліва) Євген Іванців, Альберт Качковський, Стефан Качарай, Рома Лісович, Марта Лиско, Христина Козак.

об'єднання сил і надій. Це – дуже цікавий і дуже важливий предмет дослідження, адже йдеться про той таки подвійний соціально-психологічний феномен: з одного боку – перетворення бідного українського імігранта, переважно неписьменного і політично відсталого селянина, на американця, американського громадянина, а з другого – дивовижна вірність тих простих людей своїй народній культурі, вірність, котра у висліді збагатила й американське життя.

„...Їхнім вкладом була не лише праця невишколеного робітника – вони також надали американському життю багатства і кольориту, а в деяких ділянках додали чимало до культурної спадщини. В музиці і

мистецтві вони принесли значний творчий імпульс...“, – писали, маючи на увазі українців, Алан Невінс та Генрі Стіл у книжці „Історія вільного народу“ (Бостон, 1936 рік).

З цих двох підставових умов – з можливості розвитку, що їх давала вільна країна; і з великої віри наших народних провідників-піонерів у громаду, в свій народ, культивування своїх релігійних і культурних вартостей – почався великий шлях, з якого ми не зійшли донині і, сподіваюся на це, будемо йти ним ще довго. Бо як і на початках нашої дороги, так і сьогодні, нами керує глибоке і щире почуття належання до обох наших батьківщин – Америки і України. Ми потрібні їм обидвом. Колись, під час відзна-

чення 50-річчя УНСоюзу, професор Колумбійського університету Кларенс А. Манінг, який зблизька знав діяльність нашої громади і високо цинив її, зауважував, що етнічні організації в Америці назавжди залишаться запорукою виживання для свого народу на історичній батьківщині, який так довго не може дійти до волі і демократії. В цьому розумінні ми, з нашим американським досвідом, і сьогодні потрібні Україні й українській справі, яка, на превеликий жаль, все ще не позбулася певних своїх перешкод і проблем.

Сьогодні ми можемо гордитися, що попередні покоління американських українців не тільки спромоглися практично згуртуватися в єдиний братсько-забезпечувальний союз, цим розвіявши вигаданий нашими недругами міт про український індивідуалізм і невміння діяти заодно, плече до плеча, але й дали незаперечні підстави, щоб їх було оцінено як представників надзвичайно патріотичного і жертвовного народу. Без цих двох підставових національних рис – здатності до згуртування і великої жертвовності українська еміграція, довоєнна і післявоєнна, не змогла б створити, на заздрість багатьом іншим етнічним громадам, таку розгалужену інфраструктуру американського українства: українські церкви, українські школи, українські Народні Доми, українські спортивні центри, українські наукові і культурні установи, українські відпочинкові оселі, українські постійні пластові і сумівські табори тощо.

Певна річ, тяжчим для розвитку був саме забезпечувальний, а не братський, аспект УНСоюзу, бо вимагав не просто добрих намірів в ім'я громади, але також глибоких і точних професійних знань. Зокрема треба було будувати справу на ґрунті певної статистики, тобто соціальної науки, яка вивчала тривалість людського життя в аспекті визначення вкладок і на якій можна робити розрахунки щодо фінансової резерви організації, щодо її майбутнього.

Наша етнічна громада в Америці пережила, разом з усією країною, багато змін – досить згадати Другу світову війну та її наслідки для Європи та зокрема нашого народу. Змінювалися економічні обставини й, водночас, фінансова ситуація в допомогівих рухах, змінювалися форми нашої діяльності, залежачи і від економіки, і також від нових політичних реальностей. Бо й ці останні мали вплив на людей. Втім, як і люди – на них, оскільки добре відомо, що кожен українець, крім своєї головної професії і конкретної праці, все життя активно політикує, тобто виказує своє зацікавлення довколишнім світом, свою небайдужість до нього. Якщо брати наших перших емігрантів, то об'єднавшись в УНСоюзі, вони завжди чули себе заангажованими у громадсько-політичні проблеми, завжди це було істотною частиною змісту братської діяльності. З багатьох спогадів чільних союзовців перших років після заснування УНСоюзу можемо скласти уявлення про ту духовно-світоглядну течію, яку перші емігранти принесли

(Закінчення на стор. 17)

110 років...

(Закінчення зі стор. 16)

зі собою з України і яка з невиразного ще патріотичного почуття переросла у свідомі і несхитні національні переконання. Вже на 7-й Конвенції у 1902 році наші нібито невчені й нерідко навіть неписьменні члени пішли в рішучий ідеологічний бій з москвофілами, яким кортіло, щоб по-англійськи Український Народний Союз називався „Russian“ і щоб „Свобода“ перейшла з фонетичного на етимологічний правопис – для подальшого її зросійщення. Так само не мала успіху пропозиція вилучити з назви слово „Народний“, а замість нього вживати „Греко-Католицький“. Союз дуже швидко переріс стадію своєї „руськості“, „русинськості“, став Українським, і від початків донині залишається загальнонаціональним, надпартійним, надконфесійним, соборним. Перша повоєнна конвенція відбулася наприкінці березня 1946 року. Тоді УНСоюз мав уже 466 відділів, загальне число членів перевищувало 45 тисяч, а маєток становив 7 мільйонів 789 тисяч доларів. В громадсько-політичному плані делегати конвенції звернулися до Президента Трумана з меморіалом в обороні українського народу на його рідній землі.

Наступні конвенції, починаючи від 22-ої, проходили вже під знаком активного входження в організоване життя американських українців масової повоєнної української еміграції. Вже з кінцем 1949 року УНСоюз мав 472 відділи, понад 56 тисяч членів і 11 мільйонів 167 тисяч доларів майна.

Від цієї 22-ої конвенції УНСоюз, як і вся наша громада на Північно-американському континенті, стрімко пішов вперед і вгору. В організаційному та ідейному розумінні приплив повоєнної політичної еміграції справді значно посилив американське українство, великою мірою інтелектуалізував його, що позначилося й на діяльності УНСоюзу, зокрема на наших пресових органах і виданнях для дітей і молоді, взагалі на діаспорній публіцистиці і літературі. Це піднесення було помічене і в американському світі. Не випадково у 1963 році, коли „Свобода“ відзначала своє 70-річчя, „англомовний“ „Український Тиждень“ – 30-річчя, а журнал для дітей „Веселка“ – 10-річчя, Президент Джон Ф. Кенеді привітав з цими культурницькими ювілеями українсько-американську громаду.

УНСоюз – це довга і безперервна низка ефективних акцій сприяння українській культурі і науці в Америці, це постійний Стипендійний фонд для української студіюючої молоді, це мистецькі музичні і літературно-видавничі проекти. З ініціативи діячів УНСоюзу, активно підтриманої громадсько-політичними діячами повоєнної еміграції, здійснено проєкт загальноукраїнського і загальноамериканського значення: у Вашингтоні, столиці країни, відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові, нашому національному пророкові, який від самих початків був і залишається Батьком-патроном УНСоюзу.

У 1952 році УНСоюз став власником відпочинкової оселі у Кетскільських горах, в околицях міста Кергонксон – це сталося згідно з постановою Конвенції 1950 року,

Головний уряд УНСоюзу в 1896 році (сидять зліва): Ю. Хиляк, І. Глова, о. І. Констанкевич, (стоять зліва): о. І. Ардан, о. Н. Стефанович, о. Н. Дмитрів.

яка закликала громаду об'єднати зусилля не лише у професійній і громадсько-корисній праці, але й у відпочинку. Невдовзі Союзівка стала одним з найпомітніших символів українського життя в Америці, улюбленим місцем пластових зустрічей, днів Союзу Українок, з'їздів регіональних земляцтв і студентських товариств, спортивних змагань, виступів українських артистів, родинних свят.

Коли громада два роки тому відзначала 50-ліття Союзівки, то саме з віддалі часу можна було зрозуміти, як багато і яких теплих споминів пов'язано з цією оселею. Природна річ, виникло загальне бажання втримати її в українських руках, спромогтися на її відродження, щоб вона так само добре служила й наступним поколінням.

Український Народний Союз усіма гранями своєї діяльності слу-

жив українській національній справі, і наше покоління мало щастя зустріти вистраждану минулими поколіннями вістку – постання незалежної Української держави. З одного боку здійснення цієї одвічної мрії якось ніби позбавило нашу громаду сенсу об'єднання і спільних зусиль, але з другого боку – виявилось, що Україна не перестала бути країною гострих проблем, і наш американський досвід та наші синівські і дочірні почуття далі потрібні землі наших батьків.

Таким самим двозначним явищем нових часів є масова еміграція з України. Сумно це усвідомлювати, але коли це вже є фактом, то треба старатися використати його в добрих цілях. Тому ми робимо активні спроби залучити новоприбулих в коло наших членів, і в коло нашого громадсько-культурного життя.

Зі спогадів про УНСоюз

...УНСоюз не обмежував своєї діяльності тільки до матеріальної допомоги своїм членам, а від самого свого початку став він наскрізь національною патріотичною установою. УНСоюз поклав собі саме ціллю плекати й ширити українську національну свідомість серед наших імігрантів в Америці. Це мав він уже зазначене в своєму статуті.

Мені задеться, що не помилюсь, коли скажу, що наші патріоти, засновуючи Союз, кермувалися напевно більше ідеєю українського націоналізму, ніж думкою самопомочі його членів. Як воно, врешті, не було б, а Українська Греко-католицька Церква й УНСоюз зішлись на точці українства й освідомлювання нашого народу в Америці в українським дусі й велицю роботи спільними силами... Таким чином Церква помагала УНСоюзові, бо, просто кажучи, її інтерес вимагав, щоб УНСоюз зростав. А знов УНСоюз помагав Церкві, бо йому залежало на тім, щоб вона була міцна.

Правду кажучи, УНСоюз помагав Церкві більше, ніж Церква Союзові. Це моє твердження не буде дивовижним, коли взяти під увагу, що в тих часах „Свобода“, орган УНСоюзу, була хоч не урядовим, та зате дійсним органом нашої Церкви, яка тоді свого окремого органу не мала. „Свобода“ багато писала в обороні нашої Церкви і тим робила їй величезну прислугу. На українського імігранта друковане слово мало тоді ще вплив майже непереможний...

о. Петро Понятишин,
(Пропам'ятна Книга, 1936 рік)

...УНСоюз переходив не одну бурю і не одну кризу. В його історії були гіркі і радісні хвилини. Переживав він не раз і такі часи, що, здавалося, не потрапить побороти цієї кризи. Вороги його існування не раз тріумфували. Та це все, як бачимо, минулося. УНСоюз виходив з кожної кризи не тільки переможно, але ще навіть зміцненим. А це тому, що він опирав своє існування на правді, на високих моральних ідеях, на вірній службі своїм членам, американському та поневоленому українському народові...

Дмитро Галичин
(Альманах УНСоюзу–1944)

...Діяльність та досягнення УНСоюзу є занадто глибокі своєю суттю та занадто широкі своїм засягом, щоб їх можна схопити кількома словами. Прочитайте кілька початкових сторінок урядових протоколів, річних календарів, Пропам'ятної Книги, Ювілейного Альманаху чи інших Союзових видань – і ви переконаєтеся, що на трудному шляху перших українських поселенців в Америці створення власної народної організації для життєвого забезпечення було дуже сміливим задумом. Погляньте тепер на своє довкілля – і ви переконаєтеся, що тільки сміливими задумами довершується великих діл...

Микола Мурашко
(Альманах УНСДоюзу–1949).

scope travel inc
1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 or 800 242-7267 or FAX 973 378-7903;
www.scopetravel.com e-mail:scope@mycomcast.com

2004 SCOPE GROUP TOURS

Leading tour
operator to
Ukraine

Marijka Stadnycka Helbig

LVIV and VIENNA

via Czech Airlines from Newark
12 Day Air/land all inclusive Tour
\$1890 tw

WAITLIST ONLY

Departure: April 25, 2004

Fly to Kyiv and continue by plane to Lviv (8) a full week with relatives/friends, while staying in centrally located George Hotel. We return by plane to Kyiv with connections to Vienna (4) - lovely days of sightseeing, shopping and Austrian "Gemuetlichkeit".

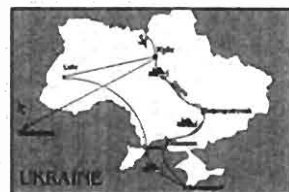

STUDENT TOUR

via Malev Airlines from New York JFK
22 Day Air/land all inclusive Tour
includes 8-day Dnipro River Cruise
Escort: Dr. Volodymyr Karpinich
\$2680 tw

Departure: July 28, 2004

From Kyiv (3), we continue on a Dnipro Cruise (8). Ports: Zaporizhia, Odesa and Sevastopol, with extensive sightseeing of Crimea; Bakhchysaraj, Chersonesus, Yalta, Simferopol (1) then we fly to Lviv (4) and continue on a 3-day bus tour of Karpaty; Yaremche (2) We return to Kyiv for a connecting flight to Budapest (3). Plus: Kaniv, Iv. Frankivsk, Vorokhta, Kolomyja, Kamianets Podilskyj and Zarvanytsia.

ALL OF UKRAINE

via Malev Airlines from New York JFK
15 Day Air/land all inclusive Tour
includes 8-day Dnipro River Cruise
from \$2355 tw

Departures: June 13, 2004 and Aug 11, 2004

We begin this glorious tour in Lviv (4) from where we fly to Odesa to board MS Rybalko, the Dnipro River Cruise (8) for a lovely itinerary: Crimea-Sevastopol, Yalta, Bakhchysaraj, Chersonesus, Kherson, Dnipropetrovsk and Kyiv. An afternoon flight on Friday will take us to Budapest (2) for the final days of sightseeing and shopping.

EASTERN UKRAINE

via Malev Airlines from New York JFK
10 Day Air/land all inclusive Tour
\$1980 tw

Departure: Aug 18, 2004

An experience you should not miss: arrive in Kyiv (2) for a short orientation stay, and then continue by bus to Poltava (2) for the Sorochynskyj Folk Fair - the highlight of this tour. This "yarmarok" began over 200 years ago as a local bazaar and has become a drawing attraction not only to the surrounding counties, but to neighboring countries. We return to Kyiv (3) for Independence Day Celebrations, street concerts, parades and festivities. A Budapest (2) for sightseeing and shopping. **Optional:** Lviv stay can be arranged on pre tour basis at additional cost.

RUSSIA plus HELSINKI

via Czech Airlines from New York JFK
10 Day Air/land all inclusive Tour
\$2500 tw

Departure: May 27, 2004

Escort: Dr. Volodymyr Karpinich

Arrive in Moscow (3) wonderful days to see the new Capital of Russia, Kremlin, Armoury and Red Square. Continue by first-class sleeper train to St. Petersburg (3) the "Venice of North", with unsurpassed Hermitage and Peterhof Palace. We continue on a overnight deluxe Cruise to Helsinki (2) our final destination

LVIV MUSIC FESTIVAL

via Aerosvit Airlines from New York JFK
12 Day Air/land all inclusive Tour
\$1500 tw

Departures: May 21, 2004

A wonderful time to be in Lviv (8) for the 10th Annual Music Festival. A Bed and Breakfast basis at George Hotel provide superb central location for self exploration of Lviv and is walking distance to the Opera, the Philharmonic Hall, and Zankovetskoji Theater. You fly to Kyiv (3) since we must be in this capital of Ukraine when 15,000 chestnut trees are in full bloom!

WESTERN UKRAINE

via Czech Airlines from Newark
15 Day Air/land all inclusive Tour
\$2300 tw

Departures: Jun 25, 2004 and July 30, 2004

A comprehensive tour program in Kyiv (4) and then we fly to Lviv (4) where besides guided tour we have ample time for visit with family and friends. A 3-day bus tour to the Carpathian Mountains allows us to visit: Rohatyn, Ivano Frankivsk, Yaremche (1), Kolomyja, Kamianets Podilskyj (1), with a stop to Zarvanytsia before returning to Lviv (2). An overnight train ride takes us to Budapest (2), for final two days of sightseeing and gypsy revelry.

BEST OF UKRAINE

via Aerosvit Airlines from New York JFK
12 Day Air/land all inclusive Tour
\$2270 tw

Departures: Jun 18, 2004 and Aug 20, 2004

A Lovely combination - first we fly to Lviv (5) for sightseeing and excursions to Pochajiv and Olesko, we continue by plane to Crimea - Yalta (3), for extensive touring Bakhchysaraj, Chersonesus, Sevastopol and Simferopol - from where we fly to Kyiv (3) the Golden domed Capital of Ukraine.

UKRAINE, POLAND and HUNGARY

via Malev Airlines from New York
12 Day Air/land all inclusive Tour \$1990 tw

Departures: July 14, 2004 and Sep 8, 2004

Arrive in Kyiv (2) the Golden Domed Capital of Ukraine and the cradle of Eastern European Christianity; continue by plane to Lviv (3) one of the Hapsburgs Capitals of the Austrian Empire. We continue by train to Krakow (2), the UNESCO preserved city square is the largest in Europe. We fly to Budapest (3), our final destination.

MOROCCO

via Air Maroc from New York
10 Day Air/land all inclusive Tour
\$2650 tw

Departure: September 24, 2004

Escort: Marijka Helbig

A 6 hr flight takes us to the Gateway of Morocco - Casablanca (1). Continue by deluxe motorcoach to Rabat (1) via Meknes & Volubilis to Fez (1), then via the high Atlas Mts to Erfoud Oasis (2) for overnights in deluxe encampment with exotic Berber meals then to Quarzazate (1). Our final stop is Marrakech (3), the renown Palmeraie Palace Resort. **Additional features:** ruins of Chellah, Kasbah des Oudaias, Moulay Idriss, the holiest Muslim site in Morocco, Ifrane and Azrou-handicraft center, Midelt, Tineghir/Dades & Todra Gorges and Kasbah Taourirt - UNESCO restored kasbah of Morocco - backdrop of famous movies as "Jewel of the Nile" and "Lawrence of Arabia".

BERCHTESGADEN & REGENSBURG REUNION TOUR

All Inclusive 15 day via Czech Airlines from Newark

May 07 - 21, 2004 est \$3000

Tour Host: Volodymyr "Xina" Sharko

Everybody welcome!

Warsaw (2), Prague (2), Regensburg (2), Berchtesgaden (5)
Vienna (2) Plus: Pilsen, Munich, Salzburg and Melk

www.scopetravel.com Call for brochures! Special Kyiv summer rate \$770 - must purchase by 3/31!

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Чути голос Кассандри...

Лютий – місяць народження нашої безсмертної поетеси Лесі Українки, творчість якої й сьогодні залишається актуальною. І серед образів, які допомагають нам розуміти час і вічність, і зв'язок між ними, є передусім Лесина Кассандра. „Бійтеся данайців, котрі приносять дари!” – цю остерогу треба пам'ятати сьогоднішній Україні, адже за роки її незалежності Москва протягнула на українську територію – економічну, культурну, духовну – вже не одного „троянського коня”...

„Леся Українка – хто вона? Хворе дівча, що створило кругом себе драматичний світ прозорих привидів з античності й середньовіччя? Чи, може, Кассандра, трагічна пророчиця полоненого й заснулого краю, приречена говорити правду людям, які воліли б почути мрійну казку?” такими словами характеризує відомий літературний критик і поет Євген Сверстюк авторку драми „Кассандра” – Лесю Українку. Драматична поема під згаданим заголовком – це дуже сильний і глибоко ідейний, який сягає вершин літературної вартості, твір.

Сюжет про Кассандру заторкнули в своїх творах численні поети й драматурги давнього світу: Гомер, Есхіл, Еврипід, а згодом європейські – Шілер і Шекспір. Усі ті автори по-різному підходили до постаті Кассандри. Однак Лесина інтуїція та її глибоке знання актичного світу під-

„Портрет Лесі Українки”,
Г. Левицька, 1991р.

казали їй власну інтерпретацію тих подій і осіб.

Ця драматична поема базована на героїчному епосі грецького поета Гомера „Ім'яда”. В ньому оспівана війна греків з троянцями і підступне здобуття греками столиці Трої. Причиною тієї майже 10-літньої війни стало викрадення дружини спартанського царя Менелая – прекрасної Олени, яка втекла разом з Парисом, сином троянського царя, до Трої.

Після довгої облоги, коли грекам не вдалося здобути ворожої столиці, вони вдаються до хитрощів. Висилають до Трої шпигуна Сінона, який старається переконати царя і його до-

чку Кассандру, що він приходить у добрих намірах і просить їх прийняти від греків дарунок у виді велетенського коня і на доказ правдомовності, вказує на те, що грецьке військо залишило береги Трої і відпливло далеко в море.

Сини царя вагаються, чи вдоволити прохання Сінона, бо й самі троянці бажали вже закінчення війни. Однак їх сестра Кассандра, яка є віщункою, тобто має дар передбачувати події, перестерігає братів і військо не приймати дарунка, бо він принесе горе їх містові й батьківщині. Сумніваючись у щирості греків, вона з притиском каже: „Даром ворог дарунків не дає”. Проте брати не звертають уваги на її віщі слова і погоджуються прийняти дарунок. Виявилось, що всередині дерев'яного коня були сховані грецькі воїни, яких вночі випустив шпигун і вони відкрили брами міста грецькому війську, яке тим часом припливло на кораблях до берегів. Нападники без труда обеззброїли підпитих міцним вином сторожів і цілу залог. Частину мешканців повбивали, інших забрали в полон, відтак підпалили місто.

Героїнею твору є сама Кассандра, дочка троянського царя і Гекуби. Будучи улюбленицею бога Аполлона, вона отримала від нього дар ясновачення, але тому, що не підкорилася його волі, він покарав її в той спосіб, що ніхто не вірив її пророцтвам. Кассандра Лесі – це жінка-ясновидець, яка бачить неминуче лихо свого народу, але зарадити тому не має сили. Кассандра – не лише пророчиця, але й

щира патріотка своєї країни, яку глибоко болить недоля батьківщини. Проте через цей віщий дар її на дворі не люблять, бо її передбачення часто приносять нещастя, і вона стає пострахом для свого оточення. І сама Кассандра терпить на тому, знаючи, що зі страху її ніхто не вірить. Її брат Гелен деколи виправдує сестру. Він каже до неї: „Певне, боги в тім винні, що дали тобі можливість пізнати правду, сили ж не дали, щоб керувати нею”. Саме в тому її трагедія. Кассандра наділена всіма чеснотами, але не може нічого вдіяти, бо її оточують люди, які не дбають про порятунок рідного міста, а лиш про власне добро. У цьому й причина поразки Трої.

Доля Кассандри вражає подібна до долі самої Лесі. Обидві самозречено люблять рідну землю, обидві віддані своїй батьківщині. Леся, як і Кассандра, передбачає небезпеку, яку несе Москва. Проте не може нічим зарадити, бо не зустрічає підтримки в бездушних і байдужих до долі батьківщини земляків.

Боротьба Трої з Грецькою у сивій давнині та аналогічна ситуація і специфічні взаємини між Україною і Росією протягом століть спонукали Лесю Українку вдатися до образу Кассандри. Москва й тепер, за часів незалежності України, докладає усіх зусиль, щоб знову поневолити її, і робить це у „данайський спосіб, намагаючись поставити перед ворітьми Києва „троянського коня”.

Любомира Мичковська,
Огайо

Це справді нові мистецькі висоти

ЧИКАГО. – Новий 2004-ий рік ввійшов до Українського Національного музею з виставкою відомого українського художника Олександра Дубовика. „Вино трансцендентності” – такою глибокою філософською темою об'єднано 28 полотен „батька українського авангардизму” Олександра Дубовика, мистця, філософа, професора, гуманіста. Яскрава кольорова драматургія, прозорі алегорії, нечувана метафоричність – таким категоріями оперують критики, вчитуючись у твори художника.

Народився О. Дубовик у Києві в 1931 році, і до сьогодні проживає у місті, де кожен камінь таїть у собі філософію буття. Його знання вражають, та сам художник переконаний, що мудрість особистості не в тому, що вона багато прочитала, а в її здатності вийти за власні межі, побачити світ ширше, без упереджень і зробити узагальнення з неясних ситуацій. Він дивиться на світ особливими кольорами, де домінують теплі тони.

О. Дубовик закінчив Київський державний інститут в 1957 році, а з 1958-го став членом спілки художників України, у 1965 році закінчив аспірантуру при Академії мистецтв СРСР. В 60-ті роки

він заявив про себе, як „інженер нового мистецтва”, а такі заяви сприймалися як прихильність до західних модерних течій, і тому справжнє визнання до нього прийшло тільки з незалежністю України. І саме їй він присвячує своєрідні „літописи простору”, де поєднуються часи, відстані, образи...

Живописні праці О. Дубовика є в музеях та приватних збірках в Україні, Росії, Німеччині, Швеції, США, Канаді, Франції, Австрії, Португалії, Швейцарії. Це мозаїка, гобелени, вітражі. З 2 по 24 січня своїми творами „Діалог”, „Тріумфатор”, „Одкровення” та іншими, спілкувався художник з шанувальниками прекрасного у стінах Українського Національного музею в Чикаго.

Виставка була цікавою і першою у цьому році. І ось тепер галерія музею очікує не менш вагомої за змістом і характером виставку творів київського скульптора, Заслуженого художника України Миколи Білика. Вона матиме назву „Ранок Всесвіту” і діятиме від 20 лютого до 12 березня. Відвідувачі побачать надзвичайні композиції, народжені світобаченням мистця. Уславленням нескінченності життя і Всесвіту для М.Білика є

вся його творчість. Головною домінантою є жінка, образ якої може висловити безконечну ідейну множинність світу.

Скульптор М.Білик народився в 1953 році в селі Топорівка на Буковині. В 1972 році закінчив Вишнівецьке училище прикладного мистецтва, у 1980 році – Львівську академію мистецтв. Він є учасником багатьох виставок, симпозіумів зі скульптури в Україні та за її межами.

Твори скульптора збагачують приватні колекції Німеччини, Канади, США, Бельгії, Голландії та інших країн світу. Сам автор зізнається, що вишуканість модерну відкрилася для нього через гуцульське народне декоративне мистецтво, його різьблення, пластику, його дух. „Я тільки зараз наближаюся до Гуцульщини, в якій народився, – говорить Микола Білик, – я ще маю про неї розказати”. На його творчому рахунку – багато скульптурних композицій та декоративних панно, меморіальні дошки О.Олесеви, Б. Грінченкові, П. Майбороді, В. Симиренкові, пам'ятники Т. Шевченкові на Івано-Франківщині та в Гавані на Кубі, він є автором нового герба міста Києва (у співавторстві з В. Сівком), і одним із групи київських скульпторів, що відновили відомий пам'ятник княгині Ользі, Андрієві Первозваному, Ки-

рилові та Методієві, створений на початку століття клясиком українського мистецтва Іваном Кавалеридзе, а потім зруйнований „ленінським пляном монументальної пропаганди”...

Отож сподіваємося, що ця коротка прелюдія перед початком виставки Миколи Білика в Українському Національному Музеї в Чикаго торкнеться струн ваших сердець, щоб нам разом порадити за тих, хто підносить нашу культуру на нові висоти.

Марія Климчак

ДЛЯ НАЙМЕНШИХ

Зажурилася Маруся

Зажурилася Маруся –
ніжку вдарила бабуся:
годувала кицю зранку,
оступилася на ганку,

Дівчинка не розгубилась,
бабцю в крісло посадила,
лід приклала до коліна,
щоб не пухло, не боліло.
погладила ніжно рану:

„Потерпи, моя кохана,
треба йодом помастити,
потім теплий чай попийти,
полежати трохи в ліжку,
заживе до завтра ніжка!”

Святослава Гой-Стром,
Глен Спей, Н. Й.

Надії...

(Закінчення зі стор. 15)

російській мові багато українських слів. Вони зберегли народні звичаї, передають з покоління в покоління рецепти українських страв. По суті, вони мають українську культуру, хоча й російськомовну. Поки що через низьку національну самосвідомість далекосхідні українці не ставлять перед собою глобальних завдань, в основному не дають вмерти українській культурі.

Що ж фактично мають українці на Далекому Сході?

Сахалінська регіональна національно-культурна автономія українців „Київська Русь” (з 1987 року – культурно-просвітнє товариство) створена на початку 2002 року, але досі не зареєстрована. Недільна школа, яка працювала раніше, не діє. Власних ЗМІ автономія не має. Діють мистецькі колективи „Долинська”, „Славія”, „Воля” і дитячий „Зернятко”. Великий внесок у їх розвиток вносить художній керівник Людмила Засенко.

В Хабаровському краї існує два об'єднання українців: Товариство української культури Хабаровсько-

го краю „Зелений Клин” та Хабаровський крайовий центр української культури „Криниця”. Своїх приміщень і ЗМІ не мають. В краї мешкає майже 100 тисяч українців – і жодної української кляси.

У Приморському краї ще більше українців – понад 180 тисяч. Українських організацій дві: національно-культурна автономія „Просвіта” у Владивостоці та Спаська національно-культурна автономія „Джерела України”. Обидва товариства мають художні колективи: Приморський український хор „Горлиця” та „Чиста криниця”. Крім того, в різних районах краю фактично на ентузіязмі працює більше десяти художніх самодіяльних колективів, одними з найпопулярніших є „Свій стиль” з Фокіна і „Веселка” з Большого Каменя. Українці краю мають тільки одну півгодинну щомісячну радіопрограму у Спаську-Дальньому, українська мова не викладається. До речі, в Далекосхідному університеті вивчають мови народів Кореї, Китаю, Японії, тайську, в'єтнамську, хінді, а мова, культура та історія українського народу, який є чи не найбільшим за чисельністю в Приморському краї, не вивчається.

Перша зареєстрована в Російській Федерації національно-куль-

турна автономія українців була саме з Петропавловська-Камчатського. Камчатка відрізняється від Хабаровського та Приморського країв тим, що до недавнього часу це були закриті прикордонні території, і українська діаспора там не має давнього коріння. На півострові мешкає 46 тисяч українців, що складає майже 10 відсотків населення. Національно-культурна автономія українців Камчатки на сьогодні має власну щомісячну газету „Батьківщина”. Другий рік в одній зі шкіл міста діє українська недільна кляса, до якої ходить понад 20 учнів. Директор школи Ірина Гілязова розповіла: „Коли до мене прийшли представники української діаспори і попросили відкрити клясу, я погодилася. Сама я за національність татара і тепер мрію, щоб за прикладом українців татарська діаспора прийшла до мене – з радістю виділила б їм клясу”.

На високому рівні вже 13 років працює при обласній бібліотеці клуб української культури. На Камчатці вийшли в світ декілька тоненьких, але українською мовою книжечок: „Я юності не знав” Святослава Поліщука, „Історія України в історії однієї сім'ї” Ніни Баланчук та ін. У Петропавловську-Камчатському Віктор Манжос у одному з

найбільших кінотеатрів міста організував показ кінофільму українською мовою „Голод 33-го”.

Неправильні уявлення про Україну

Але загалом активність українців Далекого Сходу (за винятком колишніх репресованих патріотів) ще низька, українською мовою володіють одиниці, молоді в організаціях майже немає. Українці уявлення не мають про сучасну Україну, а якщо й мають, то воно сформоване російськими ЗМІ та представниками влади, які досі мислять категоріями СССР і не хочуть визнавати суверенної України, згадують про „слов'янське братство”. Російські ЗМІ розповідають про Україну, як про країну катастроф – то літак збили, то діти голодують у дитячому будинку. Більшість росіян і значна кількість українців Україну представляють країною негараздів, сала і гопака.

Представники українських громад нарікають на бездіяльність Посольства України в Росії, яке ігнорує звертання громадян, які проживають за кордоном. Для отримання закордонного паспорта особам, які мали тільки внутрішні українські паспорти, необхідно їхати з Далекого Сходу аж до Москви. Немає консульства України на Далекому Сході, хоча такі служби мають, наприклад, Німеччина та Великобританія, хоча британців та німців в регіоні незрівняно менше, ніж українців.

Національні почуття треба виховувати, вони не з'являться протягом одного дня. Тим паче у молодого покоління, батьки яких виховувались в радянській державі. Але надія на відродження є, про що свідчить діяльність російськомовних спонзорів, які мають українське коріння. Вони допомагають громаді, а директор підприємства „Діфенс” Дмитро Ткачук з Владивостоку на запитання, що його до цього спонукало, щиро відповів: „Якщо чесно, щось в душі від діда-українця залишилося, його культура і мова мені дуже близькі”.

Як зарадити справі?

Україні потрібна, в першу чергу, (про це вже не раз зазначалося) державна концепція праці із закордонним українством. Півмільйона українців Далекого Сходу мають близько 20 колективів художньої самодіяльності і лише одну радіопередачу, одну газету і одну недільну клясу. Чи не замало? Те, що має російська національна меншина в Україні ні в яке порівняння не йде з тим, що мають українці в Росії. Українська влада може розробити механізм, за яким українська діаспора Росії отримувала б різнопланові новини, довідкову та історичну літературу.

Відкриття на Далекому Сході консульства України, для початку хоча б почесного, введення курсу українознавства в Далекосхідному університеті, будівництво Української православної церкви Київського патріархату у Владивостоці, передплата періодики – усе це також завдання влади.

Українська діаспора потрібна молодій незалежній Україні, тому що українці за кордоном також формують уявлення про країну. Але їм без нашої допомоги, в інформаційному просторі створити таке уявлення тяжко.

**АероСвіт –
ЗОЛОТІ
ВОРОТА
В УКРАЇНУ**

**Тільки АероСвіт
Українські Авіалінії
пропонують безпосадкові
рейси літаками Boeing 767
Нью-Йорк – Київ,
Київ – Нью-Йорк**

**А також через Київ в
Одесу
Дніпропетровськ
Львів
Івано-Франківськ
Сімферопіль
Донецьк
Запоріжжя
Тель-Авів
Софію**

**1.888.661.1620
1.212.661.1620
sales@aerosvit.us
або звертайтеся у Вашу агенцію**

**Вантажні перевезення
1.718.376.1023
express@aerosvitcargo.com**

АероСвіт
UKRAINIAN AIRLINES

АероСвіт
UKRAINIAN AIRLINES

www.aerosvit.com

НОВІ ВИДАННЯ

Книжка, що будить нашу пам'ять

Табори... табори, незлічимо
В чорнім смокінгу днів і ночей,
Там кризь комин на волю із димом
Випускали фашисти людей...

Так починається вірш поета Богдана Кравчука, а він – односельчанин автора книги спогадів „Кризь комин на волю” Юрія Пастернака, виданої в Америці у 2000 році. Ю. Пастернак – довголітній в'язень найстрашніших концтаборів фашистської Німеччини.

Автор народився на сонячному Покутті, в родині свідомих, релігійних селян. Від юних літ поєднав своє життя з молодіжною організацією ОУН на Коломийщині. Ми вже чимало знаємо сьогодні про жертви совєцького режиму, закатованих у тюрмах в Сибіру, але все ще мало знаємо про долю тих, які десятками тисяч мучились у фашистських таборах під час Другої світової війни.

Колишній в'язень таборів смерті Юрій Пастернак не бачив іншого виходу на волю, як через комин газової печі. Спогади Ю. Пастернака – це сповідь про пережите ним пекло. У передмові до книжки Мирон Радзкевич зазначає, що до з'яви цих спогадів ще не було такого твору про „широко закреслені репресії, арешти, ув'язнення, заслання в концтабори та плянові вбивства українців гітлерівським режимом”.

Вперше Юрій Пастернак був арештований гестапом у 1941 році і провів три місяці у Коломийській тюрмі. Багато його співкамерників знайшли вічний спокій на Коломийському цвинтарі чи у сусідньому Шепарівському лісі. За відсутністю доказів, його було звільнено з тюрми, він повернувся до праці

на пошту в село Коршів, де мав багато друзів-однодумців.

У 1943 році Ю. Пастернака арештували вдруге. Почалася його терниста дорога по тюрмах і концтаборах Німеччини.

У розділі „Приїзд до Авшвіцу” автор описує жахливі умови життя каторжан. Ще більшими звірствами славився табір Берген-Бельзен, де в'язень мав право жити, доки був здоровий і здатний працювати. Спогади автор присвятив пам'яті 600 українських юнаків, які потрапили в Авшвіц рівночасно з ним, з яких в живих залишилось лише восьмеро.

У квітні 1945 року Ю. Пастернака та інших в'язнів визволили з Берген-Бельзену американські танкісти. Згодом він переїхав до Америки і домігся значних успіхів у готельному підприємстві, одружився з українською дівчиною з Дрогобича, виховав в українському дусі сина і доньку.

Незважаючи на поважний вік, подружжя Пастернаків бере активну участь у житті української громади, матеріально підтримує українські культурно-мистецькі організації, допомагає книжками закладам освіти і культури в Україні, у відбудові церкви у рідній Добровідці, спонсорує навчання трьох українських юнаків у навчальних закладах Львова.

Ганна Кошель
м. Львів

У справі придбання книжки „Кризь комин на волю” можна звертатися до автора на адресу:
Jurij Pasternak 404 Calbira Ave.
Warm Mineral Springs, FL 34287.

„Обезголовлення: вбивство журналіста”

Недавно я мав нагоду прочитати книжку „Обезголовлення: вбивство журналіста” (Beheaded The Killing of a Journalist), автором якої є Я. В. Кошів, що виїхала англійською мовою в Англії 2003 року.

Щось страшного трапилось в Україні в 2000 році: молодий, надзвичайно здібний, енергійний і знайний журналіст Георгій Гонгадзе пропав 16 вересня, а 50 днів опісля його обезголовлене і змасакроване тіло було знайдено у лісі.

В цій книжці автор досліджує зникнення і вбивство молодого українського журналіста Г. Гонгадзе, яке є частиною кримінальних дій Президента України Леоніда Кучми та його найближчих поплічників: О. Волкова, М. Азарова, В. Медведчука, В. Литвина, Л. Деркача, О. Кравченка та інших. Я. В. Кошів подає чималу бібліографію, документуючи різні акції Президента Л. Кучми, який дає накази жорстоко покарати своїх критиків: журналістів, політиків і підприємців.

В книжці є свідчення, як найвищі особи адміністрації Л. Кучми наказують Службі безпеки стежити за всіма – починаючи від противників, а кінчаючи на політичних союзниках. (Очевидно, все це ведеться російською мовою з притаманним російським матюканням!).

Викрадення і вбивство Г. Гонгадзе не були першими політично мотивованими кримінальними діями Л. Кучми. Під час багатьох поїздок в Україну автор познайомився з двома особами, які також досьгодні безслідно пропали (через політичні причини) – Михайло Бойчишин (визначний діяч Руху,

голова президентської кампанії В. Чорновола в 1991 р.) і Ігор Свобода, асистент посаdnика Одеси – Едуарда Гурвіца, котрого Л. Кучма „випхав” із посади в 1999 році.

Незважаючи на багато документів про злочинні дії адміністрації Президента, ніяких легальних акцій не було почато, щоб притягнути Президента і його помічників до відповідальності. Метою цієї книжки є подати докази викрадення і жорстокого вбивства Г. Гонгадзе.

Автор Я. В. Кошів опублікував понад 70 статей про сучасні події в „Київ пост” („Kyiv Post”), єдиному часописі англійською мовою в Україні. Він також (під псевдонімом) Віктор Гейн (Viktor Hayne) разом із Ольгою Семяною написали книжку „Робітники проти ГУЛагу” („Workers Against the Gulag”), видану в 1979 р. в Англії, Франції та Швеції. Я. В. Кошів разом з Марком Бойцуном видали книжку „Чорнобильська аварія” („The Chornobyl Disaster”) в 1988 р. в Лондоні. Під час 1990-95 років Я. В. Кошів працював телевізійним журналістом в Англії. Ця книжка є тепер дуже на часі, тому що наближаються вибори в Україні і було б побажаним розповсюдити її якнайбільше в Україні (особливо на Сході та Півдні).

Книжку англійською мовою можна замовити (незабаром має з'явитися українською мовою) пересилаючи 25 дол. до: Artemla Press Ltd., 84 Crescent Road, Reading RG1 5SP England. Електронна пошта: www.artemla-press.biz

Богдан Боднарчук

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ”, січень 2004 р.

55 дол.	Шмагала Тарас	Клівленд, Огайо	10 дол.	Стасюк Іван	Бабилон, Н.Й.	5 дол.	Гончак Іван	Йонкерс, Н.Й.
50	Болонка Василь	Бутвин, Па.		Саливан Ян Майкл	Пало-Алто, Каліф.		Городиський Андрій	Бордентавн, Н. Дж.
	Дужі Ольга і Ярослав	Ворен, Миш.		Ковальчук Володимира	Львів, Україна		Яримович Юрій	Чикаго, Іл.
	Куриляси Ольга і Степан	Вітон, Мд.		Воловчук Володимир	Орленд Парк, Іл.		Єфіменко Федора	Палм Ковст, Фла.
	Лісі Наталія і Ігор			Вовк Віктор	Албакірки, Н.Мек.		Капітула Петро	Йонкерс, Н.Й.
	в пам'ять Ігоря Бульби	Австин, Тек.		Благий Дмитро	Філядельфія, Па.		Клос Марія	Даймєнд Пойнт, Н.Й.
	Рудник-МекКензі Романа	Лос-Анджелес, Каліф.	5	Блишак Олександр	Рочестер, Н.Й.		Колячко Іван	Твін Лейкс, Віск.
45	Гарасимяк Андрій	Нью-Йорк, Н.Й.		Хома Василь	Бікон, Н.Й.		Кологривенко Степанія	Гейлсбург, Іл.
	Яріш Ірина	Етобіко, Онт. Канада		Данилюк Петро	Гаятсвіл, Мд.		Копистинський Йосиф	Фінікс, Аріз.
	Камінська Ірина	Чикаго, Іл.		Дзюбинська Анна	Вест Лафает, Інд.		Кравчук Евстахій	Норт Порт, Фла.
	Матковський Степан	Рочестер, Н.Й.		Фарботник Михайло	Сиракюз, Н.Й.		Крисі В. і І.	Парма, Огайо
35	Мусій Юрій	Етобіко, Онт., Канада		Федор Михайло	Флемінгтон, Н.Дж.		Криворук Микола	Силвер Спрінг, Мд.
30	Двоєк Степан	Веніс, Фла.		Федорака Марія	Філядельфія, Па.		Кривулич Мирослав	Амстердам, Н.Й.
	Якубовичі Дарія			Гладилович Адольф	Монреаль, Квеб. Канада		Кух Володимир	Покігсі, Н.Й.
	і Олександр	Брексвіл, Огайо		Гусак Марія	Нью-Йорк, Н.Й.		Курилас Оленка	Вітон, Мд.
	Мельник Люба	Емгерст, Н.Й.		Ярко Микола	Юніон, Н.Дж.		Кушнірук О.	Чикаго, Іл.
	Пласкон Юстин	Линден, Н.Дж.		Качмар Христина	Мідія, Па.		Кирилів Наталія	Чикаго, Іл.
25	Укр. Бібліотека	Париж, Франція		Коропей Ніна	Джонстон, Р. Ай.		Лещинин Петро	Рочестер, Н.Й.
	Кузич Юрій	Глен-Елен, Іл.		Кортчмарик Франко	Фт. Лодердейл, Фла.		Льорх Степан	Гантер, Н.Й.
	Личик-Ганін Ніна	Філядельфія, Па.		Кріль Юліян	Джерзі Ситі, Н.Дж.		Мельник Богдан	Рівер Гров, Іл.
	Небеш Євген	Парма, Огайо		Кифор Карпо	Нью-Йорк, Н. Й.		Музика Іван	Філядельфія, Па.
	Скоп Софія	Ла Меса, Каліф.		Марчук Б.	Норт Порт, Фла.		Ошипко Григорій	Отремонг, Кве. Канада
	Славничий Юрій	Кінелон, Н. Дж.		Мелех Володимир	Торонто, Онт. Канада		Коритко Дам'ян	Гантер, Н.Й.
20	Гайовий Микола	Ладлов, Мас.		Мулик І.	Сарнія, Онт. Канада		Прашик Григорій	Вест Істон, Па.
	Черевко Й.	Форт Ірі, Онт. Канада		Новосад Наталія	Кортіс, Онт. Канада		Швейко Лена	Фулертон, Каліф.
	Гвозда Іван	Сиракюз, Н.Й.		Охоцька Катерина	Бріктавн, Н.Дж.		Шеремета Марко	Чикаго, Іл.
	Кіцак Володимир	Парсипані, Н. Дж.		Ольшанівська Божена	Нью-Йорк, Н.Дж.		Шевчук Павло	Летам, Н.Й.
	Клюка Ярослав	Маямі Біч, Фла.		Петрів Катерина	Самервіл, Мас.		Скелкович Б.	Ратерфорд, Н. Дж.
	Кобаса Олександр	Віліямсавн, Н.Дж.		Радловський Богдан	Елмвуд Парк, Іл.		Старух Теофіль	Александрія, Ва.
	Когут Дарія	Стронгсвіл, Огайо		Романів Звена	Філядельфія, Па.		Шван Марія	Сайлен, Мас.
	Куропась Богдан	Гікорі, П.Кар.		Сахарчук Ева	Венгем, Мас.		Ткачук Явдоха	Філядельфія, Па.
	Куропась Володимир	Філядельфія, Па.		Савка Лариса	Дес Плейнс, Іл.		Томашук Данило	Кензес Ситі, Міз.
	Лаврін Іван	Чикаго, Іл.		Сенчишак Мирон	Аліквіпа, Па.		Васічко Іван	Картерет, Н.Дж.
	Сербин Ольга	Монреаль, Квеб. Канада		Серба Петро	Вілмінгтон, Дел.		Верхогляд Микола	Бервин, Іл.
15	Брездун Василь	Норт Роялтон, Огайо		Тороус Емілія	Рочестер, Н.Й.		Волошук Петро	Дорчистер, Мас.
	Данчук Павліна	Джерзі Ситі, Н.Дж.		Тур Степанія	Асторія, Н.Й.		Волошин Микола	Парма, Огайо
	Гордон Валентина	Порт Шарлот, Фла.		Венгловська Марія	Корал Гейбелс, Фла.		Захарків Тамара	Потомак, Мд.
	Глінський Борис	Вієна, Ва.		Яциняк Іван	Пасейк, Н. Дж.		Запутович Роман	Гілсдейл, Н.Дж.
	Марушак Ілько	Дірборн Гайтс, Миш.		Бекерський Іван	Ютика, Н.Й.		Бартошик Зеновій М.	Зозул, Україна
	Мичковська Любомира	Клівленд, Огайо		Бойко Іван	Палатайн, Іл.	4	Кришишен Михайло	Вест Ст. Пол, Мін.
	Очеретко Аркадій	Сан Ситі Вест, Аріз.		Хміляк Василь	Клівленд, Огайо		Разом	1,814.00 дол.
	Плечен Павло	Забінці, Україна		Чупи Марія Анна і Петро	Асторія, Н.Й.		Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі.	
	Ратич Єфрем	Філядельфія, Па.		Ціко Микола	Пт. Шарлот, Фла.			
	Рожак Петро	Філядельфія, Па.		Данилишин М.	Вудсайд, Н.Й.			
	Шепелявий Данило	Скенектеді, Н.Й.		Дорошук Олександр	Кенвік, Ваш.			

Павло Резвой проплив майже половину відстані

20 січня на Канарських островах Павло Резвой почав плавання через океан на човні „Маріон Львів“
Фото: Т. Резвой

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – В Атлантичному океані триває Трансатлантична гребна регата „Оскар-2004“, у якій бере участь львів'янин Павло Резвой („Свобода“, ч. 6) на човні „Маріон Львів“. Станом на 18 лютого, коли „Свобода“ було передано до друкарні, він подолав майже половину відстані – 1363 милі (2193 км) з 2907 миль (4678 км) від Канарських островів, де почалися перегони, до

Барбадосу в Америці. На жаль, від 13 лютого зв'язок з ним втрачено, але не човні є супутниковий маяк, який показує, що човен „Маріон Львів“ йде заданим курсом з випередженням графіка.

Регата присвячена 35-річчю першого самітного плавання на веслах через Атлантику Джона Файрфакса зі сходу на захід і Тома МекКлайна у зворотньому напрямі в 1969 році. Том Мек-

Клайн цього разу 20 січня дав сигнал до початку регати. У перегонах беруть участь 143 човни – один з чотирма веслувальниками, по шість – з двома і з одним. Павло Резвой є найстаршим серед них – йому вже 65 років. За фахом він – геолог, в минулі роки літав стрільцем-радистом на бомбовозі, 50 разів стрибав з парашутом, досвідчений вершник, мисливець і рибалка. На одному з човнів залога – жіноча: 46-літня Сера Кетл з дочкою Салі Кетл 26 років.

В океані перебуває також човен „Одеса“, на якому в 2001 році переплив Атлантику Теодор Резвой, син Павла Резвого. Тепер на ній пливе Ричард Вуд, який дав човну нову назву „NaJoJo“ – це перші літери імен його дітей. Теодор Резвой, якому не пощастило торік перейти океан зі заходу на схід, планує розпочати новий перехід 4 червня. На човні „Кенет Сі“ веслувальник Жастин Ковлмен припинив плавання – не витримав психічного навантаження.

Більше тижня немає зв'язку з веслувальником Емануелем Квандрою зі Франції, який вийшов в океан на побиття рекорду Федора Конюхова з швидкості, встановленого у 2002 році, коли Ф. Конюхов перейшов Атлантику за 46 діб і 4 години. За ходом регати можна простежити на сторінці Інтернету www.oceanregatta.com

Л. Хм.

ФІЛАТЕЛІЯ

Клейноди гетьмана – на марках України

КИЇВ. – 29 січня видавництво „Марка України“ випустило в обіг поштовий блок „Гетьманські клейноди та особисті речі Богдана Хмельницького“, що складається з шести мініатюр і художнього поля. Автор – Василь Василенко.

На марках (кожна має номінал 45 коп.) відтворені прапор гетьмана, що зберігається у Військовому музеї Стокгольму, булава з Військового музею Варшави, шапка з Національного музею України, водосвятна чаша з Державного історичного музею Москви, кухоль і шабля з Фондації князів Чарторийських у Кракові.

21 лютого - Міжнародний день рідної мови

ПАРСИПАНИ, Н. Дж. – 21 лютого Україна, разом зі світовою спільнотою, відзначатиме Міжнародний день рідної мови, проголошений 30-ю сесією Генеральної конференції ЮНЕСКО у жовтні 1999 року. Саме 21 лютого 1952 року була жорстоко розстріляна демонстрація захисників бенгальської мови у Бангладеш, які вимагали визнання їхньої мови банго як державної.

Рідна мова – найважливіший чинник культурної самобутності кожного народу. Адже саме мова формує і визначає свідомість, творить людину, культуру, історію і націю. Мова – це не тільки звуки, відтворені людиною, мова – це своєрідний код пам'яті усіх поколінь, історії народу, його родоводу... Заміна рідної мови ін-

шою збіднює і нації, і людей. І нація перестає бути нацією.

Видатний український громадський діяч Іван Огієнко (Митрополит Іларіон) писав: „Поки живе мова – житиме й народ як національність. Не стане мови – не стане й національності: вона геть розпорошиться поміж дужчим народом“. Ще давні греки тих, хто погано говорив грецькою мовою, вважали варварами. Та ось вже у XXI столітті ще далеко не все суспільство України володіє справжньою українською мовою, спілкується якщо не російською, то так званним суржилом або діалектами. Наруга над мовою призводить до етнічної і моральної неповноцінності. Але становище не є безнадійним: бути чи не бути рідній мові – це залежить від

кожного українця. Щоб нарешті стати собою, а не придатком до когось, щоб створити міцну економіку, багату культуру, науку, духовно багате суспільство, потрібно насамперед захистити та утвердити рідну мову.

Можна навести чимало прикладів того, як шанувальники рідної мови домагаються її державного утвердження. Хмельницьке міське Товариство української мови ім. Т. Шевченка „Просвіта“ до Дня рідної мови здійснює ряд заходів, серед яких – мистецька вітальня „Божий дар“, книжкова виставка „О, слово рідне, хто без тебе я!“, спільне засідання правління „Просвіти“ та ради з питань мовної політики при міській раді, де будуть показані відеофільми „Малороси“ та „Після Валуєвського указу“, що належать Національній кінематеці України.

В тих містах, де переважає російська мова, усе частіше трапляються прояви протесу проти цього порушення законності. Мешканець Луганська Сергій Мельничук, наприклад, уже понад два роки судиться за своє право спілкуватися з луганськими чиновниками державною мовою. Його підтримують активісти громадських організацій. Почалася ця історія з того, що Сергій Мельничук звернувся у міську раду зі скаргою на роботу міського транспорту, яку написав українською мовою, а відповідь отримав російською. С. Мельничук звернувся до суду, але судді Ленінського районного суду двічі відмовляли у задоволенні позову. Луганський

апеляційний суд теж відмовився порушити справу проти російськомовних чиновників. На допомогу Сергієві Мельничукові прийшла обласна асоціація громадських товариств і об'єднань національно-державного напрямку, яка звернулася у Вищу раду юстиції України відносно постанови, яку прийняла суддя Ленінського районного суду Ольга Матвейшина. Автори звернення вимагають звільнити її з посади професійного судді. Сергій Мельничук звернувся у Верховний Суд України і, на випадок, якщо рішення цієї інстанції його не задовольнить, готує документи до Європейського суду захисту прав людини.

Мовна комісія Сумської міської ради зажадала від міських комерційних газет „Панорама“, „Ваш шанс“ та „Данкор“ виконання Закону про мову. Ці обласні видання виходять виключно російською мовою, хоча зареєстровані як двомовні.

Проте заступник міського відділу у справах молоді та спорту Світлана Корж стала на бік комерційних видань: „Я вважаю, якщо у нас демократичне суспільство, ми не маємо права вимагати, щоб комерційна преса друкувалася українською мовою“. Про цей випадок повідомило з СУМ інтернет-видання „Політична Україна“.

Читачі „Свободи“ при опитуванні їх щодо публікацій тижневика назвали розділ „Мова про мову“ серед тих, які їх найбільше цікавлять. Тож не тільки на День рідної мови, а й повсякденно маємо вивчати, вдосконалювати українську мову, всіляко сприяти її відродженню у незалежній Україні.

Л. Хм.

Щиро вітаємо
нашого дідуся
МИКОЛУ ВАЛЕГУ

з нагоди 80-ліття!

Бажаємо щастя, радості
та кріпкого здоров'я
на Многая Літа!

Внуки: ТАНЯ, СЕРГІЙКО,
ЮСТИНА, ЯРОСЛАВ

ПОДОРОЖІ В МИНУЛЕ

Поселення південної Погорини

Давня літописна Погорина – це обширні землі над річкою Горинь, яка витікає на південний захід за містечком Вишнівець і через 572 км впадає в Прип'ять. Вперше ця історично-географічна назва згадується в літописі 1097 року: „... І зайняти волость твою, Туров, і Пінськ, і Берестій, і Погорину”.

До літописної Погорини XI–XIII ст. належали міста Тихомль, Ямпіль, Вигошів, Шумськ, Пересопниця, Дорогобуж, Степань, Кричальськ, Дубровиця, Городно та інші. Найважливішими з них в південній її частині були Тихомль і Ямпіль.

Вибудоване десь в XI ст. волинськими князями місто Тихомль впродовж віків було не тільки важливим стратегічним і економічним поселенням південної Погорини, а й осередком релігійно-церковного життя. Однак 1240 року монголо-татарська повинь змила Тихомль з замком, будівлями, храмами, і вже в документах XVI ст. бачимо його селом, власником якого є відомий волинський рід Сенютів. По Сенютах село переходить до Лещинських, Яблоновських, Сапівів.

Містечко Ямпіль – супутник Тихомля на лівому березі річки Горині, яка оточувала його з трьох сторін і за історичними джерелами давніше за нього. Воно було на одному з трьох островів, що їх тут творили заплави річки. В XVI ст. місто дуже спустошили татари. Але по тому спустошенні відбудували містечко нові власники – князі Вишнівецькі. В 1646 році вони побудували там величавий мурований костел, надали йому у

власність село Парилів за Горинню, але римо-католицизм тут не прижився, українське православ'я залишилось незамінною вірою місцевих українців, свідченням чого була наявність у XVIII трьох православних церков.

За 20 км. від Ямпіля розташоване на березі Горині ще одне містечко давньої Погорини Ляхівці – важливий осередок релігійно-культурного життя в минулому. Один з переказів розповідає, що князь Свидригайло часто приїздив сюди на полювання і одного разу заночував в рибалки чи пасічника. За допомогу в хащах він нагородив свого рятівника землею біля Горині і надав дозвіл заснувати там оселю.

В межах літописної Погорини знаходилося і пізніше село Хорошів, яке увійшло в нашу історію своїм знаменитим рукописним Хорошівським Євангелієм 1581 року в перекладі на українську тогочасну мову. Валентин Негалівський, високоосвічений український православний духовник, переклав Святе Письмо на українську мову з грецьких і латинських текстів, маючи перед собою оригінал в болгарській, тобто старослов'янській мові.

В передмові до своїх читачів він стверджує, що „... мав багато труднощів здійснення цього діла і покладався на розум свій і уміння, не сам з свого власного хотіння відважився на мову українську писма нашого Нового Тестаменту перекласти, а вчинив те з намови і нагадування багатьох вчених богословів, а слово Боже милуючих людей, які писма польського чи-

тати не можуть, а мову слов'янську читаючи, не розуміють...”.

В пошуках цих скарбів духовних вирушив я в свою чергову наукову подорож на південну історичну Волинь, щоб оглянути пам'ятки історії і культури в колишніх містечках Ямпіль, Тихомль, Ляхівці, Хорошеві, які нині належать до Білогірського району Хмельницької області. Попутне авто довезло мене до Ямпіля. Іду вулицями, розглядаю сіре життя. Сімдесят років московсько-більшовицької комуні добре далися взнаки. До 1939 року поруч містечка проходив польсько-радянський кордон, і хоч з того часу пройшло 64 роки, проте його існування відчутне і нині. В західній Волині набагато вища духовність, українськість душі, господарність і значніший матеріальний добробут. А тут – повна відсутність храмів по селах, спустошеність, безгосподарність і цілковита байдужість населення до церкви, духовності, політичного і громадського життя.

На великому кладовищі пасуться кози, видніються недонищені могили небіжчиків, через які пролягли десятки стежок. Капличка – пам'ятник на цьому давньому кладовищі – належить місцевим римо-католикам. Від старовинних храмів давнього Ямпіля не лишилось і сліду, ніхто із мешканців не знає й місця, де стояли святині, які стали жертвою московської навали в 1930-их роках минулого століття.

Греблюю іду до княжого Тихомля, до якого тут, як кажуть в народі, „рукою подати”. Перехожу міст на Горині і на правому березі вже бачу високі пагорби. Старовинне городище ніхто не охороняє. В південній частині – кар'єр, за ним – городи. Внизу, між високими земляними валами, порослими

Капличка XVIII ст.
на замковищі у Тихомлі

кущами, пасуться коні. Біля самої каплички ростуть картопля і буряки. Від колись відомої Тихомльської фортеці нічого не залишилось, окрім високих земляних валів.

У Білогір'ї, довго стою на острові, де колись був Ляховецький замок, від якого також не лишилось і сліду. Збираю свої невеселі думки та дивлюсь на Горинь, в якій безтурботно купаються діти – наше майбутнє, а відтак автобусом вирушаю до села Хорошів, що на північний схід від Білогір'я. Шукаю сліди, де стояв палац Сенют, де перекладав Євангелію Валентин Негалівський та його помічники. Мої запитання до жителів села викликають подив, лише один старенький дідусь показує палицею на місце, де стояв „панський палац”, бо так він чув від свого діда. Жодного сліду того давнього пристановища наших теологів немає.

Володимир Рожко

Слово про буковинську поетесу

Одного листопадового дня двері моєї домівки в Лужанах відчинила вродлива жінка. В її руках була збірка поезій, в очах – смуток. За життя Євгенія Угринчук видала дві книги – „Дощі у грудні” і „Подих вічності”. Але... жодної презентації, жодного літературного вечора. „Деякі поети дуже хизуються собою, – згадує мамаївський художник Омелян Кобилянський, – а Євгенія залишилася простою до кінця своїх днів”.

2 серпня 2003 року їй виповнилося б 60. Любила Євгенія Угринчук рідну землю. Школа у селі Мамаївці залишилася для неї найяскравішою зіркою земного життя, бо там працювали учителі, які побачили у звичайній сільській дівчинці майбутню письменницю. Перші її поезії були надруковані у 1994–1995 роках в газеті „Буковина”. Допомогала їй у цьому Тамара Севернюк. За тими першими віршами, вона відчула живе серце.

Я пам'ятаю переповнену залю обласної філармонії 26 липня 1996 року. Чи не усю Буковину запрошувала тоді Тамара Севернюк через обласне радіо на творчий вечір, присвячений її 55-річчю. Я бачила море квітів, чула оплески, а Євгенія Угринчук подарувала ювілярці трохи дивну присвяту:

Співали тобі „осанну”,
Стелили під ноги квіти,
І серце твоє органно,
Звучало липневим світом.

А усміх тайв гіркоту,
І мудро дивились очі.
Тріумф. А потім – Голгота!
Розп'яли б тебе охоче.

Євгенія Угринчук товаришувала з поетесою Вірою Китайгородською, завдяки якій вийшли її збірки. У передмові до книги „Дощі у грудні” Віра написала про Євгенію: „Її творче начало – спонтанне, її літературна школа – привітна”.

Василь Мошук, композитор, перегорнувши кілька сторінок книги, підійшов до фортепіано і загравав... Вірші були такими мелодійними, що самі просилися, щоб їх співати. Так народилися пісні „Кобзарик”, „Пісня Буковини” і „Новорічний вальс”.

Євгенія не мала сили встати з ліжка, коли у Шипинцях був творчий вечір В. Мошука. Вона просила поставити телефонну слухавку біля неї, щоб почути бодай якийсь звук. Оплесками зустріла зала її пісні. Вона не знала тоді, що через кілька місяців після її смерті у театрі імені Ольги Кобилянської натхненно співатимуть їх Василь Пенюк і Едмон Казарян, гратиме музику до них солістка філармонії Ольга Урсуляк.

У серпні 2002 року Євгенія Угринчук востаннє приїхала у Шипинці до Мошуків – Василя і Мирослави. Вони побачили її на хвртці якусь таку нову, осяйну. Зраділи, підійшли ближче. А вона трималася хвртки. І в листопаді її не стало.

Одарка Мошук,
с. Лужани на Буковині

ТВОРЧИСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Олексій Кошель:
перше слово

У 2002 році гостем „Свободи” був заступник голови правління Комітету виборців України (КВУ), історик-науковець Олексій Кошель. Він народився у 1973 році на Поділлі, закінчив Кам'янець-Подільський університет, працює головним редактором газети КВУ „Точка зору”. На споминах перебування він надіслав до редакції збірку своїх поезій „Капличка для янголів”, яка вийшла 2003 року у квітському видавництві „Факт” українською і англійською мовами (переклад Оленки Дженінгс). У збірці використано світлинки автора (художнє оформлення Олени Рубановської).

Подаємо три поезії зі збірки
Олексія Кошеля.

Дощу краплинка
Вдарилася у шибку.
Стекла сльозозою
Розмила погляд.

Прощай, прощай,
А на згадку про тебе
Я посаджу берізку.
В неї виростуть крила.

Краплинка крові
Травнем у траві
Прикинулася.
Іди до мене,
Моє маленьке диво.

Поезія Олексія Кошеля – це білий вірш, верлібр, насичений символікою і дуже особистим сприйняттям подій життя. Шанувальників сучасного українського поетичного слова порадує образні знахідки автора: „срібні жорна степ розтерли на полин”, „вогні твого міста важкі, мов дзвони висотою в півмісяця”, „ти бліднішаєш із букетом білих лелек”, „на Хрещатику кава значно чорніша за твої очі”, „білі гуси ви-збирають зорі в траві”, „з опалого листя виліплю липень”.

З питань придбання книжки можна звернутися на адресу: koshel@cvu.kiev.ua

Дзвенислава Матіяш

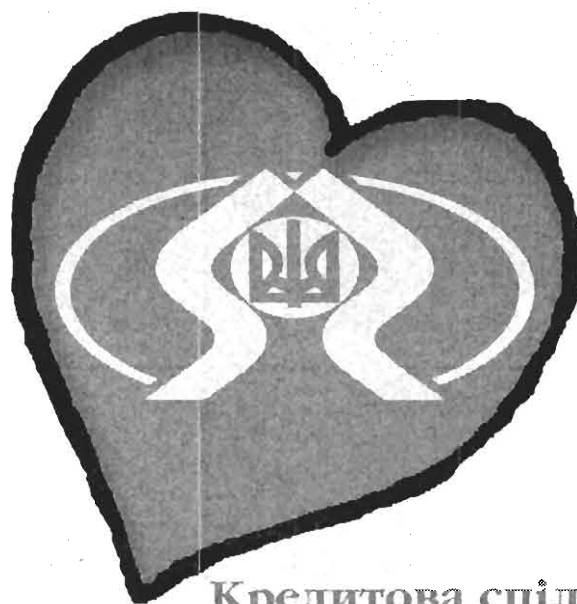
Т. Шевченкові

Ти любий, як наш Божий світ,
Як сонце, що нам не згасає,
Твоє пророче слово віри
Нас до вершин все підіймає.
Хоч син невірного народу,
Ти не піддався злим і можним,
Тому пошана й вічна слава
Тобі в Батьківщині належна.
Ти вивів наш народ на волю,
Вказавши вірну нам дорогу,
Ти закликав: борітеся,
Поборете! Бог дасть вам перемогу!
Хвала тобі, Кобзарю-батьку,
Хвала в минулому і нині –
З тобою віра, згода, правда
Заволодіють в Україні!

Микола Горішний,
Линдгорст, Н. Дж.

Ваші Фінанси під Вашою Контролею

**Довідайтеся, як ці послуги
разом допоможуть Вам
полагоджувати Ваші банкові
справи.**

Кредитова спілка-
Серце нашої громади

☒ **Безкоштовне чековеkonto***
може заробляти дивіденду

☒ **VISA дебит картка***
доступ до конта з майже кожної ATM
(може бути за додатковим коштом)

☒ **VISA кредит картка***
шість різних видів, включно з трьома Platinum

☒ **Автоматичне нанесення платні**
електронічно через федеральну банкову систему ACH

☒ **Доступ до конта через Інтернет***
з кожного комп'ютера, перевірте конта
і проводьте транзакції між своїми контами

*Існують певні обмеження. Потрібно внести аплікації і подання на ці послуги. Зайдіть до одного з наших 9-ти бюр і довідайтеся, як Ви можете більш вигідно використовувати наші послуги - тільки для наших членів!

Selfreliance.Com

В околиці Чікаго

Home Office*	2332 W. Chicago Ave.	773-328-7500
Chicago NW*	5000 N. Cumberland Ave.	773-589-0077
Bloomington	300 E. Army Trail Rd.	630-307-0079
Palatine	761 S. Benton St.	847-359-5911
Palos Park	8410 W. 131st St.	708-923-1912
Munster, IN	8624 White Oak St.	219-838-5300

Ню Джерзі

Jersey City*	558 Summit Ave.	201-795-4061
Newark*	734 Sandford Ave.	973-373-7839
Parsippany*	2200 Rte 10W	973-451-0200

* Full Service Offices

Your Savings Insured to
\$100,000
NCUA
National Credit Union
Administration,
a US Government
Agency

Самопоміч Selfreliance
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка Ukrainian American Federal Credit Union

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА В РОЧЕСТЕРІ

Celebrating 50 Years
of Service to Our
Members and
the Ukrainian
Community

50 Років Відданої
Праці на благо
наших членів
і Української
Громади

Savings Accounts
Share Draft & Checking
Credit Cards
Vehicle Loans
Mortgage Accounts
Signature Loans
Business Loans
Commercial Loans
CD's & IRA's

Investments
Youth Accounts
Direct Deposit
Fund Transfers
International Transfers
Audio Response System
Notary Service
Translation Services
Student Scholarships

RUFcu direct
www.rufcu.org

**ROCHESTER UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION**

RUFcu Albany
1828 Third Ave.
Waterliet, NY 12189
Tel.: (518) 266-0791
Fax: (518) 266-0791

RUFcu Rochester
824 Ridge Road East,
Rochester, NY 14621
Tel.: (585) 544-9518
Fax: (585) 338-2980

RUFcu Sacramento
6029C San Juan Ave.
Citrus Heights, CA 95610
Tel.: (916) 721-1188
Fax: (916) 721-5551

Out of State, Call Toll Free 1-877-968-7828 — Audio Response Line: 585-338-2980

ПАЧКИ В УКРАЇНУ DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну
та з України, зробити візи до України.
До вибору 99 візців хусток!
Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ
688 Sanford Ave
Тел.: (973) 373-8783
(888) 336-4776

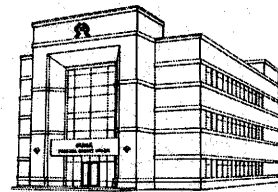
CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA
1801 Cottman Ave
Тел.: (215) 728-6040

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union Федеральна Кредитова Кооператива СУМА Пропонує

Найновіші, Найшвидші і Найвигідніші Послуги.

- Вікно Каса (Drive thru teller window)
- Mon-Thru: 8:00 A.M. – 3:00 P.M. Fri: 8:30 A.M. – 8:00 P.M.
- АТМ машина – 24 години, 7 днів
- Додаткові години урядування
- Обслуга від понеділка до суботи
- Ранні і вечірні години урядування
- Позики на землю (vacant land loans)
- Позики на будову (construction loans)

Тільки у нашій кредитівці СУМА в Йонкерсі Вам не потрібно
шукати за паркуванням, платити за паркування і висідати із
машини. Всі Ваші фінансові справи можна полагодити дуже
швидко через Вікно Каси (Drive – thru teller window), а також
дістати гроші у вигідний для Вас час через АТМ машину.

Головне Бюро:

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701-6841
Phone: (914) 220-4900
Fax: (914) 220-4090
Monday-Thursday: 9:00 A.M. – 3:00 P.M.
Friday: 9:00 A.M. – 8:00 P.M.

Філія у Йонкерсі:

301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: (914) 965-8560
Fax: (914) 965-1936
Tuesday - Thursday: 3:00 P.M. – 8:00 P.M.
Saturday: 9:30 A.M. – 12:30 P.M.

1-888-644-SUMA

E-mail: Sumayonfcu@aol.com

Філія у Стемфорд:

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Road, Stamford, CT 06902
Phone/Fax: (203) 969-0498
Tuesday, Wednesday, Friday:
4 P.M. – 8 P.M.

Філія у Спрінг Велі:

SS Peter & Paul Ukr. Catholic Church
41 Collins Avenue, Spring Valley, NY 10977
Phone/Fax: (845) 425-2749
Tuesday, Friday:
5:30 P.M. – 8:30 P.M.

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА

Корпорація МІСТ - вибір тих,
хто добре рахує
свої гроші!

**ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПАЧКИ
ЛИСТИ, БАНДЕРОЛІ
в Україну та по цілому світі
в найкоротші терміни!**

Міст - це завжди надійно!

**Грошові перекази
за декілька хвилин**

Тільки ми доставляємо гроші
безпосередньо до рук адресата

**Пачки, листи, бандеролі
та інші вантажі**

літаком або кораблем
в найкоротші терміни

Щоденна висилка контейнерів
Підбираємо пачки з дому

Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення

До Ваших послуг маємо понад 380 агентів в США та Канаді.

За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1-800-288-9949**

БАЖАСТЕ КУПИТИ НОВИЙ ДІМ АБО ПЕРЕФІНАНСУВАТИ ІСНУЮЧИЙ?

МОРТГЕДЖОВІ ВІДСОТКИ ТЕПЕР НАЙНИЖЧІ:

ЗМІННІ ПРОЦЕНТИ НА РІЗНІ ТЕРМІНИ:

ОДНО РІЧНИЙ - 3.50%*

ТРИ РІЧНИЙ - 4.10%*

П'ЯТИ РІЧНИЙ - 4.35%*

СЕМИ РІЧНИЙ - 4.50%*

**ТІЛЬКИ В
ФЕДЕРАЛЬНІЙ КРЕДИТОВІЙ КООПЕРАТИВІ**

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

За дальшими інформаціями звертайтеся до нас:

Головне бюро: 108 Second Avenue **New York, NY** 10003 Tel: (212) 473-7310 Fax: (212) 473-3251

Філії:

Kerhonkson 6325 Route 209 Kerhonkson NY 12446 Tel: (845)626-2938 Fax: (845)626-8636

Uniondale 226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: (516) 565-2393 Fax: (516) 565-2097

Astoria 32-01 31 Ave. Astoria, NY 11106 Tel: (718) 626-0506 Fax: (718) 626-0458

Електронна пошта: SRNYFCU@aol.com Інтернет: www.selfrelianceny.org

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно: 1-888-SELFREL (1-888-735-3735)

*Effective as of 12-31-03. Subject to change at any time without prior notice. Residential Owner Occupied 1-4 family home Mortgages. 1,3,5 year variable terms based on 30 year payout period. 7 year variable based on 28 year payout period.

АДВОКАТ ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

ЧИ ВИ ПЛАНУЄТЕ ПРОДАТИ СВІЙ БУДИНОК? ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ СПЕРШУ ДО НАС!

Ми купуємо 6- 60 родинні будинки

Charles Podpirka
JRC Management LLC

(718) 459-1651

www. TRYPILLIA.com

Discover the oldests civilization in
Ukraine - TRYPILLIA. Attend
Summer Study Program and a
Tour. For details visit our website
or call: (703) 593-8522

• КУПІВЛЯ - ПРОДАЖ •

Куплю хату (землю)
в околицях „Союзівки“
або „Верховини“
1-775-363-2797

На продаж ресторан
біля Союзівки.

Продає власник.

(845) 626-7625

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо особу по догляду за
старшою жінкою в Асторії, Нью-Йорк.
За дальшими інформаціями
телефонувати після 7-ої год. веч.

(203) 746-6439

Понад 30,000 читачів
тижнево дивиться
на реклами!

ОГОЛОШУЙТЕСЯ!
ЦЕ ПРАЦЮЄ!

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- закартки в Мексику, на Караїбах і Гааях;
- подорожі на люксових кораблях;
- тересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з НЬЮ-ЙОРКУ до:

„FINNAIR“

Ст. Пітербург \$399 + податок (RT)
Москва \$399 + податок (RT)
Рига \$299 + податок (RT)
Вільно \$299 + податок (RT)

„AEROSVIT“

Київ \$505 + податок (RT)
Львів \$595 + податок (RT)
Івано-Франківськ \$595 + податок (RT)
Одеса \$595 + податок (RT)

Нові спеціальні ціни на ЛІТО:

„MALEV“ (Мадярська авіалінія) до Києва, Москви і Одеси - \$765 + податок (RT)

Пропонуємо низькі ціни на „LUFTHANSA“, і „AEROFLOT“

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

http://www.albatravel.com

e-mail: albatravel@aol.com

DUNWOODIE TRAVEL BUREAU LTD.

800-550-4334 914-969-4200

125 Corporate BLVD, Yonkers, NY 10701-6841, Suite 300 • FAX 914-969-2108

e-mail: dunwoodie@vacation.com

Aerosvit Airlines

АероСвіт Авіалінії

Подаємо до відома, що наша фірма продає квитки по цінах:

Ціни на Аеросвіт До Києва від міста:*	1 січ. - 31 бер. 1 лис. - 16 груд.	1 квіт. - 10 чер. 15 вер. - 31 жов.	11 червня - 14 вересня
Нью-Йорк/Бостон	\$548 обі ст.	\$645 обі ст.	\$900 обі ст.
Пітсбург/Філадельфія	\$369 одна ст.	\$455 одна ст.	\$560 одна ст.
Атланта	\$550 обі ст. \$370 одна ст.	\$700 обі ст. \$455 одна ст.	\$970 обі ст. \$560 одна ст.
Вашінгтон	\$550 обі ст. \$370 одна ст.	\$620 обі ст. \$455 одна ст.	\$870 обі ст. \$560 одна ст.
Чикаго	\$550 обі ст. \$370 одна ст.	\$680 обі ст. \$455 одна ст.	\$900 обі ст. \$560 одна ст.
Далас	\$550 обі ст. \$370 одна ст.	\$820 обі ст. \$455 одна ст.	\$1,010 обі ст. \$620 одна ст.
Орlando/Тампа	\$550 обі ст. \$370 одна ст.	\$680 обі ст. \$455 одна ст.	\$1,000 обі ст. \$620 одна ст.
Лос Анджелес/Сан Дієго Сан Франціско/Сіател	\$610 обі ст. \$370 одна ст.	\$690 обі ст. \$455 одна ст.	\$990 обі ст/ \$620 одна ст.

* до всіх міст в Україні (Львів, Івано-Франківськ, Одеса, Луганськ Симферополь, Запоріжжя, Донецьк, Дніпропетровськ) додатково \$80 дол. за обі сторони. Всі податки додатково.

** Студентські квитки від \$ 690 - \$840 до Києва

Наша фірма на протязі 35 років обслужила тисячі вдоволених клієнтів у найбільш складних подорожах по цілому світі. Пропонуємо наступні послуги: квитки на всі летунські лінії, круїзи, готелі, поїзди, авто рентування, відпочинкові курорти. Ми радо допоможемо в туристичних послугах в Україну та Східну Європу включно з візами, паспортами та запрошеннями.

Чекаємо на ваші дзвінки: 800-550-4334 або 914-969-4200.

DRAGO FUNERAL HOME

43-10 30th Avenue, Astoria, NY
(718) 278-0089

LOUIS PILLARI - Director

Родина ПОДПІРКА - власники

Comfort and Caring

Щира порада, родинна обслуга

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВІНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЕКТ.

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаетесь на Вестерн Юніон®.

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 130 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші

телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 5000 філій в Україні або якої небудь із 150000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чікаго до Монреалю - Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон - це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

Ukrainian National Federal Credit Union

Main Office
215 Second Avenue
New York, NY 10003
(212) 533-2980

Brooklyn Office
1678 East 17 Street
Brooklyn, NY 11229
(718) 376-5057 or
(866) 857-2464

South Bound Brook Office
35 Main Street
South Bound Brook, NJ 08880
(732) 469-9085

Carteret Office
265 Washington Avenue
Carteret, NJ 07008
(732) 802-0480

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою

www.westernunion.com

**WESTERN
UNION**

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та українською громадою, що в п'ятницю, 13 лютого 2004 р. відійшла у вічність наша найдорожча, ДРУЖИНА, МАМА І БАБУСЯ

бл. п.

ГАЛИНА (ГАЛЯ) МИКИТА

з дому НІМИЛОВИЧ

нар. 19 березня 1925 р. в Дрогобичі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 17 лютого в українській католицькій церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а опісля на цвинтар Кальварії в Патерзоні.

У глибокому смутку залишилися:

муж – РОМАН
син – ІГОР з дружиною ВІРОЮ І синами АНДРІЄМ, ОРЕСТОМ І ОЛЕСЕМ
дочка – ЛІДА з мужем ЮРІЄМ ГУКОМ І дітьми ІГОРЕМ І ТАНЕЮ
брат – ОСИП НІМИЛОВИЧ з дружиною НАДЕЮ І родиною
швагер – ЗЕНОН САЛЕВИЧ з родиною
ближча і дальша родина в Америці, Канаді І Україні.

Вічна Її пам'ять!

В пам'ять Покійної можна складати пожертви на Пласт в Америці.

бл. п.
МИХАЙЛО МИРОНЮК

7 вересня 1911 р. – 16 січня 2004 р.

Ми живі свідки Ваших подвигів – будемо завжди Вас пам'ятати.
Хай американські вітри занесуть Ваші заспіви в Україну.

Вічна Йому пам'ять!

Управа і члени Української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка

**НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ІМ. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ**

Повідомляємо членів та громаду,
що 24 січня 2004 р. відійшов з цього світу

бл. п.

д-р ОРЕСТ ПИТЛЯР

довголітній член НТШ-А

Вп. Родині складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ в Америці

З волі Всевишнього в середу, 11 лютого 2004 р. відійшла у вічність

СВ. П.

**ІРЕНА ВІРА ЛИТВИН
з дому ВИСЛОЦЬКА**

нар. 21 серпня 1925 р. в Самборі, Україна.

Нехай американська земля
буде Їй легкою.

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок, 24 лютого 2004 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Лигвин і Литвин, в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у середу, 25 лютого 2004 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя, а опісля на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за душу Покійної просять родини:
ВИСЛОЦЬКИХ, ТРИТЯКІВ І ФЕДОРІВИХ.

Вічна Її пам'ять!

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого дорогого і незабутнього ЧОЛОВІКА

бл. п.

ІНЖ. АНДРІЯ БУКА

будуть відправлені

3 березня 2004 р.

**ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ
з ПАНАХИДАМИ**

у каплиці парафії св. Апостола Андрія (цвинтар св. Духа)
у Гемптонбургу, Н. Й.;

у церкві св. Юра в Нью-Йорку, Н. Й.;

у церкві св. Архангела Гавриїла в Лас Вегас, Нев.;

у катедральному соборі св. Юра у Львові, Україна.

Про молитви за спокій душі Покійного просять

дружина КАТЕРИНА з родиною

З цієї нагоди жертвую 1,000 дол. на будову церкви
св. Апостола Андрія на цвинтарі св. Духа
у Гемптонбургу, де похований покійний Андрій.

Ділимося сумною вісткою,
що в суботу, 7 лютого 2004 р. з волі Всевишнього
відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДІ

бл. п.

**д-р ветеринарії
ЯРОСЛАВ ОСТАПЮК**

нар. 12 квітня 1916 р. в Тернополі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 10 лютого 2004 р. в церкві
св. Михайла у Гартфорд, Конн.

В глибокому смутку залишилися:

дружина – ІРИНА
дочка – МАРТА
син – ЮРІЙ
внуки – АДРІАН, ІВАНА, ЕВЕН, АЛЕКСАНДЕР
сестра – МАГДА КОЛЦЬО з мужем НЕСТОРОМ
і родиною
швагрова – НАДЯ БАБЯК з мужем ЛЮБОМИРОМ
і родиною.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 22 січня 2004 р.
відійшов у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО і ШВАГЕР

бл. п.

МИХАЙЛО СЕНЬКІВ

нар. 2 червня 1920 р. в Єзуполі, Україна.

Похоронений на Hills of Rest Cemetery, Floral City, FL.

Залишилися у смутку:

дружина – НІНА
син – ДЖЕЙМС АНДРІЙ з родиною
донька – ДЖЕНІС АНН з родиною
п'ятеро внуків
швагрови – АННА і РАІСА
дальша родина в Україні, Німеччині, Канаді і США.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в
четвер, 12 лютого 2004 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ.

бл. п.

д-р ІЛАРІОН ЧОЛГАН

Лікар, член УЛТПА, письменник-драматург, член Спілки Письменників України,
колишній член Управи Українського Музею.

ПАРАСТАС за упокій душі відбувся 16 лютого 2004 р. о год. 7:30 вечером в по-
хоронному заведенні Петра Яреми у Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 17 лютого о год. 9:30 ранку в українській ка-
толицькій церкві св. Юра у Нью-Йорку, а опісля на цвинтарі св. Андрія Перво-
званого в С. Бавнд Бруку Н.Дж.

Залишені в смутку:

дружина – СВІТЛАНА
син – ЛЯРКО ЧОЛГАН з дружиною МИРОСЛАВОЮ
і синами ЛЯРКОМ, ХРИСТИКОМ і РЕМЧИКОМ
доньки – РУТА ЛЕНЧУР з мужем ПЕТРОМ
і дітьми ХРИСТИНКОЮ, КАТРУСЕЮ і ПЕТРИКОМ
– КАЛИНА БОЙЧУК з мужем ЮРІЄМ
і доньками МЕЛАНКОЮ і РОКСАНОЮ
брат – МИРОН ЧОЛГАН з дружиною ЛЮБОЮ
ближча і дальша родина в Америці і в Україні

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 11 лютого 2004 р.
відійшла у вічність наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ ПАЙДА ПАЧ

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ була відправлена в українській католицькій
церкві св. Миколая у Вотервліт, Н.Й.

Залишені у смутку:

муж – ВАСИЛЬ ПАЧ
сини – МИХАЙЛО і БОГДАН ПАЙДИ
дочка – ЛІНДА ПАЧ
внуки – РЕЙЧЕЛ і ГРИГОРІЙ ПАЙДИ
– ДАГЛАС і НИКОЛАЙ ПАЧІ

Вічна їй пам'ять!

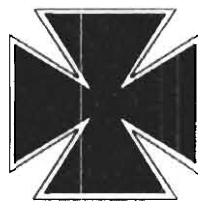
Замість квітів можна складати датки на церкву св. Миколая у Вотервліт, Н.Й.

**БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ**

СТАНІЦЯ НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Ділимося з побратимами сумною вісткою,
що 4 лютого 2004 р. у Виппані, Н. Дж.
залишив наші ряди

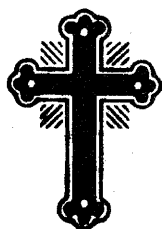
св. п.

ВАСИЛЬ ЛЕМЕГА

стрілець „шір майстер“ 14-го артилерійського полку
Дивізії „Галичина“.

Дружині Марії та цілій родині Покійного
складаємо наше щире вояцьке співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ В НЬЮАРКУ

З глибоким смутком повідомляємо, що в
понеділок, 2 лютого 2004 р. відійшла у вічність
на 79-му році життя наша найдорожча
МАМА, БАБА, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

АННА ЖУК

вдова по бл. п. Іванові Жукові
нар. 10 жовтня 1924 р.
в селі Вигнанка, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській католицькій
церкві св. Марії в Озон Парку, Н. Й.

Похована на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишені у смутку:

донька – ОЛЯ ТЕСТА з чоловіком РИЧАРДОМ
син – ВОЛОДИМИР
внучки – АННА
– ЛАРИССА
– АДРІЯНА
племінниця – АННА КАРПЕНКО з родиною
сестра – ЛЕНА в Україні
та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна їй пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо, що 13 лютого 2004 р. відійшла у вічність
наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

СТЕФАНІЯ ЛЕНАРТ МИСЮК

нар. 27 червня 1921 р. в Добромилі, Україна,
вдова по бл. п. Іванові Мисюкові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 16 лютого 2004 р. в українській
католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й., а відтак на цвинтарі св. Духа в
Гемптонбургу, Н.Й.

У смутку залишені:

доньки – АННА КРІЛЬ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
– СТЕФА РОЗАДО з чоловіком КЕНИ
внучки – АНДРІЯ і ЛЯРИСА
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна їй пам'ять!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
ЧИ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240
або
(908) 265-7618
Exit Realty

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забори, фестивалі.

Святкування роковин.

ОПЕСЬ КУЗИШИН

Тел./Факс: (732) 636-5406

e-mail: dumamuse@aol.com

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2003 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

COMPLETE MORTGAGE SERVICE

Тел.: (215) 396-7277

Прошу
відповісти

**так чи ні на
наступні питання:**

Поліна Калущнер
президент

- Ви знайшли дім чи бізнес своєї мрії?
Так _____ Ні _____
- Ви сумніваєтесь у своїй кредитоздатності?
Так _____ Ні _____
- Ви боїтесь заплутатися в лабіринтах
програм? Так _____ Ні _____

Якщо Ви відповіли Так принаймні на
одне питання, подзвоніть тел.:
215-396-7277

і попросіть працівника
Complete Mortgage Service стати
**Вашим провідником
у лабіринтах моргиджа**

- 10 років у бізнесі.
- Комерційні і бізнесові позички.
- Уважне персональне відношення до
кожного клієнта.
- Купівля, перефінансування,
консолідація кредитних карток і ін.

www.whymortgage.com

можна телефонувати 7 днів на тиждень

Regata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса

567 дол. * tax (round trip)

385 дол. * tax (one way)

Київ

399 дол. * tax (round trip)

325 дол. * tax (one way)

Restrictions Apply

ХРИСТИНА БРОДИН
Професійний продавець
забезпечення УНС

CHRISTINE BRODYN
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054

Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3039) • Fax: (973) 292-0300

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей
(Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної
діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

**157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003**

(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ
ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ

ВИКОНУЄ:

- коронки, • містки, • протези,
• „Root Canal“

приймає за попереднім домовленням

Тел.: (212) 697-8178

30 East 40th Street, Suite 706
New York, NY 10016

KOZAK CONSTRUCTION, Co.

Ремонтуюмо і переробляємо хати, помеш-
кання, пивниці, паркети, кафлі, шідрак,
шпаклювання, малювання.

Тел.: (201) 437-3227 • (646) 279-1910

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 30-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!

Export-Import

ПРОШИВІ ПИРАНИ

протягом 2-7 днів

Доставляємо до рук
адресата
в Україну, країни СНД
та Східної Європи
американські долари

ПЕРЕСИЛКУ ПАЧОК

**ДОСТАВУ
ХАРЧОВИХ ПАЧОК
З КАТАЛОГУ**

доставу тракторів,
автомобілів,
побутової техніки
та електроніки

На всі замовлення Ви отримаєте
покітвання від Ваших близьких

Телефонуйте до нас,
щоб оформити замовлення
та за детальнішою інформацією

**Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?**

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com

TRAVEL

НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

Запрошення
до Канади та США

Візи до України,
Польщі та Росії

**Медичне
забезпечення
для відвідувачів
у Канаді**

**ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах**